

Översiktsplan 2040

Vallentuna kommun

Samrådshandling juni 2017

Innehåll

Om översiktsplanen.....	3
Kommunen i den växande storstadsregionen.....	6
Riktning för Vallentuna.....	10
Strategier för den fysiska utvecklingen.....	12
Bebyggelseutveckling.....	14
Bostäder, näringsliv och service.....	24
Mobilitet och trafik.....	30
Tekniska försörjningssystem.....	36
Klimat och vatten.....	40
Kulturmiljöer och kulturhistoriska värden.....	50
Naturmiljöer och naturvärden.....	56
Rekreation och fritid.....	60
Miljö och risk.....	66
Markanvändningskarta.....	72
Riksintressekarta.....	74
Sammanfattning miljökonsekvensbeskrivning.....	76
Förteckning underlagsmaterial.....	79

Om översiktsplanen

Översiktsplan 2040

Denna kommunövergripande översiktsplan är en politisk viljeyttring. Översiktsplanen presenterar kommunens fysiska utveckling med sikte på år 2040. Planen är inte juridiskt bindande men den innehåller strategier likväl som den ger vägledning och stöd i beslut om användningen av mark- och vattenområden för att nå dit. Vid beslut som har rättsverkan, som detaljplan, områdesbestämmelser, förhandsbesked, bygglov och naturreservat, görs en avvägning mellan allmänna och enskilda intressen. Planen redogör för de allmänna intressen som ska tas hänsyn till vid planering och byggande och de riksintressen som finns inom kommunen. Miljökvalitetsnormerna och hur kommunens avser att iakttä dem redovisas också. Till planen hör en miljökonsekvensbeskrivning.

Översiktsplanen är en vägvisare för framtiden. Varje år fastställer Vallentuna en kommunplan som är ett ställningstagande till vad kommunen vill åstadkomma och fokusera på de närmaste kommande åren. Kommunplanen innehåller bland annat mål, budgetramar, investeringsplan och en bostadsbyggnadsprognos som är ett ställningstagande till när i tiden bostadsutveckling ska tillkomma.

Översiktsplan 2040 utgår från Vallentunas läge, mark- och vattentillgångar samt den byggda miljön.

Befintliga underlag

Översiktsplanen bygger på politisk riktning såväl som aktuella planeringsunderlag, analyser och kunskaper om utvecklingstendenser som kan få konsekvenser för den framtida fysiska strukturen. Nedan listas av kommunen framtagna underlag som är särskilt viktiga för översiktsplanen

- Ny riktning för Vallentuna
- Miljöpolicy
- Miljöplan
- Näringslivspolicy
- Dagvattenpolicy
- VA policy och plan
- Strukturplan för södra Vallentuna med program för detaljplan för Kristineberg
- Strukturplan för centrala Vallentuna
- Planprogram för centrala Vallentuna
- Avfallsplan
- Energiplan
- Trafikstrategi
- Hastighetspolicy
- Cykelplan
- Parkeringsnormer
- Strategi för utbyggnad av laddstationer för elfordon
- Kulturmiljöprogram
- Bredbandsstrategi

Att arbeta vidare med

Planeringsförutsättningarna ändras ständigt vilket medför behov av att kontinuerligt se över och uppdatera eller komplettera mål, inriktningar- och studier.

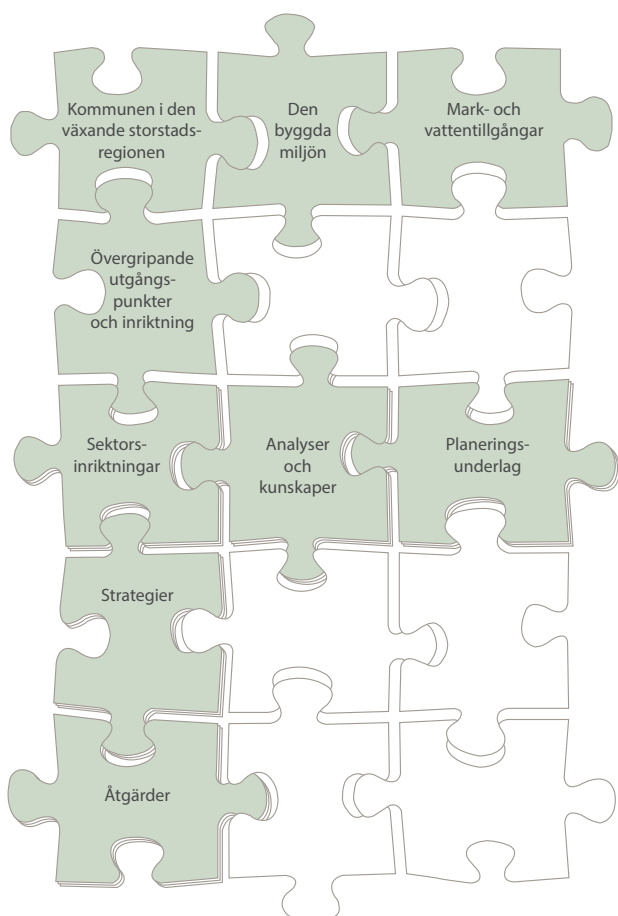
Nedan listas av pågående arbeten som är särskilt viktiga för översiktsplanen.

- Vision för Vallentuna kommun
- Fördjupad översiktsplan Karby & Brottbys
- Fördjupad översiktsplan Norra Vallentuna och Lindholmen
- Parkeringsstrategi
- Grönstrukturplan
- Blåplan
- Lekplatsplan
- Riktlinjer för bostadsförsörjning
- Markbehov för kommunalt finansierad service
- Policy för arbete med konst i offentlig miljö

Inriktningen i översiktsplanen medför ett kommande behov att fördjupa både inriktning och kunskap i några delområden. Fördjupningar som är av större betydelse för ett genomförande av översiktsplanen.

- Fördjupad översiktsplan för västra Vallentuna tätort
- Fördjupad översiktsplan för Gillinge
- Planprogram för Södra Haga inklusive utredning avseende behov och funktion av Arningevägens förlängning.
- Trafikutredning framtidens övergripande trafikinfrastrukturbehov till och från Vallentuna tätort.

4

Översiktsplanens uppbyggnad.

Organisering av arbetet

Kommunstyrelsen ansvarar för den övergripande planeringen i kommunen. Kommunstyrelsens näringslivs- och planutskott är styrgrupp för arbetet med översiktsplanen.

Samrådsförslag Översiktsplan 2040 har upprättas av Samhällsbyggnadsförvaltningen.

Miljökonsekvensbeskrivningen har tagits fram av Sweco.

Översiktsplanens process

Processen för att utarbeta översiktsplan 2040 följer plan- och bygglagen.

Översiktsplanens struktur

5

Kommunen i den växande storstadsregionen

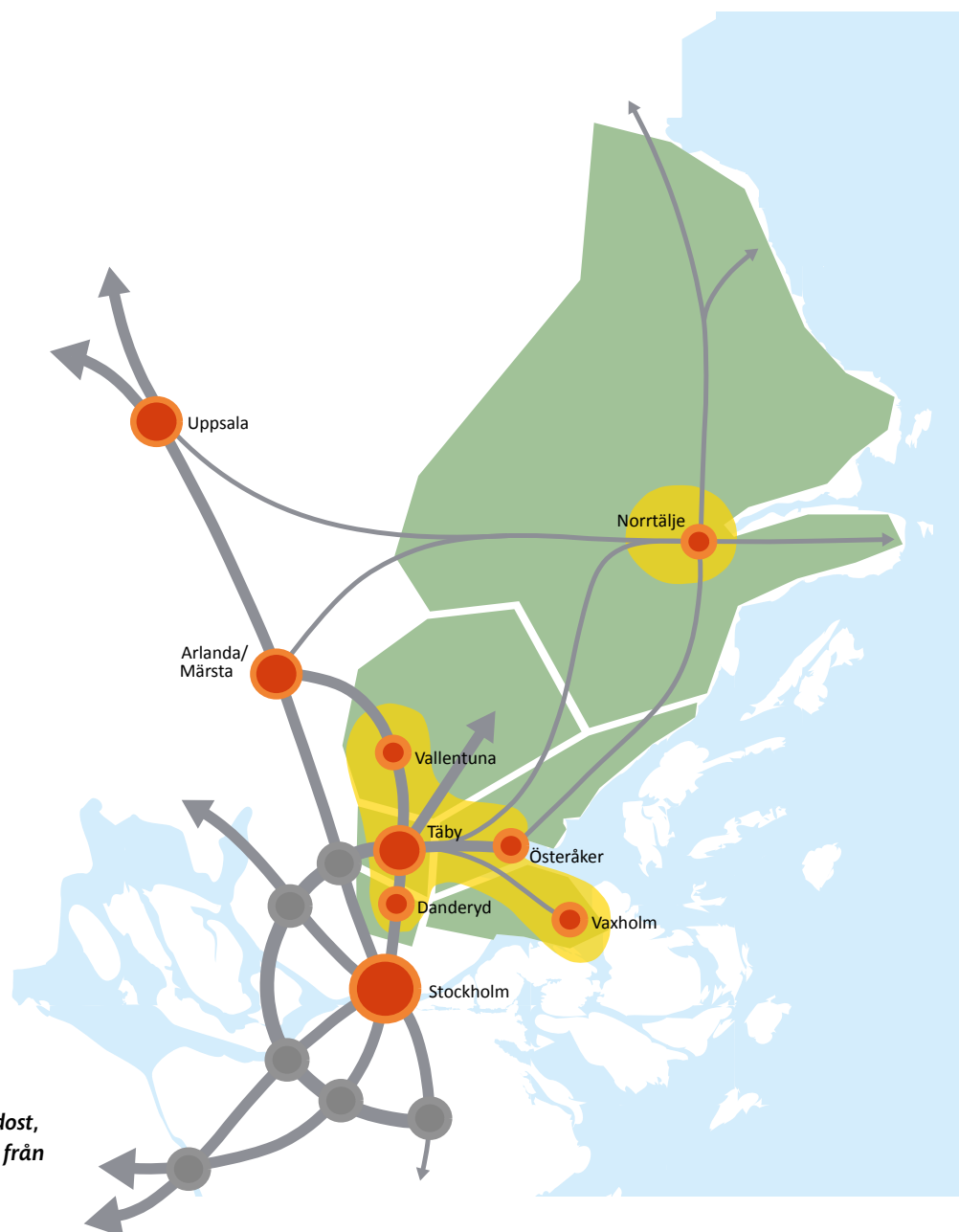
6

Vallentuna är en del av ett större geografiskt sammanhang.

Stockholm nordost

Nordostkommunerna Norrtälje, Österåker, Vaxholm, Täby, Danderyd och Vallentuna har en gemensam vision för att utveckla regiondelen. Tidsperspektivet sträcker sig till år 2040 och med en utblick till år 2050.

Visionen och samarbetet utgår från hur de sex kommunerna i Stockholm Nordost - gemensamt och var och en för sig - tar sitt ansvar för tillväxten och vilka insatser detta kräver från andra ansvariga aktörer.

*Vision Stockholm nordost,
bearbetad illustration från
RUFS 2010 av WSP.*

Arlandaregionen

Knivsta, Sigtuna, Upplands Väsby, Vallentuna kommuner och Swedavia, Stockholm Arlanda Airport samarbetar för att utveckla Arlandaregionen utifrån en delregional utvecklingsplan för Arlandaregionen.

Samarbetet bygger på tre prioriterade områden:

- Infrastruktur och trafikering
- Bostadsbyggande
- Näringsliv och arbetsmarknad

Andra regionala samband

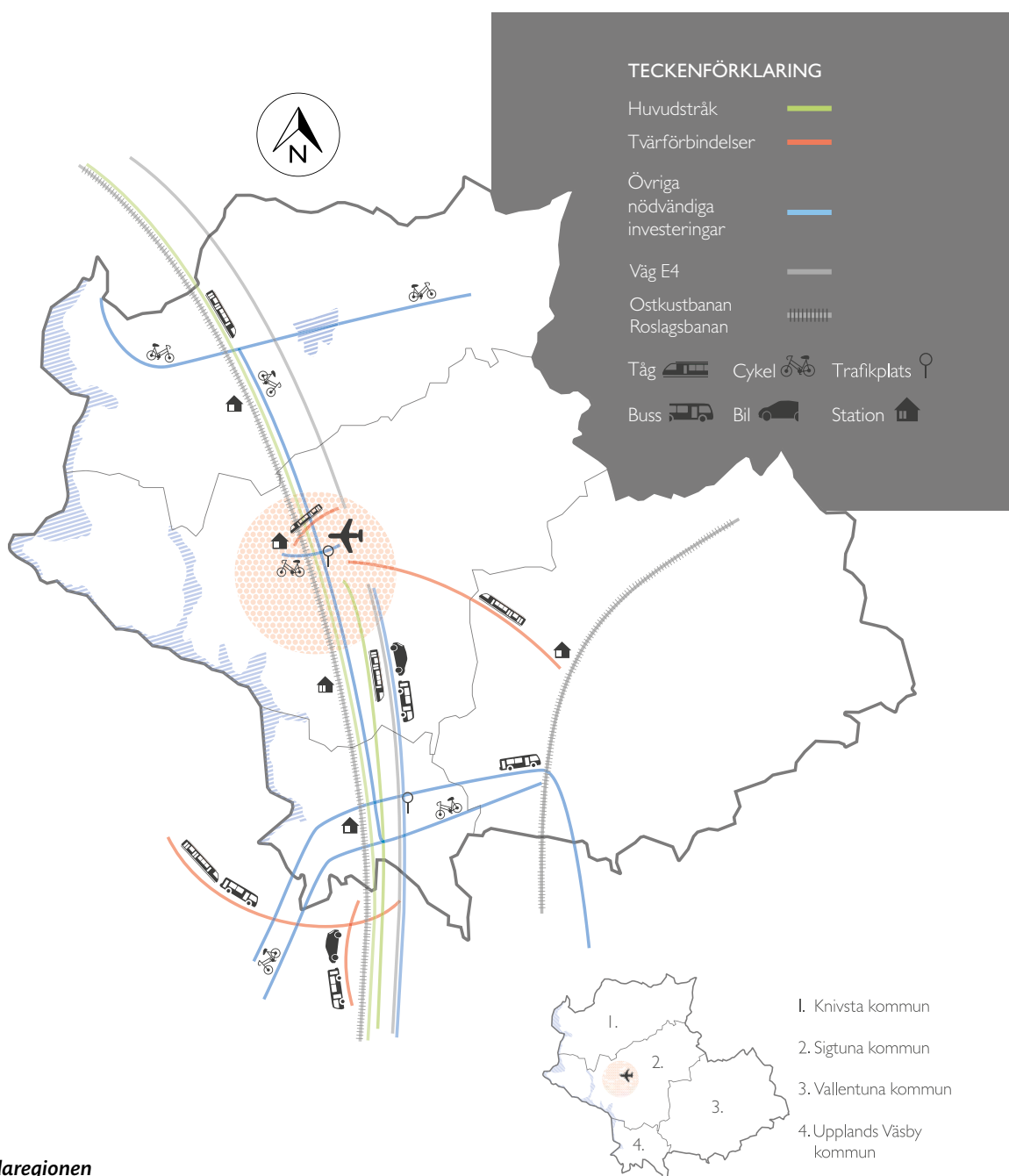
Andra regionala samband av större betydelse och intresse för Vallentuna är:

Attrahera investeringar

”Stockholm – The Capital of Scandinavia” är det gemensamma budskapet för partnerskapet Stockholm Business Alliance. Det övergripande målet är att göra Stockholm till norra Europas ledande tillväxtregion. Samarbetet är ett partnerskap mellan kommuner i Stockholmsregionen, däribland Vallentuna med fokus att attrahera utländska investeringar till regionen.

Regional utvecklingsplan

Stockholmsregionen ska vara Europas mest attraktiva storstadsregion. Det är visionen i remissförslaget till ny regional utvecklingsplan. Planen som planeras vara klar år 2018 ska visa den gemensamma viljan för Stockholmsregionens utveckling fram till år 2050. Vallentuna är en aktiv samrådspart i framtagandet av planen.

Kollektivtrafik och transportinfrastruktur

Vallentuna samverkar i olika sammanhang och konstellationer med andra kommuner och Stockholms läns landsting respektive Trafikverket för att säkerställa funktion och utveckling av kollektivtrafiken och den regionala transportinfrastrukturen.

Grönstruktur

Vallentuna deltar i Kilsamverkan med grannkommunerna kring utvecklingen av de tio gröna kilarna i Storstockholm i syfte att ha en gemensam syn på dess natur, kultur och sociala värden.

Kulturmiljö och besöksnäring

Runriket drivs av Vallentuna i samarbete med Täby kommun och Stockholms läns museum och består av 9 besöksmål kring Vallentunasjön.

Miljö

Vallentuna deltar i miljösamverkan mellan kommuner, kommunförbundet samt länsstyrelsen i Stockholms län inom miljöbalkstillsyn och livsmedelskontroll.

Därtill medverkar Vallentuna i samverkan inom Östra Sveriges luftvårdsförbund som består av flertalet statliga företag och myndigheter, landsting och kommuner i syfte att gemensamt bidra till en förbättrad luftkvalitet i regionen.

Avrinningsområden

Det största avrinningsområdet i Vallentuna är Åkerströmmen som täcker större delen av kommunen. Avrinningsområdet sträcker sig också in i Norrtälje, Sigtuna och Österåker kommuner. Inom Åkerströmmens vattenvårdsamverkan är Vallentuna och Österåker aktiva. Samverkan arbetar aktivt med att förbättra vattenkvaliteten i avrinningsområdet. Det finns mycket jordbruksmark i avrinningsområdet, därför arbetar samverkan framför allt med att komma till rätta med övergödningsproblematik och näringsläckage.

Det nästa största avrinningsområdet i kommunen är Oxundaån. Inom Oxundaån finns vattensamverkan mellan Vallentuna, Täby, Sollentuna, Upplands Väsby, Sigtuna och Järfälla kommuner. Vattensamverkans syfte är att bidra till att Mälaren även i framtiden kan användas för dricksvatten, samt bevara en mångfald av djur- och växtarter och deras livsmiljöer i sjöarna och vattendragen inom avrinningsområdet. Vallentuna och Täby kommun har inom avrinningsområdet ett särskilt restaureringsprojekt för Vallentunasjön. Sjön är övergödd och en rad olika åtgärder för att återställa sjön har gjorts och kommer genomföras de närmaste åren.

Andra avrinningsområden i Vallentuna är Loån som till övervägande del är beläget i Österåkers kommun och Bergshamraån som till övervägande del är beläget i Norrtälje kommun.

Vatten och avlopp

Vallentuna är tillsammans med Österåker, Ekerö, Knivsta, Täby och Danderyd delägare i Roslagsvatten som svarar för distribution och VA-utbyggnad i respektive medlemskommun.

Norrsvatten AB producerar och distribuerar dricksvatten till en majoritet av hushållen och företagen i Vallentuna,

Solna, Sundbyberg, Järfälla, Danderyd, Vaxholm, Sollentuna, Täby, Upplands-Bro, Upplands Väsby, Österåker, Sigtuna, Knivsta och Norrtälje.

Käppalaförbundet renar avloppsvattnet från en majoritet av hushållen och företagen i Vallentuna, Danderyd, Lidingö, Nacka, Sigtuna, Sollentuna, Solna, Täby, Upplands Väsby, Upplands-Bro och Värmdö.

Avfallshantering

Det regionala avfallsbolaget SÖRAB ansvarar för behandling av hushållsavfall och verksamhetsavfall i Vallentuna, Danderyd, Järfälla, Lidingö, Sollentuna, Solna, Stockholm, Sundbyberg, Täby och Upplands Väsby.

Räddningstjänst

Storstockholms brandförsvaret hanterar räddningstjänsten i Vallentuna, Danderyd, Lidingö, Solna, Sundbyberg, Stockholm, Täby, Vaxholm, Värmdö och Österåker.

Riktning för Vallentuna

Med utgångspunkt i det unika läge Vallentuna har, mellan regionens tre centrum Stockholm, Uppsala och Arlanda ska Vallentuna vara en plats som erbjuder bästa möjliga miljö för människor och företag att utvecklas och växa.

Vision

Arbete pågår med en ny vision för Vallentuna. Översiktspjänen kompletteras med kommande vision till utställningshandling.

Vallentuna stad, land och närhet till världen

Vi lever i en tid där globalisering, urbanisering och digitalisering får allt större genomslag. Allt fler människor och företag väljer att bo och verka i städer och de regioner som växer fram runt dessa. Värdet av de mänskliga mötena växer i betydelse och inkluderande platser som värderar mångfald är de som har störst möjligheter att utvecklas. Det är därför människor, trots ständig uppkoppling, aldrig har rest så mycket som vi gör idag. En utveckling som kommer att fortsätta.

Centralt läge i regionen

Vallentuna har ett centralt läge i en av världens mest innovativa tillväxtregioner – mellan Stockholm, Uppsala och Arlanda. Kommunens inriktning är att tillvarata detta centrala läge och förflytta fokus från den tidigare självbilden av att vara i utkanten. Attraktion skapas av rörelsen framåt, mer än av det man är idag. Det är därför viktigt att Vallentunas utvecklings-

kraft är påtaglig och att vi beskriver vart vi är på väg. Tillväxt ger stora fördelar för en kommuns utveckling. Samtidigt ska vi sträva mot en hållbar tillväxt utifrån miljömässigt, socialt och ekonomiskt perspektiv.

Arlandas betydelse

I takt med globaliseringen växer Arlandas betydelse som internationell och nationell knutpunkt. Flygplatsen har i allt högre utsträckning den roll som hamnarna hade förr. Det är därför kraften i den nya stadsutvecklingen runt flygplatsen är så stark – Stockholm Airport City. Vallentuna ligger bara ett stenkast bort och med bättre infrastruktur kommer flygplatsen och kommunens stationslägen att nås på några minuter. Roslagsbanans förlängning till Arlanda är avgörande för Vallentunas möjligheter att dra nytta av läget.

Bevara hela Vallentunas styrkor

Kommunen har en tydlig kulturell identitet, en rik historia och stora naturvärden som idag är den tydligaste delen av Vallentunas varumärke och attraktionskraft. Här bor människor som värderar natur, hälsa och den trygghet som småstaden och landsbygden ger. Den självupplevda hälsan är bland landets högsta, arbetslösheten är bland de lägsta och entreprenörskapet är starkt genom en mycket stor andel små- och egenföretagare. I framtidens Vallentuna ska alla kommundelar finnas med, utifrån de lokala styrkorna och utvecklingspotentialen. Det nya står inte mot det gamla. Tvärtom ska det nya stärkas genom en koppling till identiteten.

Locka talanger, kompetenser, nytänkande och investeringar

Framtidsplanerna för Vallentuna utgår ifrån att bevara styrkorna och att addera nya värden – att skapa livskvalitet. Flertalet människor i framtiden kommer inte bara att söka stadens puls eller landsbygdens lugn. De vill ha allt på en armlängds avstånd. Det är här Vallentuna, som länets näst största kommun till ytan, har unika förutsättningar att utvecklas. Vi ska förtäta centrala lägen med spännande arkitektur och utrymme för bostäder, verksamheter och nya rum, där människor kan mötas och utbyta kunskap, idéer och drömmar. Kunskapens betydelse ökar i värde och den får man genom att vara nära andra människor. Vi ska skapa attraktionskraft för att locka talanger, kompetens, nytänkande och investeringar. I Vallentuna får man både stad, land och närhet till världen.

Kommunal service i världsklass

En stabil kommunal service med hög kvalitet, valfrihet, tillgänglighet och flexibilitet är basen för att Vallentuna ska vara en attraktiv kommun. Särskilt viktigt är det att Vallentunas skolor ger eleverna förutsättningar att prestera resultat som är bland landets bästa och att förutsättningarna för näringslivet är ultimata. Kommunens myndighetsutövning ska vara enkel, förutsägbar och syfta till att underlätta utveckling. Med förbättrade kommunikationer kommer vi att ligga nära såväl universitetet i Stockholm som i Uppsala. Det ger oss goda möjligheter att locka till oss studenter som kan bidra till nytänkande, kompetens och entreprenörskap. Därför måste vi skapa goda förutsättningar för dem att bo och verka i kommunen.

Mod att gå före

I Vallentuna tar vi tillvara alla människors styrkor och möjligheter. Vi är en plats där det finns utrymme att växa och leva utifrån allas unika förutsättningar. Kommunen är offensiv när det gäller att använda den nya teknikens och digitaliseringsens möjligheter. Det leder till nya sätt att ge bättre service, större insyn och tillgänglighet. Genom digitaliseringen öppnas helt nya möjligheter till resurseffektivitet. Den tekniska utvecklingen går oftast fortare än lagstiftning och myndigheter. Vallentuna kommun ska ha modet att utmana där det behövs.

Strategier för den fysiska utvecklingen

Den fysiska strukturen är ett viktigt verktyg för att forma framtiden där Vallentuna är en plats som erbjuder bästa möjliga miljö för människor och företag att utvecklas och växa hållbart.

Utveckla attraktiva livsmiljöer

I Vallentuna ska det finnas en mångfald av boendemiljöer. Från småstaden till boende på landet. Alla utvecklade på ett sätt som stärker kommunens identitet. Vallentuna ska erbjuda attraktiva offentliga rum och tillgänglig service för goda livsbetingelser i livets alla delar.

Berika samspelet mellan bebyggelse, natur, kultur, och rekreation

I Vallentuna ska värden som olika landskapstyper utgör förenas med ett växande samhälle - ett berikande samspel. Platsens specifika förutsättningar ska vara utgångspunkt vid utveckling.

Den tätare bebyggelsen, som dominerar över natur- och kulturlandskap, ska ges tydliga gränser mot landskapet. Närheten mellan bebyggelse och landskap ska uppnås genom en väl genomtänkt tillgänglig grönstruktur - från bostadens närmiljö till det stora omgivande landskapet.

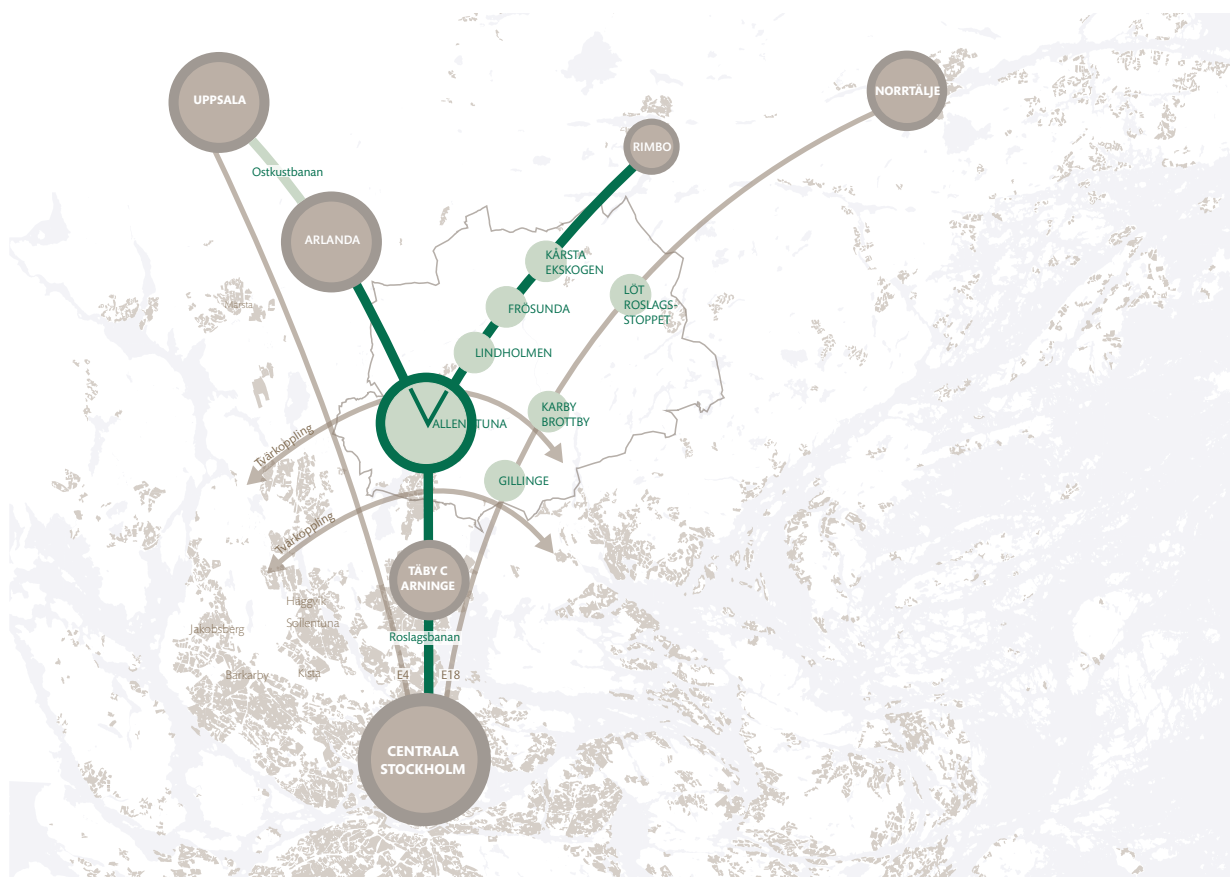
Den glesare bebyggelsen, där landskapet dominerar över bebyggelsen, ska utvecklas utifrån speciella riktlinjer för lokalisering och utformning. Det öppna jordbrukslandskapet förutsätter att bebyggelsen utvecklas men är samtidigt en ändlig resurs som kan äventyras av flera små men tillsammans olämpliga nybyggen.

Samordna bebyggelse och kollektivtrafik

Roslagsbanan ska utvecklas och förlängs från Universitetet i tunnel till en ny station vid Odenplan och vidare till T-centralen ska med sina stationer inom kommunen utgöra ryggraden för den fysiska utvecklingen av kommunen.

Den fysiska utvecklingen ska även utgå från fortsatt utbyggnad av Roslagsbanan. En avgrening av Roslagsbanan till Arlanda ger nya hållbara reserelationer i stråket den centrala regionkärnan och de yttre stadskärnorna Arlanda-Märsta och Täby centrum - Arninge och ska nyttjas genom att utveckla Vallentuna tätort mot nordväst med utgångspunkt från ett nytt stationsläge på avgreningen.

Ytterligare utveckling av Roslagsbanan genom framför allt kapacitetsförstärkningar norr om Vallentuna tätort samt en förlängning av banan mot Rimbo ger förutsättningar till en fortsatt positiv spiral för bostadsmarknad och näringsliv

och ska nyttjas genom att ytterligare öka exploateringsgraden i anslutning till Roslagsbanans stationer i kommunen.

Som komplement till Roslagsbanan ska delar av Vallentuna tätort utvecklas med bas från busstrafik. Arningevägen och Norrortsleden ger god tillgänglighet till de yttre stadskärnorna Täby centrum – Arninge respektive Kista-Sollentuna-Häggvik. En förbättrad tvärförbindelse genom väg 268 skapar förutsättningar för kortade restider med en framtida stombusslinje mellan de yttre stadskärnorna Täby centrum-Arninge och Barkarby-Jakobsberg via Arningevägen och Väsbyvägen i Vallentuna tätort samt centrala Upplands Väsby inklusive station.

Även Karby och Brottby samt Gillinge ska utvecklas med busstrafik som bas. E18 ger god tillgänglighet till Norrtälje – Täby centrum-Arninge – centrala regionkärnan. Utvecklingen stöds även av tvärförbindelser som väg 268 respektive norrortsleden som ger god tillgänglighet till Kista-Sollentuna-Häggvik.

Tätare bebyggelse med småstadskvaliteter

I Vallentunas tätorter, där kommunen ska vara huvudman för allmän plats, ska det bli en tätare bebyggelse och en blandning av bostäder, arbetsplatser och service. Så skapas en attraktivare stadsmiljö, förutsättningar för bra kollektivtrafik, ett minskat behov av lokala resor och en mindre del av naturen tas i anspråk. Det ska byggas mer där det redan finns bebyggelse så att en attraktiv småstadsmiljö växer fram. Ny områden som ligger centralt ska få fler flerbostadshus, stadsradhus, och flerfamiljsvillor. Ny teknik ska användas för att göra bostäderna energisnåla. Bebyggelse, gator, torg och parker ska utformas med stor omsorg. Kvaliteten på gestaltningen är viktig. Gamla och nya stråk ska knyta ihop olika delar så att en samlad småstadskarakter skapas. Verksamheter som inte kan integreras med bostadsbebyggelse ska lokaliseras utanför de tätare bebyggda områdena.

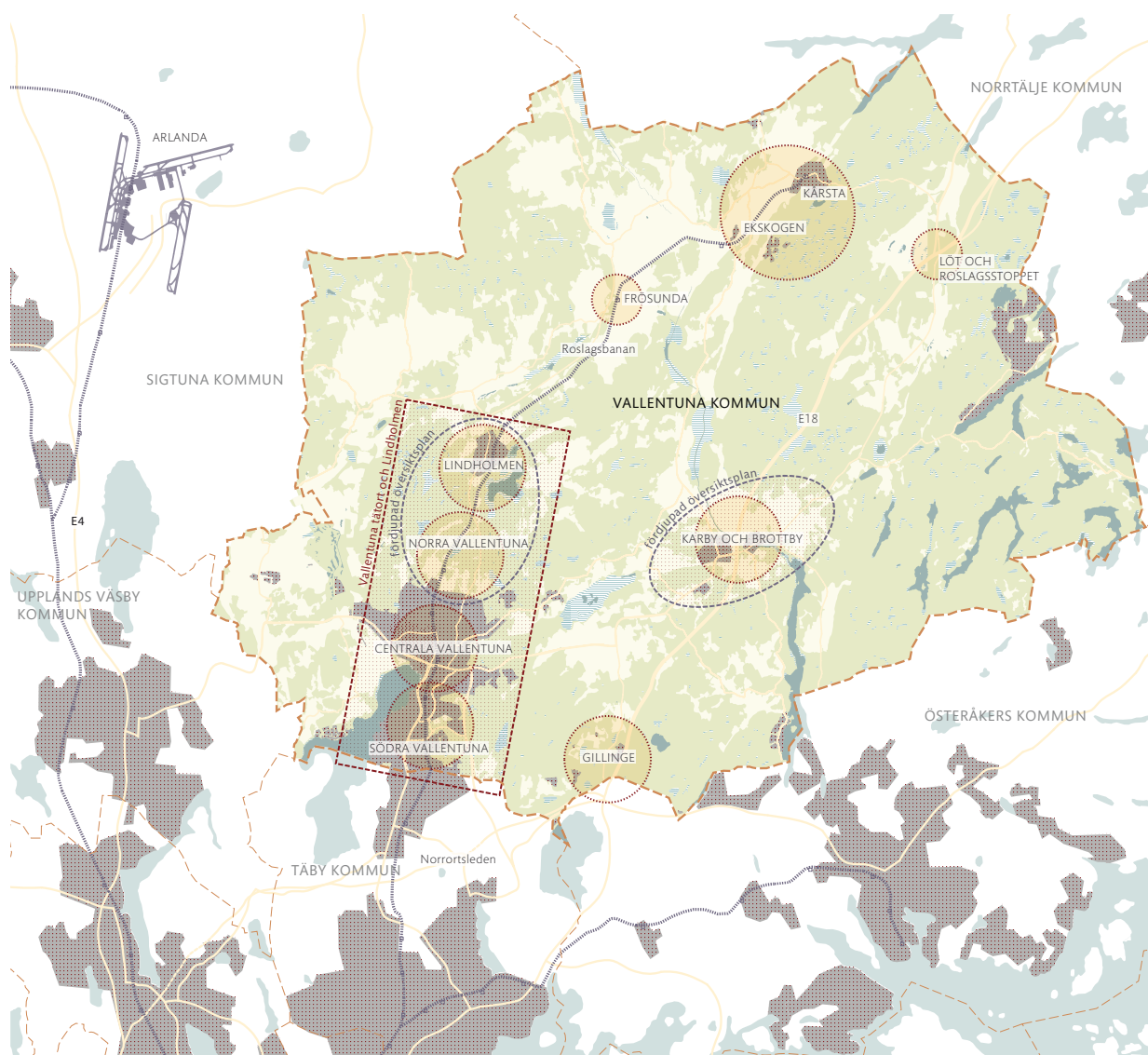
Utrymme för funktioner såsom skola, förskola, idrott/fritid, omsorg, kulturutbud och bibliotek och dagligvaruhandel ska i första hand ges intill kommunikationer. Utbudet ska varieras i förhållande till det lokala behovet, gemensamt ska dock vara att funktionerna tillsammans skapar en mångfald. Befintliga servicepunkter som ska utvecklas vidare: Lindholmen, Kårsta och Karby/Brottby. I Vallentuna tätort utvecklas befintliga servicepunkter så som centrala Vallentuna tätort och Bällstabergs torg men även nya utvecklas i såväl befintliga som nya stadsdelar.

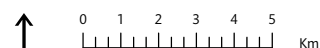
Bebyggelseutveckling

Vallentunas läge, styrkor och ambitioner innebär en framtida bebyggelsestruktur som innefattar landsbygdsutveckling och en utveckling som koncentreras till Vallentuna tätort, Lindholmen Frösunda, Ekskogen, Kårsta, Gillinge, Karby/Brottby och Löt/Roslagsstoppet.

14

Tätorter och pågående planering.
Skala 1:400 000

Vallentuna tätort och Lindholmen

Vallentuna tätort har cirka 24500 invånare år 2017 och är kommunens största tätort. Centrala Vallentuna tätort är den naturliga handels- och mötesplatsen i kommunen. I de mest centrala delarna finns flertalet affärer, kulturhus- och bibliotek, kommunens förvaltningar, gymnasium, teater, sim- och sporthallar, ungdomens hus, husläkare, tandläkare, med mera. I den östra delen av centrala Vallentuna finns Vallentuna idrottsplats. Även om servicen är koncentrerad till centrala delen av Vallentuna tätort, så finns service i form av skolor, förskolor, sporthallar m.m. samt restauranger och handel i form av dagligvaror blandat med bostäder i stort sett i hela tätorten. Inom tätorten finns bostäder av olika karaktär och från olika tidsperioder. Även flertalet verksamhetsområden finns i tätorten.

Tätorten avgränsas av större sammanhängande grönområden, Täby kyrkby och Vallentunasjön. Sjön delas med Täby och tillsammans genomför Vallentuna och Täby ett restaureringsprojekt som har målet att återställa den ekologiska balansen i sjön. Syftet med restaureringen är att öka möjligheterna för bad- och båtliv samt uppnå en högre biologisk mångfald. Norr om Vallentunasjön finns Vallentuna kyrka, Björkby-Kyrkvikens naturreservat och Kvarnbadet med utebassänger.

Trafikinfrastrukturen består av Roslagsbanan med fem stationer och de huvudsakliga tillfartsvägarna Väg 268, Arningevägen, Stockholmsvägen och Lindholmsvägen.

Lindholmen stationssamhälle längs Roslagsbanan har cirka 1200 invånare år 2017. Bebyggelsen består småhus, flerbostadshus och verksamhetsbyggnader. Samhället ligger i anslutning till område av riksintresse för kulturmiljön (Markim-Orkesta). Öster om Roslagsbanan finns Vasakullen och Lindholmens gård, Storsjön och Lillsjön samt ett större sammanhängande grönområde.

I Lindholmen finns Gustav Vasaskolan (f-6), förskolor, Orkesta idrottsplats, bygdegård och livsmedelshandel.

Utgångspunkter

Vallentuna tätort ska utvidgas och utvecklas inom befintliga delar med utgångspunkt från Roslagsbanan och andra kollektivtrafikstråk.

Tätorten ska utvecklas och förnyas så att de olika delarna hänger samman. Inom tätorten ska det finnas bostäder av olika karaktär, service, fritidsanläggningar, kulturutbud, och arbetsplatser.

Det ska vara lätt att förflytta sig mellan arbete, hem, fritidsaktiviteter och serviceanläggningar. Att gå, cykla och åka kollektivt lokalt ska vara naturliga val.

Ny bebyggelse ska till lokalisering och utformning stödja offentliga rum och stråk. Varje ny åtgärd i form av byggnader eller anläggningar ska förutom sitt egenvärde även tillföra

kvaliteter till helheten. Utveckling av nya byggnader och anläggningar ska ske så att den nya bebyggelsen inte gör det svårare att nå omgivande gröstrukturen. Tvärtom ska den tätortsnära naturen gå att nå enkelt via stråk, både från den befintliga bebyggelsen och från den nya bebyggelsen.

Lindholmen ska utvecklas med utgångspunkt från Roslagsbanan och vara ett attraktivt natur- och kulturmiljönära stationssamhälle. Ny tillkommande bebyggelse ska huvudsakligen utgöras av småhus med tätare bebyggelse närmare stationen. Närmast stationen är utgångspunkten flerbostadshus och verksamheter.

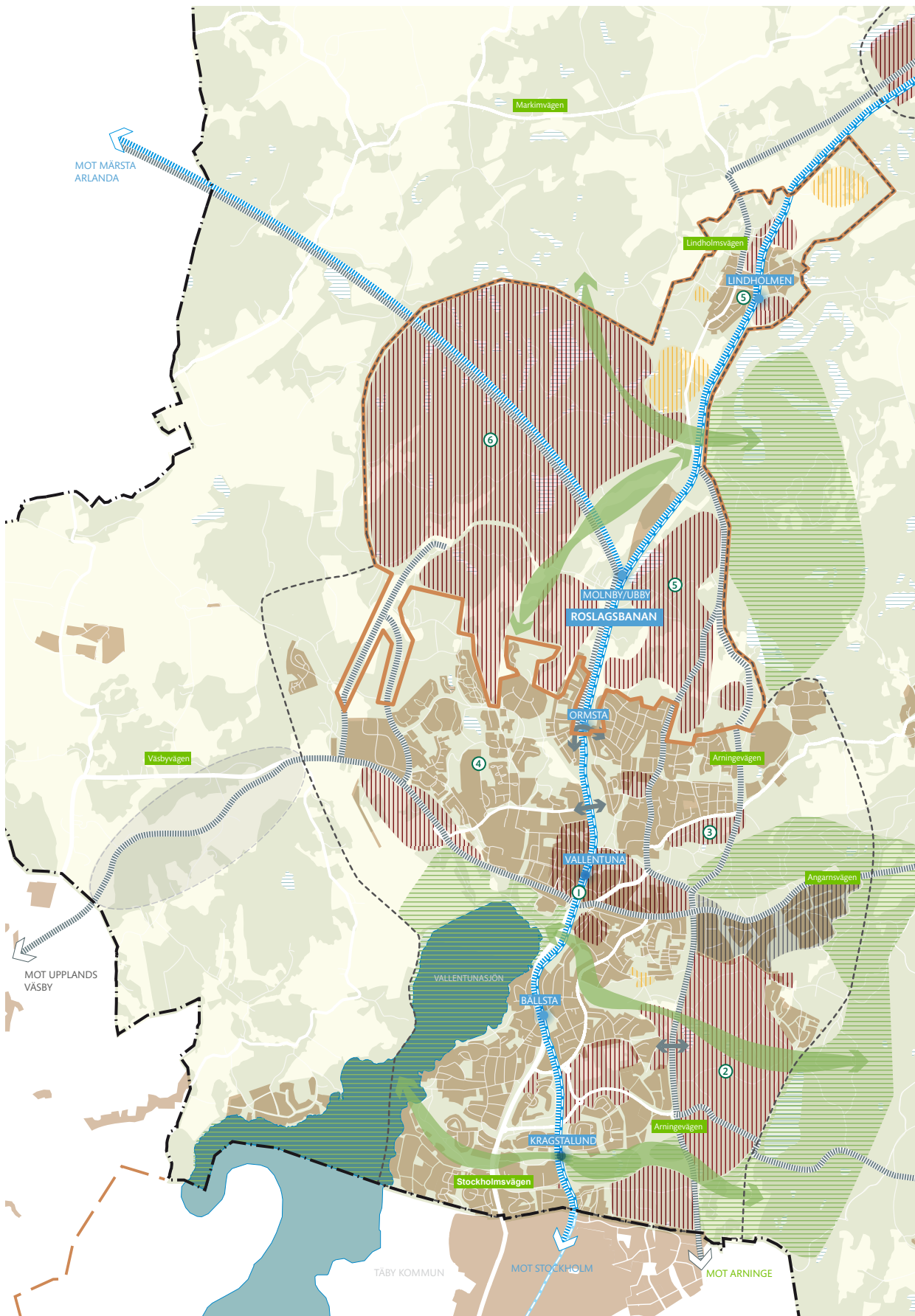
Förutom Lindholmen som utvecklingsområde finns ett antal större utvecklingsområden i Vallentuna tätort av särskild betydelse för helheten.

1 Centrala Vallentuna tätort – en attraktiv kärna

Centrala Vallentuna tätort ska även i framtiden vara den naturliga handels- och mötesplatsen i kommunen. Kärnans profil, utbud och konkurrensmedel ska inriktas på sätt som skapar särart i relation till större handels- och mötesplatser i grannkommuner. Kärnan ska vara en attraktiv bo- och mötesplats för människor och etableringsplats för näringslivsverksamhet. För den mest centrala delen finns ett planprogram som redovisar en övergripande fysisk utvecklingsstrategi, som underlag för kommande detaljplanering och annan planering i området. Utifrån ledorden "förena", "blanda" och "koppla" ska en sammanhållen stadskärna skapas på båda sidor av järnvägen.

Centrala Vallentuna tätort.

Utsnitt från markanvändningskarta.
Vallentuna tätort och Lindholmen.
Markanvändningskartan är schematisk.
Skala 1:50 000

2 Kristineberg – en ny stadsdel
Kristineberg ska utvecklas till en stadsdel med upp mot 2000 nya bostäder, flera skolor, förskolor och ett stadsdelscentrum. Kristinebergs ska utvecklas med en naturnära och hållbar profil. Till planeringen av området finns ett flertal vägledande dokument som till exempel planprogram och miljöprogram.

3 Södra Haga – planprogram och studie om Arningevägens förlängning
Detaljplanering av utvecklingsområdet Södra Haga ska inledas med ett planprogram. Som en del av arbetet ska behov av Arningevägens förlängning prövas. Även ytbehov av framtidens Vallentuna idrottsplats inklusive motionsspår ska ingå i planprogrammet där mål och utgångspunkter för utvecklingen av Södra Haga ska formuleras.

4 Fördjupad översiktsplan för västra Vallentuna tätort

En fördjupad översiktsplan ska tas fram för västra delen av Vallentuna tätort.

Inriktningen för planen är en utveckling med både bostäder och verksamheter. Arlandas influensområde förutsätts minska i utbredning och ge förutsättningar för att området i stort kan bli mer mångfunktionellt än det är idag. Andra viktiga utgångspunkter är att hitta en struktur för den framtida utvecklingen som innebär att olika bebyggelseområden knyts samman sinsemellan, med centrum och med områdets natur-, kultur- och rekreationslandskap. En viktig del av detta är att finna sätt att minska den fysiska barriär som väg 268 i dag utgör.

5 Fördjupad översiktsplan norra Vallentuna tätort och Lindholmen

Arbete pågår med en fördjupad översiktsplan för norra Vallentuna tätort och Lindholmen. Den fördjupade översiktsplanen planeras att vara klar under hösten 2017.

Se vidare Samrådshandling för fördjupad översiktsplan för norra Vallentuna.

6 Tätortsutbyggnad - kring ett nytt stationsläge
En utbyggnad av Roslagsbanans avgrening till Arlanda innebär möjlighet till en omfattande tätortsutbyggnad kring ett nytt stationsläge. Området som ingår i den fördjupade översiktsplanen för norra Vallentuna och Lindholmen, men som inte miljöbedöms där, ska utvecklas med en blandning av bostäder, arbetsplatser och service. Inriktningen är en utveckling av området med upp mot 3000 nya bostäder.

Utvecklingen innebär att Vallentuna tätort och Lindholmen med bebyggelse i framtiden kommer att hänga samman.

 Kommungräns

 Pågående fördjupad översiktsplan

 Tätortsområde

Utveckling inom ramen för befintlig markanvändning där komplettering av funktioner som tillhör en tätort prövas mot översiktsplanens strategier och utifrån behov och befintlig karaktär.

 Reservat spårutbyggnad

 Reservat väg och/eller cykelutbyggnad

 Utveckling av blandad bebyggelse

T.ex. bostäder, verksamheter, service eller andra funktioner som tillhör en tätort. Utveckling av gröna kvaliteter som parker eller närgrönområden och att säkerställa kommunal försörjning (t.ex. skolor, förskolor, äldreboende, kulturverksamhet och fritidsanläggningar) är en viktig del av utvecklingen.

 Utveckling bostäder

 Utveckling verksamheter

 Utredningsområde verksamheter

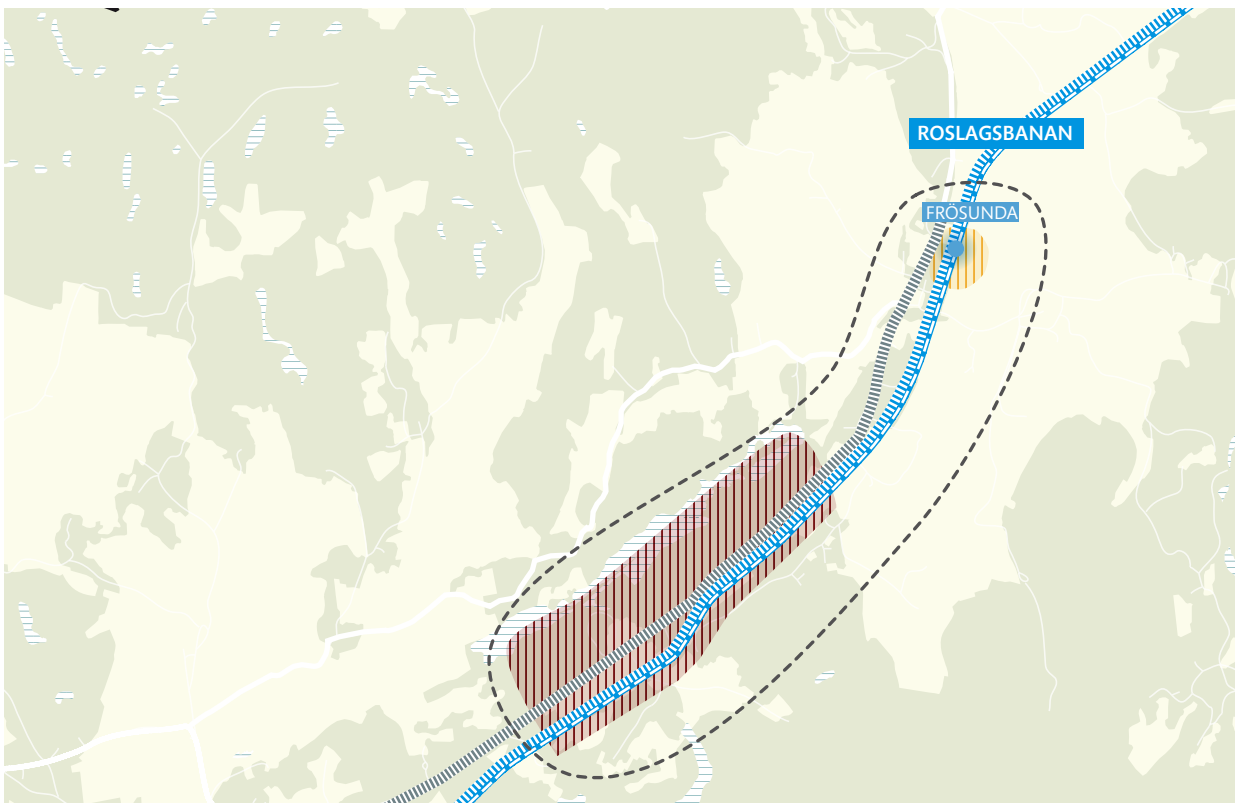
 Tätortsnära natur

Områden som upprätthålls och utvecklas för ekologiska- och rekreativa värden.

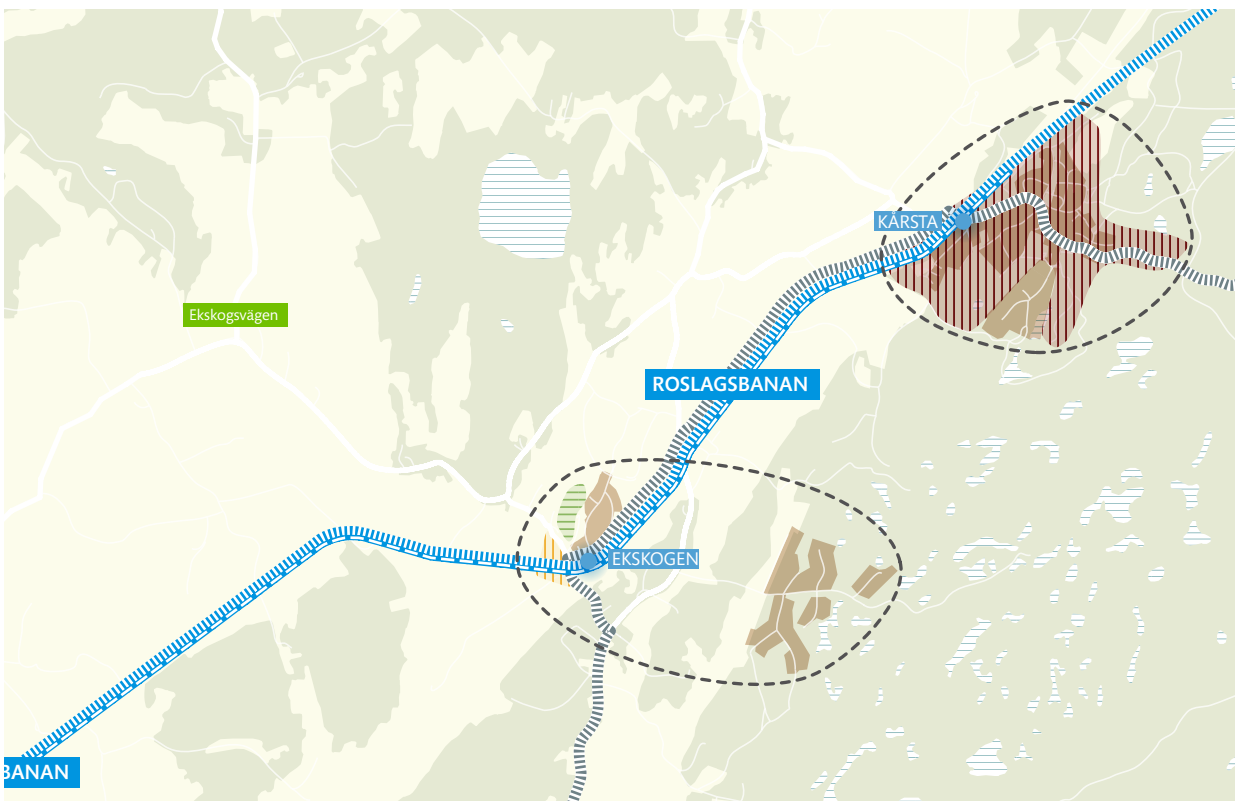
 Gröna samband

Stråk mellan grönområden upprätthålls och utvecklas för en sammanhängande grönstruktur.

 Barriärbrytande länk

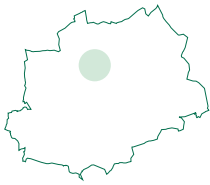

Utsnitt från markanvändningskarta. Frösunda.
Markanvändningskartan är schematisk.
Skala 1:40 000

Utsnitt från markanvändningskarta. Kårsta och Ekskogen.
Markanvändningskartan är schematisk.
Skala 1:40 000

Frösunda

Frösunda är ett stationssamhälle längs Roslagsbanan. Bebyggelsen består av villor och gårdar och är utspridd. Frösunda med omnejd (cirka 3 kilometer) har cirka 900 invånare år 2017.

Barnen i Frösunda går framför allt i skolan i Lindholmen och i Vallentuna tätort. De kulturhistoriska värdena är starka med riksintresset Frösunda sockencentrum, inklusive förordnande kring kyrkan. Den norra delen av Frösunda ligger inom Arlandas influensområde som begränsar möjligheten till ny bostadsbebyggelse.

Utgångspunkter

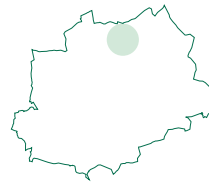
Frösunda ska utvecklas med utgångspunkt från Roslagsbanan och den nationellt intressanta kulturmiljön. Frösunda ska vara ett attraktivt småskaligt stationssamhälle.

På sikt förutsätts Arlandas influensområde i kommunen att minska och möjliggöra kompletterande bostadsbebyggelse i alla delar av Frösunda stationssamhälle.

Dagens restriktioner och att det tidigare sockencentrat har stora kulturmiljövärden medför att ny bebyggelse huvudsakligen ska lokaliseras till den södra delen av Frösunda. En utveckling som kan motivera en flytt av befintlig station söderut.

Ny bostadsbebyggelse ska i första hand tillkomma i form av småhus. Vid ett nytt stationsläge kan även rad- eller parhus eller lägre flerbostadshus prövas.

I Frösunda är även utveckling av verksamheter, handel och annan service positivt.

Kårsta och Ekskogen

Kårsta har cirka 500 invånare år 2017. Ekskogen drygt 200 invånare. Med omnejd har stationssamhällena Kårsta och Ekskogen tillsammans drygt 1000 invånare. Kårsta har blandad bebyggelse som består

av villor, parhus, radhus, lägenheter i flerbostadshus och verksamhetsbyggnader. I Kårsta finns Kårstaskolan (f-6) med bollplan, bibliotek, förskola och idrottsplatsen Kårevallen. I Bergsjön finns kommunal badplats. Bebyggelsen i Ekskogen består av villor. I Ekskogen finns en bygdegård.

Kårsta och Ekskogen är delvis lokaliserat inom riksintresseområde för kulturmiljön (Kårsta by).

Utgångspunkter

Kårsta och Ekskogen ska utvecklas med utgångspunkt från Roslagsbanan och den nationellt intressanta kulturmiljön. Kårsta och Ekskogen ska vara attraktiva naturnära och småskaliga stationssamhällen.

Ny bebyggelse i Kårsta och Ekskogen ska huvudsakligen lokaliseras i anslutning till befintlig bebyggelse. Inom gångavstånd från båda stationerna kan ny bostadsbebyggelse tillkomma i form av småhus, rad- eller parhus och även lägre flerbostadshus.

I Kårsta är även utveckling av verksamheter, handel och annan service positivt.

— · — Kommungräns

— Pågående fördjupad översiktsplan

---- Tätortsområde

Utveckling inom ramen för befintlig markanvändning där komplettering av funktioner som tillhör en tätort prövas mot översiktsplanens strategier och utifrån behov och befintlig karaktär.

▄▄▄▄▄▄▄ Reservat spårutbyggnad

▄▄▄▄▄▄▄ Reservat väg och/eller cykelutbyggnad

▄▄▄▄▄▄▄ Utveckling av blandad bebyggelse

T.ex. bostäder, verksamheter, service eller andra funktioner som tillhör en tätort. Utveckling av gröna kvaliteter som parker eller närgrönområden och att säkerställa kommunal försörjning (t.ex. skolor, förskolor, äldreboende, kulturverksamhet och fritidsanläggningar) är en viktig del av utvecklingen.

▄▄▄▄▄▄▄ Utveckling bostäder

▄▄▄▄▄▄▄ Utveckling verksamheter

▄▄▄▄▄▄▄ Utredningsområde verksamheter

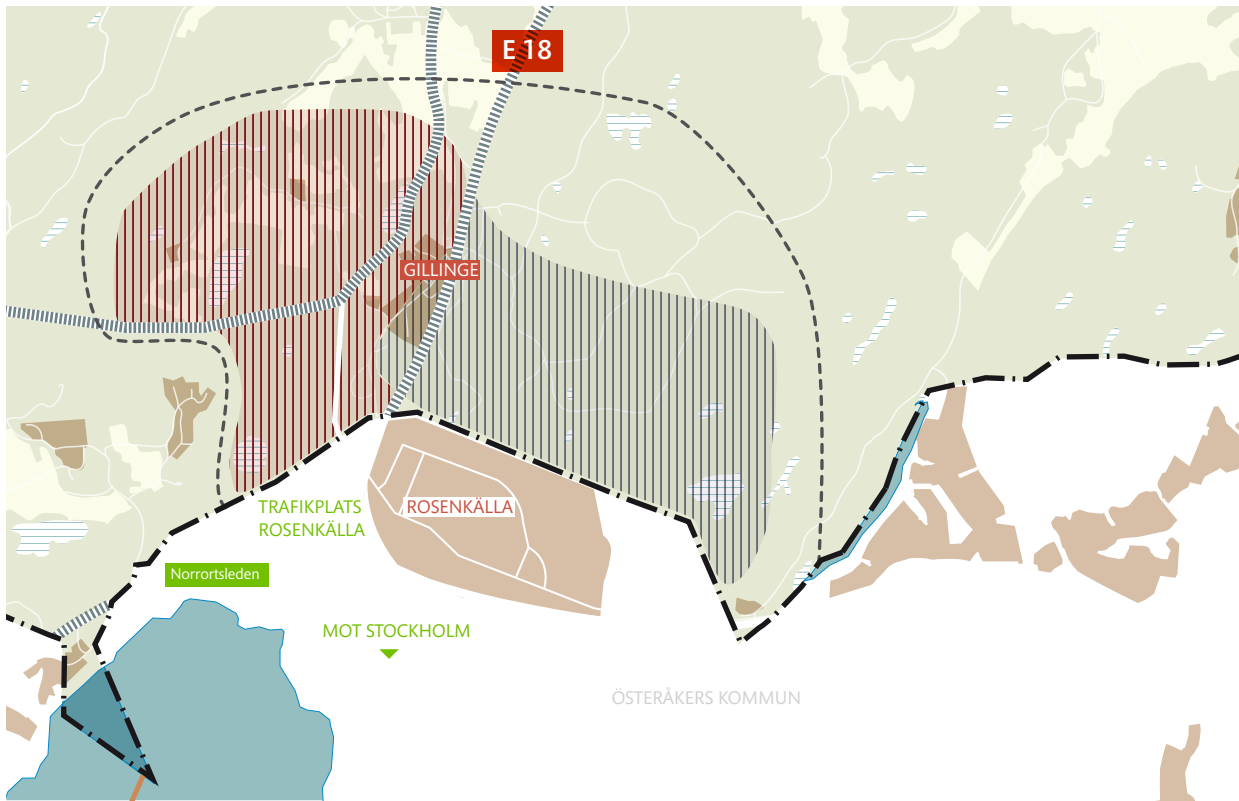
▄▄▄▄▄▄▄ Tätortsnära natur

Områden som upprätthålls och utvecklas för ekologiska- och rekreativa värden.

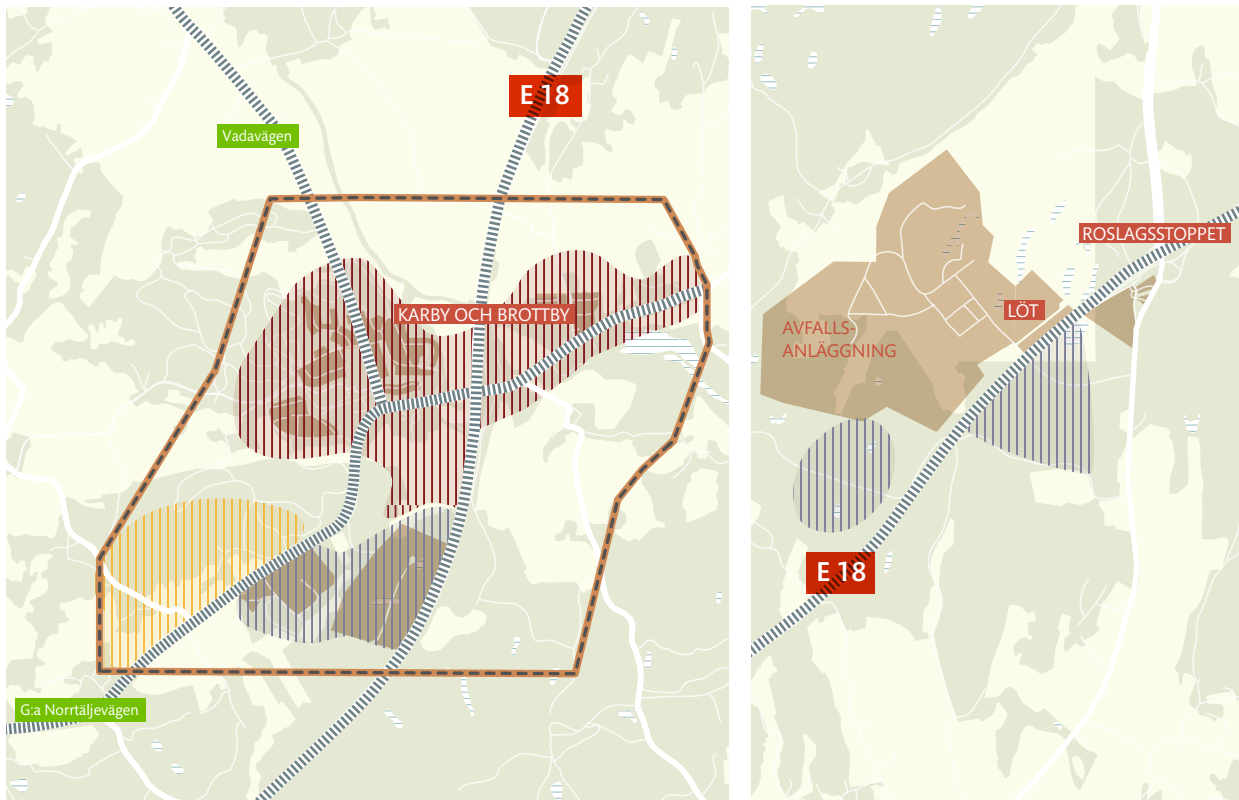
➡ Gröna samband

Stråk mellan grönområden upprätthålls och utvecklas för en sammanhängande grönstruktur.

↔ Barriärbrytande länk

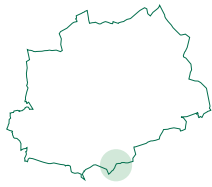

Utsnitt från markanvändningskarta. Gillinge.
Markanvändningskartan är schematisk.
Skala 1: 40 000

Utsnitt från markanvändningskarta. Karby och Brottbys samt Löt och Roslagsstoppet.
Markanvändningskartan är schematisk.
Skala 1: 40 000

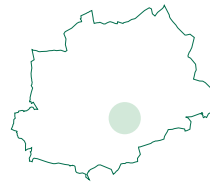

Gillinge

Gillinge ligger intill E18 och Norrortsleden och utgörs till stora delar av skog- och åkermark. Väster om E18 finns ett mindre bostadsområde samt verksamhetsområde i Dammsta och öster om E18 finns ett mindre verksamhetsområde samt bland annat en bergtäkt med verksamhetstillstånd till år 2035. Det finns ett mindre antal bostäder även i östra Gillinge. Sammanlagt bor i cirka 60 invånare i Gillingeområdet år 2017. Kommunala VA-ledningar saknas i området. I anslutning till Gillinge planeras en ny kommunedel i Österåker med arbetsplatser och bostäder. Rosenkälla trafikplats kommer i samband med utvecklingen av kommundelen att byggas om för att klara ökad trafik. När trafikplats Rosenkälla byggs ut försvinner nuvarande anslutning av väg 975 mot väg 276. Trafikverket planerar därför att uppföra två ramper i Gillinge i syfte att med hjälp av ramperna föra trafiken mellan väg 975 och E18.

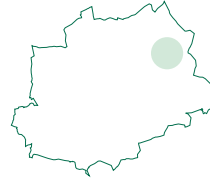
Utgångspunkter
En fördjupad översiktsplan ska tas fram för Gillinge inklusive delar av Veda och Lövsättra. Inriktningen för planen är en utveckling av ett nytt samhälle vid E18 och att bebyggelse tillkommer väster och öster om E18 med både bostäder, service och verksamheter. Andra utgångspunkter är att hitta en struktur för den framtida utvecklingen som innebär att utvecklingen tar utgångspunkt från natur- och kulturlandskapet och att det nya samhället knyts samman sinsemellan, med övriga Vallentuna och med Rosenkälla i Österåker.

Karby och Brottbys

Samhällena Karby och Brottbys har cirka 1300 invånare år 2017. Arbete pågår med en fördjupad översiktsplan för Karby och Brottbys. Den fördjupade översiktsplanen planeras att vara klar under hösten 2017.

Se vidare Samrådshandling för fördjupad översiktsplan för Karby och Brottbys.

Löt och Roslagsstoppets

I anslutning till Söderhall trafikplats finns Roslagsstoppets med rastplats, bensinstation, infartsparkering och hållplatser som ger möjlighet till byte från bil och lokala busslinjer till regionalbuss Stockholm-Norrköping.

I området finns även en avfallsanläggning som drivs av SÖRAB. VA-ledningar finns i området men kan behöva kapacitets förstärkas vid en större utveckling.

Utgångspunkter

Löt och Roslagsstoppets utvecklas som verksamhetsområde för industri, tillverkning, lager, handel med utgångspunkt från platsens strategiska läge vid E18 och i förhållande till Norrtälje, Kapellskär och Stockholm.

— · — Kommungräns

— Pågående fördjupad översiktsplan

---- Tätortsområde

Utveckling inom ramen för befintlig markanvändning där komplettering av funktioner som tillhör en tätort prövas mot översiktsplanens strategier och utifrån behov och befintlig karaktär.

▄▄▄▄▄▄ Reservat spårutbyggnad

▄▄▄▄▄▄ Reservat väg och/eller cykelutbyggnad

▄▄▄▄▄▄ Utveckling av blandad bebyggelse

T.ex. bostäder, verksamheter, service eller andra funktioner som tillhör en tätort. Utveckling av gröna kvaliteter som parker eller närgrönområden och att säkerställa kommunal försörjning (t.ex. skolor, förskolor, äldreboende, kulturverksamhet och fritidsanläggningar) är en viktig del av utvecklingen.

▄▄▄▄▄▄ Utveckling bostäder

▄▄▄▄▄▄ Utveckling verksamheter

▄▄▄▄▄▄ Utredningsområde verksamheter

▄▄▄▄▄▄ Tätortsnära natur

Områden som upprätthålls och utvecklas för ekologiska- och rekreativa värden.

➡ Gröna samband

Stråk mellan grönområden upprätthålls och utvecklas för en sammanhängande grönstruktur.

↔ Barriärbrytande länk

Bebyggelseutveckling på landsbygd

Utanför tätorterna och på landsbygden bor cirka 5500 personer år 2017. Bebyggelsen på landsbygden har etablerats och utvecklats med olika strukturer och funktioner beroende på olika förutsättningar som tiden och landskapet erbjudit.

Historiskt och generellt har landsbygden försett staden med mat, vatten och energi. Idag är sambanden och relationerna mer komplexa än materiella flöden. Staden och landet är båda marknader för varandras ekonomiska verksamheter.

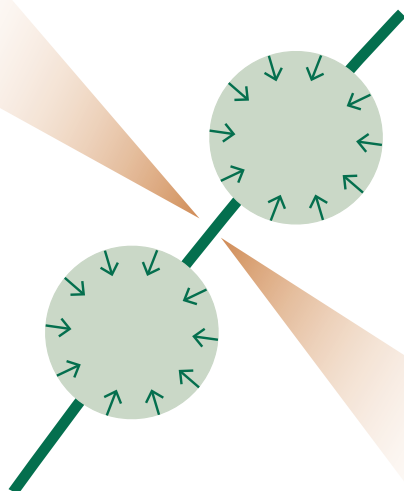
En hållbar produktion, en hållbar konsumtion och miljönyttor förutsätter en levande landsbygd, som är en förutsättning för en hållbar stad. En levande landsbygd förutsätter i sin tur serviceorter men också bebyggelseutveckling.

Utgångspunkter

Bebyggelseutvecklingen ska utgå från befintliga bebyggelsestrukturer och kärnvärden som gör landsbygden till en attraktiv miljö.

Riktlinjer för bebyggelseutveckling utanför tätort:

- Ny bebyggelse ska i första hand lokaliseras i anslutning till befintlig bebyggelse och som smärre komplettering på tomter större än 2000 kvadratmeter. Planläggning krävs om en grupp bostäder succesivt byggs, vilket därmed inte är att betrakta som komplettering.
- Vid planläggning ska hänsyn tas till möjligheter för kollektivtrafikförsörjning.
- Ny bebyggelse ska lokaliseras med hänsyn till brukningsvärd jordbruksmark, störningar och risker, natur- och kulturmiljövärden, landskapsbild, friluftslivsanspråk, möjligheten att ordna vatten och avlopp och annan hänsyn som behöver tas när förändringen genomförs.
- Anslutning till lokal byggnadstradition kan ske både med traditionellt och modernt formspråk.
- Grundvatten ska skyddas mot föroreningar och överutnyttjande.
- Räddningstjänst och servicefordon behöver kunna få åtkomst, trafiksäkra tillfarter ska ordnas.

Det kan också finnas bestämmelser och restriktioner på den specifika platsen som rör järnväg, väg, strandskydd, miljö- och riskfaktorer (till exempel risk för översvämning), hur vatten- och avloppsförsörjningen ska lösas eller hur värden i bebyggelse-, kultur- och naturmiljön ska tas tillvara, som ska beaktas vid prövning av den önskade förändringen.

Vid prövning krävs det också ofta andra beslut än detaljplan och/eller förhandsbesked/bygglov (enligt plan- och bygglagen) för att etablering ska bli möjlig. Det kan till exempel behövas prövning av strandskyddet och tillstånd för enskild avloppsanläggning. Det kan vara bestämmelser enligt miljöbalken, kulturmiljölagen, väglagen, lagen om byggande av järnväg, minerallagen med flera lagar.

Fritidsboende

I takt med att Vallentuna och regionen växer är det allt fler som väljer att bosätta sig i sitt fritidshus eller använda fritidshuset en större del av året vilket medför att gränsen var man bor permanent och bor i sitt fritidshus blir allt mer flytande. När fler bor permanent eller nyttjar fritidshuset i högre grad ställs ofta krav på kommunalt vatten- och avlopp, ökade byggrätter, offentlig- och kommersiell service, bättre vägar och kollektivtrafik. Sedan 1990-talet har flertalet fritidshusområden i kommunen omvandlas framför allt som en del av tätortsutvecklingen. För några kvarstående områden pågår planering år 2017.

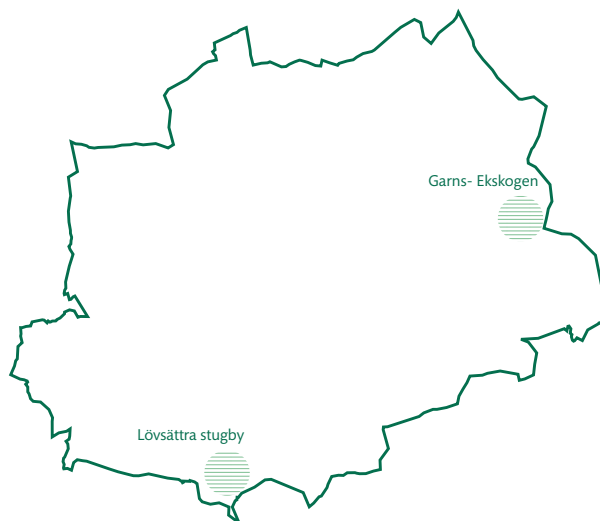
Utanför tätorterna finns två större planlagda områden avsedda för fritidsboende. Det största området är Garns-Ekskogen beläget i den östra delen av kommunen. I området finns cirka 500 bebyggda fastigheter. Området omfattas till största del av detaljplaner avsett för fritidshusbebyggelse med byggrätt om 50 kvadratmeter för huvudbyggnad och 20 kvadratmeter för komplementbyggnad.

I Lövsättra i den södra delen av kommunen finns en större stugby om cirka 90 bebyggda lotter. Stugbyn omfattas av detaljplan avsett för mindre tomter och fritidshus med byggrätt om 32 kvadratmeter för huvudbyggnad och 10 kvadratmeter för komplementbyggnad.

Utgångspunkter

Ny fritidshusbebyggelse ska bedömas utifrån samma riktlinjer som gäller för ny bostadsbebyggelse för permanentboende.

Garns-Ekskogen och Lövsättra stugby ska behålla sin fritidsboendeprägel.

Bostäder, näringsliv och service

Attraktionskraften för Vallentuna ligger i kommunen som en del av ett större geografiskt sammanhang och att investerare och människor söker sig hit.

Bostäder

År 2015 fanns det cirka 12500 bostäder i Vallentuna varav cirka 65 % utgjordes av småhus och cirka 35 % av lägenheter i flerbostadshus. Efterfrågan på att bo i Vallentuna kommun är stor. Efterfrågan på bostäder gäller alla bostadstyper- och storlekar i synnerhet i kommunens tätorter. Det råder brist på bostäder inom många grupper. Med utgångspunkt från det befintliga bostadsbeståndet och den demografiska utvecklingen i kommunen bedöms behovet vara som störst av små hyres- och bostadsrätter.

Arbete pågår med att ta fram riktlinjer för bostadsförsörjning med mål för bostadsbyggandet och utveckling av bostadsbeståndet samt planerade insatser för att nå uppsatta mål.

Utgångspunkter

Preliminärt mål utifrån pågående arbete med riktlinjer för bostadsförsörjning.

Vallentuna kommun ska aktivt verka för ett hållbart bostadsbyggande med en inriktning att det tillkommer 9000 nya bostäder inom perioden 2018-2040 som bidrar till en variation av bostäder avseende storlek, utförande och läge.

Sverigeförhandlingen

I Sverigeförhandlingen år 2017 nåddes en överenskommelse mellan kommunerna Vallentuna, Täby, Österåker och Stockholm samt Stockholms läns landsting och staten att förlänga Roslagsbanan från Universitetet i tunnel till en ny station vid Odenplan och vidare till T-centralen. Som en del av överenskommelsen har kommunen åtagit sig att medfinansiera och medverka till att 5650 nya stationsnära bostäder byggs inom kommunen fram till och med år 2035. Fastighetsägare får nytta genom att fastigheter kan antas i värde till följd av att Roslagsbanan förlängs. Generellt sammanfaller nytan med hela den tätort till vilken Roslagsbanan trafikerar, inklusive områden som efter exploatering kommer att bli en del av tätorten. Exploatörer som får nytta av Roslagsbanans utbyggnad kommer att behöva betala medfinansieringssättning till kommunen och är på detta sätt med och betalar för Roslagsbanans utbyggnad.

Arbetsplatser

År 2015 arbetade knappt 9000 personer inom Vallentuna. Av de 16 500 kommuninvånare som förvärvsarbetar (år 2014) är det 4 800 som arbetar inom Vallentuna. De flesta Vallentunaborna arbetar inom branscherna "Vård/omsorg" och "Utbildning". Utpendlingen sker framför allt till Stockholm och Täby. Det finns 3800 (år 2017) företag inom kommunen. De största branscherna är "Verksamhet inom juridik, ekonomi, vetenskap och teknik" och "Byggverksamhet".

Utgångspunkter

Ambitionerna inom de regionala samarbetena Stockholm Nordost och Arlandaregionen är att samarbetskommunerna tillsammans ska skapa förutsättningar för ca 100 000 nya arbetstillfällen till år 2040. Vallentuna kommun ska verka för att 7000 av dessa ska skapas i Vallentuna.

Vallentunas ambition är att antalet små och medelstora företag ska öka för att möta den allt större befolkningens behov av arbetstillfällen, framför allt inom mer kunskaps- och högteknologiska verksamheter. Ambitionen är också ett ökat antal företag inom tjänstesektorn, service, handel och besöksnäring.

Förutsättningar för detta ska skapas bland annat genom ett starkt fokus på entreprenörskap, nyföretagande och attraktionskraft för att locka talanger, kompetens, nytänkande och investeringar.

För att Vallentuna ska vara en attraktiv plats för företag att växa och etablera ska kommunen ha en planering som utgår från att företag har olika behov och påverkan. Många företag efterfrågar lägen med god tillgänglighet i både ett personal- och kundperspektiv. Företagsetableringar ska i så hög utsträckning som möjligt integreras med bostadsområden. En stor andel dagbefolkning ökar dessutom trygghet och ger förbättrat underlag för samhällsservice. Det är även viktigt att säkerställa tillgången till mark för varu- och transportintensiva företag och för företag som av utrymmes- eller miljöskäl inte kan integreras med bostäder. Inriktning för utveckling eller etablering av verksamheter i befintliga- eller kommande renodlade verksamhetsområden utgår från att:

Okvista, Fågelsången och västra Rosendal ska vara verksamhetsområden med begränsad omgivningspåverkan och prydlig karaktär. Verksamhetsområdena ska vara attraktivt för en mångfald av verksamheter. Till exempel kontor, lager, lättare verkstadsindustri och lättare tillverkning. Västra Rosendal och Okvista är även lämpligt för handel.

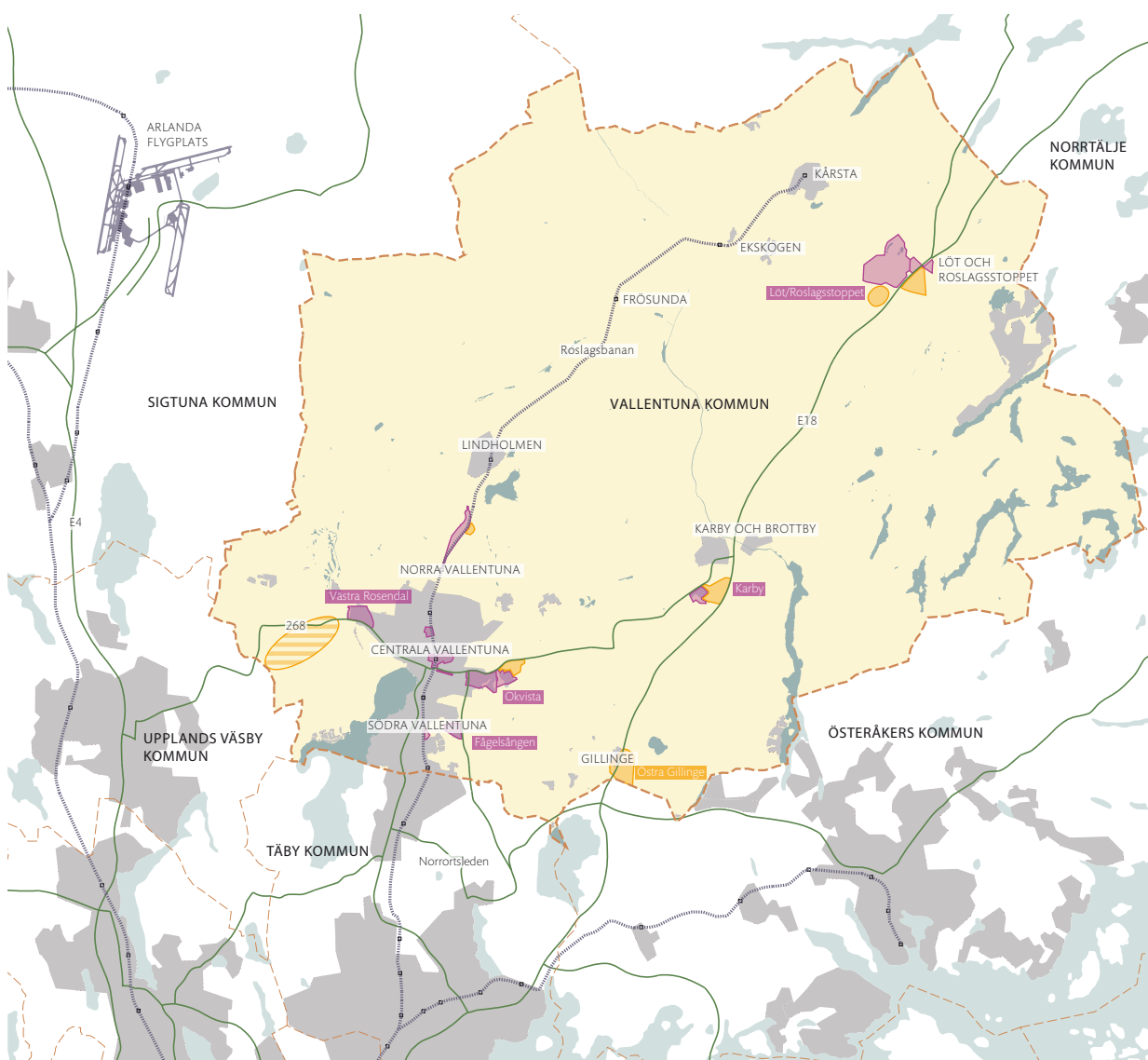
Löt/Roslagsstoppet, Karby och östra Gillinge ska vara verksamhetsområden där verksamheterna inte i lika stor utsträckning behöver anpassa sin verksamhet till krav på prydlighet och på skydd mot störningar för omgivningen.

Till exempel industri, tillverkning, lager, handel med skrymmande varor.

I sydvästra Vallentuna längs väg 268 och inom Arlandas influensområde redovisas ett utredningsområde för ett nytt verksamhetsområde. Utredningsområdet innebär att kommunen är beredd att pröva en samlad verksamhets-etablering inom området. Vid en prövning ingår att studera

lämplig omfattning och inriktning utifrån aktuell plats förutsättningar. Bland annat omfattas utredningsområdet av riksintresse för kulturmiljö (Skålhamravägen).

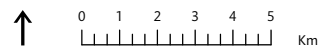
Vid utveckling av övriga befintliga verksamhetsområden i kommunen ska flexibla användningsområden eftersträvas med inriktning en tätare bebyggelse och en blandning av bostäder, arbetsplatser och service.

Teckenförklaring

- Kommungräns
- Befintliga verksamhetsområde
- Kommande verksamhetsområde
- Utredningsområde verksamhet

Verksamhetsområden. Skala 1:400 000

Planeringsinriktning

- I centrala och lägen med god kollektivtrafik ska flexibilitet i fastigheters användningsområden alltid eftersträvas och längs viktiga stråk med ökade förutsättningar ska detta om möjligt säkerställas. Till exempel möjlighet till lokaler i bottenvåning.
- Vid utveckling av befintliga eller nya småhusområden, i synnerhet där större tomter eftersträvas, ska detaljplaner utformas med byggrätter som underlättar för etablering och utveckling av småföretag som inte är störande för omgivningen.
- Särskilda gestaltungs krav ska ställas för verksamhetsetableringar i skyltlägen oavsett lokalisering inom kommunen.
- En flexibel användning och byggrätt ska eftersträvas vid planläggning av nya och befintliga verksamhetsområden utifrån att behoven förändras över tid.

Handel

Genom etablering av dagligvaruhandel kan utvecklingen av bostadsområden stödjas och områdena kan bli mer attraktiva att bo i. Närhet till sällanköpsvaruhandel är oftast inte lika viktigt för konsumenten. Konsumenterna gynnas däremot av samlade handelsplatser med utvecklingsmöjligheter i och med att tillgängligheten till ett samlat utbud ökar. Samtidigt gynnas handeln i de flesta fall av att det finns annan handel på samma plats så butikerna kan dra nytta av varandras kundflöden.

Utgångspunkter

Kommunen ska aktivt verka för ett större handelsutbud i Vallentuna.

Centrala Vallentuna tätort ska stärkas som kommunens största handelsplats och kärna. Restauranger, kultur, nöjen och offentlig service ska komplettera handeln och bidra till kärnans attraktivitet. En attraktiv kärna bidrar till hela kommunens attraktivitet.

Planeringsinriktning

Lokalisering av tillkommande handel - dagligvaror

- Tillkommande dagligvaruhandel bör i huvudsak lokaliseras så att den stödjer bostadsområden i kommunen med beaktande att:
 - Butiker i supermarketformat täcker i de flesta fall ett lokalt behov.
 - Storbutiker har ett stort utbud och behöver ofta ett större upptagningsområde.
 - Stormarknader har ett stort utbud, även ofta ett utbud av sällanköpsvaror, och behöver ett stort upptagningsområde. Vid lokalisering av stormarknad ska konsekvensbedömning ingå som en del av beslutsunderlag.

Lokalisering av tillkommande handel - sällanköpsvaror

- Mindre butiker inom kläder, skor, leksaker med mera bör i första hand lokaliseras i centrala Vallentuna tätort. Nya etableringar ökar kärnans attraktivitet, både för besökarna och för handeln.
- Verksamheter som kan vara svåra att passa in i centrala Vallentuna tätorts stadsmiljö på grund av stora butiksytor eller tunga och skrymmande varor som kräver bil för hemtransport (till exempel möbler och järn- och byggvaror) bör lokaliseras till ett begränsat antal platser med bra trafiklägen.
 - Rosendal och Okvista i västra respektive östra Vallentuna tätort har bra trafiklägen och ligger nära centrala Vallentuna tätort och ger goda förutsättningar för kunderna att besöka båda platserna. Rosendal lämpar sig även för dagligvaror.
 - Karby, Roslagsstoppet och östra Gillinge är platser med bra trafiklägen längs E18 Norrtäljevägen. Här finns möjlighet att även vända sig mot bilister på väg till/från Norrtälje.

Besöksnäring

Besöksnäringen skapar arbetstillfällen och underlag för en utvecklad handel. Besöksnäringen är en växande bransch och människor efterfrågar upplevelser av olika slag i allt större utsträckning. Tillgången till upplevelser, rekreation och lockande besöksmål är bidragande faktorer till uppfattningen om platsens attraktivitet. Även tillgängligheten till besöksplatsen och möjligheten att på ett enkelt sätt ta sig mellan olika besöksplatser bidrar till attraktiviteten. I kommunen finns särskilt goda grundförutsättningar i natur- och kulturmiljöer, kulturhistoriska värden och fritids- rekreativsmöjligheter. I natur- och kulturmiljöerna finns geografiska områden med särskilt goda förutsättningar: Angarns-sjöängen, Markim-Orkesta, området runt Vallentunasjön, Långhundraleden, Karby-Brottby med Garnsviken samt Tärnanområdet. I centrala Vallentuna tätort finns särskilt goda förutsättningar att nyttja befintliga kommunikationer för att ytterligare öka utbudet av, och kvaliteten på, anläggningar och evenemang. Det finns även goda markförutsättningar på andra platser att lokalisera nöjes- upplevelsetableringar inom kommunen.

Utgångspunkter

Vallentuna ska vara ett attraktivt besöksmål där natur- och kulturupplevelser, rekreation, sport- och fritid samt ett rikt utbud av evenemang är lättillgängligt för besökare. Såväl för de som kommer utifrån som för kommunens egna invånare. Kommunen ska proaktivt underlätta och möjliggöra för aktörer som vill etablera verksamhet inom branschen, antingen i separat verksamhet eller i anslutning till sitt boende.

Jord- och skogsbruk

Den övervägande delen av marken i kommunen är jordbruksmark och skog. Ett aktivt jord- och skogsbruk innebär en mångfald av kulturhistoriska- och biologiska värden och bidrar till ett långsiktigt hållbart samhälle. Jord- och skogsbruket är också av nationell betydelse utifrån framtida möjlighet att bedriva ett rationellt skogsbruk och den biologiska produktionen. För åkermark inom Stockholms län finns sedan 1970-talet klassificering utifrån avkastningsnivåer som underlag för den fysiska planeringen.

I kommunen, som en av de hästtätaste i landet, har hästen en stor betydelse för utvecklingen. Näringen kring den skapar arbetstillfällen och hästen bidrar till att hålla landskapet öppet. Hästen bidrar även till en meningsfull fritid för många.

Utgångspunkter

Vallentuna kommun ska värna jord- och skogsbruket inom kommunen.

I kommunägd skog ska det bedrivas skogsbruk med utgångspunkt från ekologi, rekreation och friluftsliv.

Planeringsinriktning

Jordbruksmark med hög beskaffenhet ska endast tas i anspråk för bebyggelse om en bebyggelseutveckling på platsen har en stor samhällsbetydelse och det inte finns något annat rimligt alternativ.

Begravningsplats

Fram till år 2040 förutsätts inget behov av ytterligare område för begravningsplats inom kommunen.

Skolor och förskolor

Samhället blir allt mer kunskapsintensivt och skolan spelar en allt viktigare roll. Behovet av nya skolor och förskolor växer i takt med befolkningsutvecklingen.

År 2017 finns tio kommunala grundskolor, fyra friskolor och ett gymnasium i kommunen. Fritidshem finns vid alla skolor för barn som är 6-12 år. Kommunen tillämpar skolpeng och eleverna kan i mån av plats välja skola fritt. Det fria valet påverkar skolornas lokalisering. Skolor som är lokaliserade nära pendlingsstråk är generellt mer attraktiva och lockar elever från andra ställen än närområdet.

Flertalet förskolor är lokaliserade vid kommunala skolor. Övriga är fristående och är framför allt lokaliserade i bostadsområden. Föräldrar vill helst ha plats nära bostaden eller i pendlingsriktningen.

Utgångspunkter

Valfriheten ska vara stor och kvaliteten i Vallentunas skolor och förskolor ska vara hög. Placering och utformning av skol- och förskolor är av stor betydelse för hur attraktiva de kommer att vara. Strategiska platser stödjer både möjligheten till ett mångfacetterat- och långsiktigt nyttjande såväl som påverkar omfattning av de åtgärder som krävs för att upprätthålla trafiksäkerhet vid och till och från skolor och förskolor.

Planeringsinriktning

Nya skolor och förskolor ska:

- Placeras så att det är enkelt och säkert att ta sig till skolan gåendes, med cykel eller kollektivt färdmedel.
- Ha utemiljöer som uppmuntrar till utevistelse och aktiviteter för lärande.
- Utformas för att möjliggöra ett effektivt samutnyttjande mellan olika verksamheter även utanför skoltid.
- Ges en flexibel användning och bygggrätt utifrån att behovet förändras över tid.

Social omsorg

För barn och ungdomar med funktionshinder finns korttids- hem och dagverksamhet.

För vuxna med funktionshinder finns gruppboende, träningsboende och servicelägenheter och olika former av dagverksamheter. För psykiskt funktionshindrade och personer med neuropsykiatriska funktionshinder finns även boendestödsgrupp. Socialtjänsten erbjuder stöd till familjer, ungdomar och personer med missbruksproblem. Behovet av social omsorg förväntas öka i takt med att befolkningen ökar.

För de personer som har behov av äldreomsorg finns år 2017 fem boendeenheter i kommunen. I takt med befolkningsutvecklingen och att andelen äldre ökar krävs ytterligare boenden i olika former som till exempel seniorboende och trygghetsboende i kommunen. Boende som är lokaliserade nära kommunikationer och naturen och integrerat i bebyggelsen är särskilt attraktiva.

Utgångspunkter

Valfriheten ska vara stor och kvaliteten på den vård och omsorg som Vallentuna kommun ger ska vara hög. De olika vårdalternativ som ges ska vara lokaliserade nära kommunikationer och service.

Planeringsinriktning

Nya boenden och verksamheter bör placeras nära kommunikationer och annan service i nya och befintliga bostadsområden.

Kultur, bibliotek och kulturskola

Kommunen producerar och samordnar ett utbud av konst, musik, teater, utställningar och film, och lägger stor vikt vid samarbeten med föreningar och organisationer.

I centrala Vallentuna tätort finns Kulturhus som inrymmer folkbibliotek, scenrum, utställningslokal, konsthall, kreativ verkstad, mindre scener, mötesrum och café. I Kulturhuset finns även Bildarkivet. I centrala Vallentuna tätort finns också Vallentuna Teater som erbjuder scenkonst och bio.

Kommunen erbjuder en avgiftsbelagd kulturskola. Kulturskolan ger möjlighet till bland annat kunskap i dans, musikinstrument och drama. Verksamheten finns inte bara i Kulturskolans egna lokaler i centrala Vallentuna tätort utan bedrivs även i andra skolors lokaler.

Det finns fyra folkbibliotek med bred verksamhet. Huvudbiblioteket ligger i Vallentuna Kulturhus. De tre andra folkbiblioteken är Karby bibliotek som är lokaliserad i en livsmedelsbutik, Kårsta bibliotek i Kårsta skola samt Lindholmens bibliotek i Gustav Vasa skola.

I flertalet offentliga miljöer i kommunen berikar, och bidrar konst till Vallentunas identitet. Kommunen verkar också på olika sätt för att levandegöra, berätta, visa och vårda samt använda kulturmiljöerna som en resurs.

Utgångspunkter

Utbudet vad gäller kultur, kulturskola och bibliotek ska vara stort och brett med hög kvalitet och utifrån invånarnas behov, samt tillgängligt för alla.

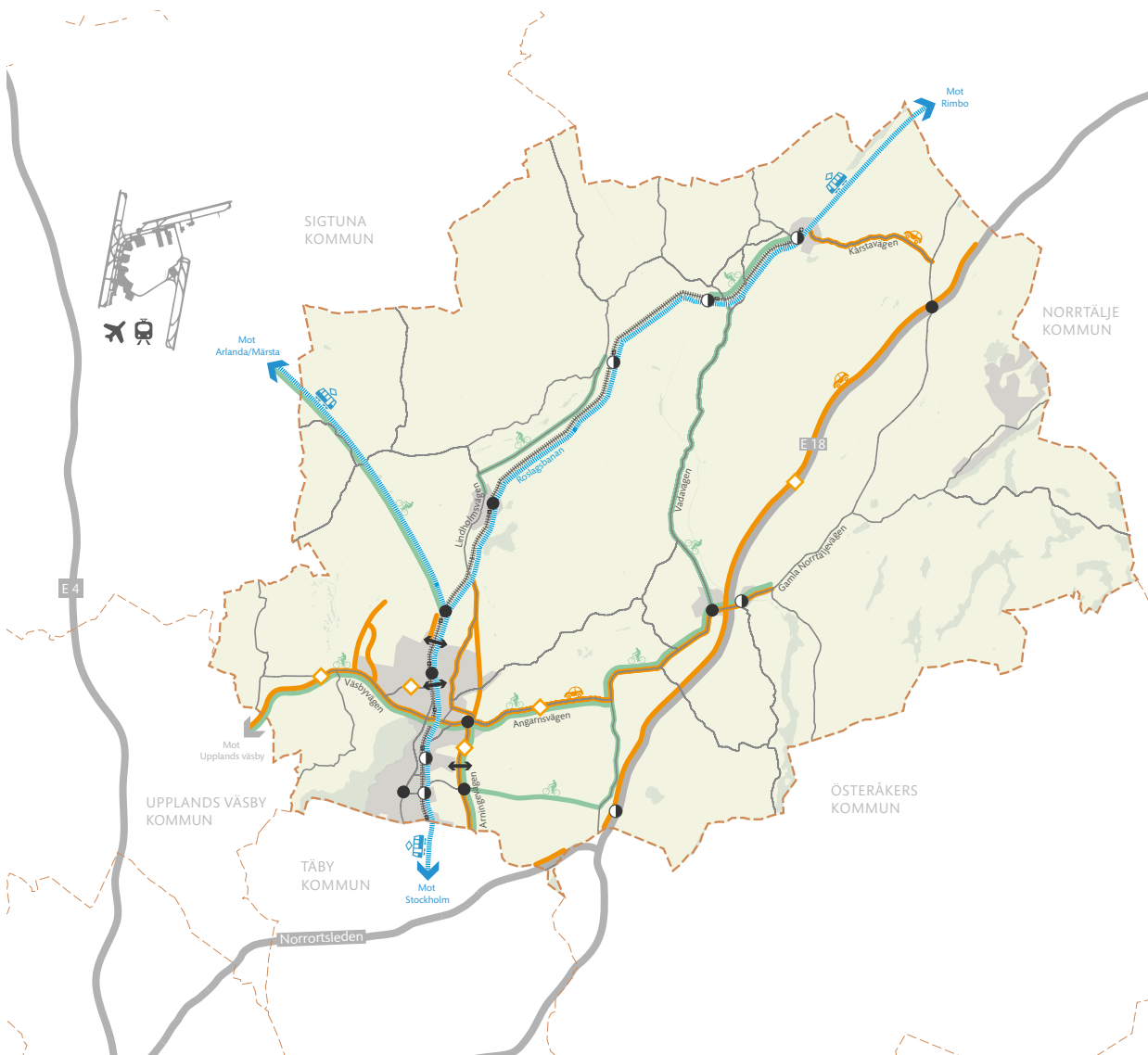
Planeringsinriktning

- Nya filialer för bibliotek, kulturskola och kulturhus ska i första hand placeras i bostadsområden.
- Markbehov för ytor för tillfälliga evenemang och uppställning av mobil verksamhet som till exempel bokbussar ska beaktas.

Mobilitet och trafik

Möjligheterna att resa lokalt, inom regionen och internationellt har stor betydelse för både människors livskvalitet och för ekonomisk tillväxt.

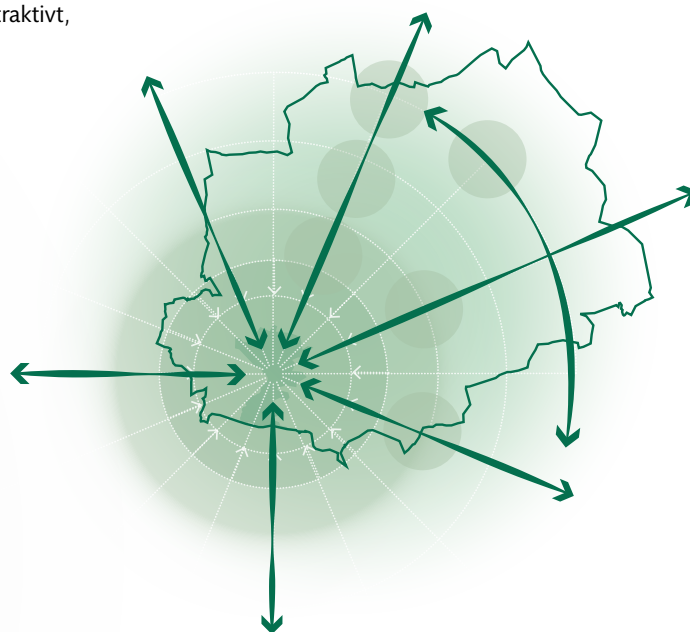
30

Förbindelser trafik. Skala 1:400 000

Utgångspunkter

I Vallentuna ska transportsystemet utvecklas ständigt i en mer hållbar riktning. Invånarna i Vallentuna ska ha god tillgänglighet till service, arbetsmarknad och viktiga målpunkter såväl inom kommunen som till grannkommunerna, regionen och globalt. Transportsystemet ska erbjuda valfrihet i valet av färdmedel och ska bidra till att göra det attraktivt, säkert, tryggt och enkelt att leva i kommunen.

Befintligt

- Kommungräns
- Roslagsbanan med station
- Huvudvägnät
- Transportväg farligt gods

Reservat

- Roslagsbanan med station
- Väg
Framkomlighets- och trafiksäkerhetsåtgärder (inklusive separat cykelväg vid behov)
- Cykel

Förordad plats

- Laddstationer för elbilar (Snabbladdare)
- Laddstationer för elbilar (normal- och snabbladdare)
- Barriärbrytande länk

Gångtrafik

Gångvägnätet har en varierad standard inom kommunen. Gångvägnätet är inte alltid sammanhängande och i vissa områden saknas gångbanor helt. Gångtrafikanter är då förvisade till körbanan. I många fall utgör större kommunikationsstråk en barriär för gångtrafikanter. Kollektivtrafik och annan service är viktiga målpunkter för gångtrafikanter.

Utgångspunkter

Gångstråk ska vara gena och sammanhängande och göra det enkelt att nå viktiga målpunkter. Där gångstråk korsar bilvägar ska passagera utformas för hög trafiksäkerhet.

Planeringsinriktning

Gena och sammanhängande stråk till viktiga målpunkter ska eftersträvas.

Cykeltrafik

Behovet av att bygga fler cykelvägar framförallt utmed det statliga vägnätet är stort. Det saknas cykelvägar emellan flera av kommunens tätorter.

Även regionala cykelstråk, framför allt mot Upplands Väsby, Sigtuna och Täby, viktiga för arbetspendling saknas eller behöver kompletteras.

Huvuddelen av cykelvägarna i kommunen delar ytor avsedda för gångtrafiken och i stort sett alla cykelvägar är kombinerade gång- och cykelvägar utan separering. I Vallentuna tätort är gång- och cykelvägnätet i huvudsak finmaskigt. Roslagsbanan och vägar för biltrafiken skapar en barriär för cykeltrafiken i öst-, västlig riktning. Utanför tätorten sker cykling i blandtrafik med undantag av några korta avsnitt med cykelinfrastruktur mellan Vallentuna tätort och Lindholmen och mellan Karby och Brottbby.

Vallentunas cykelplan är ett planeringsunderlag och ett hjälpmedel för prioriteringar och ekonomiska bedömningar när det gäller satsningar på cykelinfrastrukturen.

Utgångspunkter

Cykelstråk ska vara tydliga och attraktiva och öka den regionala och lokala tillgängligheten inom och mellan kommunens tätorter och göra det enkelt att nå till viktiga målpunkter. Där cykelstråk korsar bilvägar ska passagera utformas för hög trafiksäkerhet. Attraktiva cykelparkeringar ska prioriteras vid kollektivtrafikknutpunkter och andra målpunkter. Kommunen ska kontinuerligt se över gällande parkeringsnormer för cykel för att skapa god tillgänglighet för cyklister.

Planeringsinriktning

Markbehov ska beaktas för utbyggnad av cykelväg mellan Vallentuna tätort och Gillinge och utmed

- Arningevägen
- Väsbyvägen
- Vadavägen
- Angarnsvägen
- Delar av Gamla Norrtäljevägen
- Delar av Lindholmsvägen
- Roslagsbanan till Arlanda

Åtgärdsförslag för huvud- och lokalnät samt rekreationstråk enligt Cykelplan ska eftersträvas.

Kollektivtrafik

Kollektivtrafikens andel av det totala resandet är i nivå med liknande kommuner av Vallentunas storlek, läge och tillgång till kollektivtrafikförbindelser. År 2016 var knappt 20 % av resorna som startade i Vallentuna kollektivtrafikresor.

Kommunen är stor till ytan och även om majoriteten av invånarna bor i tätorter finns en spridd bebyggelse. Det finns flera parallella kollektivtrafikstråk som passerar genom kommunen till centrala Stockholm. Dessa är Roslagsbanan, Stockholmsvägen, E18 samt Arningevägen. Roslagsbanan är utpekad som riksintresse för kommunikationer och utgör tillsammans med Norrtäljebussarna, som trafikerar E18, huvudalternativet för kollektivtrafikresandet i kommunen. Förutom stomtrafiken som är snabb och kapacitetsstark med hög turtäthet i dessa stråk finns ett kompletterande lokalt och regionalt busstrafiknät.

Utbyggnad och planering för stomtrafikens utveckling pågår. Stockholm läns landsting genomför en större kapacitetsförstärkning av vissa delar av Roslagsbanan fram till år 2021. Beslut finns, inom ramen för Sverigeförhandlingen, att förlänga Roslagsbanan till T-centralen via Odenplan vilket skapar en direktförbindelse med nordostkommunerna och övriga spårssystem och centrala Stockholm. En ny stombuss på Arningevägen, via Vallentuna tätort till Upplands Väsby och vidare till Barkarby station planeras. Stombussen ger kortare restider och kompletterar Roslagsbanan i Vallentuna tätort som ett kapacitetsstarkt kollektivtrafikalternativ.

För att möjliggöra för boende i alla delar av kommunen att resa med kollektivtrafik är infartsparkeringar vid Roslagsbanans stationer och busshållplatser längs med E18 betydelsefulla. Attraktiva bytesmiljöer mellan trafikslag ökar möjligheten till kombinationsresor med kollektivt färdmedel.

Utgångspunkter

För att åstadkomma ökat kollektivtrafikresande och för att öka tillgängligheten både inom kommunen och regionalt ska kommunen verka för att kollektivtrafiken utvecklas och attraktiva bytesmiljöer skapas.

Busstrafiken behöver kontinuerligt ses över, för att ge fler invånare närhet till kollektivtrafik, och utvecklas med högre turtäthet och nya tvärförbindelser.

Roslagsbanan behöver få en ny nordlig avgrening till Arlanda som ger nya hållbara reserelationer i stråket den centrala regionkärnan och de yttre stadskärnorna Arlanda-Märsta och Täby centrum – Arninge. Bebyggelseutveckling motiverar en nya station på avgreningen. En ytterligare utveckling av Roslagsbanan på sikt genom en förlängning av banan norrut mot Rimbo ger förutsättningar till en fortsatt positiv spiral för bostadsmarknad och näringsliv. På sikt behöver även hela Roslagsbanan förstärkas och få ökad kapacitet, mindre sårbarhet och potential att möta en ökande efterfrågan på resande.

I Frösunda kan framtida bebyggelseutveckling motivera en stationsflytt söderut.

Planeringsinriktning inklusive beaktande av riksintresset Roslagsbanan

Markbehov ska beaktas för:

- En utveckling av kollektivtrafiken inklusive markanspråk som följer av Roslagsbanan som riksintresse.
- Attraktiva bytespunkter mellan trafikslag vid stationer och hållplatser för stomtrafik.

Biltrafik

Vallentuna har närhet till den centrala delen av Stockholmsregionen via E18 och E4 stråket med koppling till Arlanda och Uppsala. Norrortsleden är särskilt betydelsefull för tillgängligheten till arbetsmarknaderna i nordvästra Stockholm såsom Kista och Solna och på sikt till södra delen av Stockholmsregionen via kommande Förbifart Stockholm.

Trafikverket planerar att förbättra tvärförbindelsen mellan Upplands Väsby och Vallentuna genom en rätare sträckning med ny trafikplats på E4 och andra åtgärder i syfte att förbättra trafiksäkerhet och restid. En ny sträckning av Väsbyvägen (väg 268) förbättrar såväl tillgängligheten till Upplands Väsby och dess pendeltågstation som till Arlanda och Uppsala. Som en del av att göra Väsbyvägen trafiksäkrare behöver även trafiksäkerhetsåtgärder genomföras vid korsningar med Teknikvägen, Tallhammarsvägen och Lindövägen.

Även E18, Norrortsleden och Arningevägen utgör viktiga regionala förbindelser. E18 och Norrortsleden är dessutom riksintressen. Trafikprognoser visar en framtida belastning för dessa vägar som innebär att vägarna behöver förbättras. Även möjligheten att nå dem i det kommunala huvudvägnätet behöver förbättras. Därtill finns behov av framtida framkomlighets- och trafiksäkerhetsåtgärder på Lindholmsvägen. Även behov av att förlänga Arningevägen öster om Ormsta, Tallhammarsvägen eller Lindövägen alternativt Banvägen norrut kan uppstå. På sikt kan Kårstavägen ha behov att få en genare sträckning mellan Norrhall och Kårsta. På kort sikt behöver Kårstavägen genom Kårsta göras trafiksäkrare. När trafikplats Rosenkälla vid E18 byggs ut försvinner nuvarande anslutning av väg 975 mot väg 276. Trafikverket planerar att uppföra två ramper i Gillinge i syfte att med hjälp av ramperna föra trafiken mellan väg 975 och E18. Vid en större bebyggelseutveckling i Gillinge behöver ramperna ersättas med en ny trafikplats.

Avstånden mellan tätorterna i kommunen är relativt långa, för de större vägarna är Trafikverket vägghållare. Vägarna inom tätorterna ägs framförallt av Vallentuna kommun, men i kommunen finns även många enskilda vägghållare.

Kommunen har parkeringsnormer för vägledning vid detaljplaneläggning och vid bygglov som utgår från efterfrågan och antagande att bilens krav på utrymme kvarstår i framtiden. En ökad mängd förnybara drivmedel är steg för en övergång till fossilbränslefrihet. Som en del av detta är laddstationer tillgängliga för elfordon under utbyggnad i kommunen.

Utgångspunkter

Väggkopplingar och trafiksäkerheten inom och mellan kommunen och regionen behöver succesivt förbättras för att säkerställa god tillgång till den växande kommunens och regionens utbud av arbetstillfällen, utbildning, kultur och service.

Kommunens ska verka för en kombinerad struktur av laddstationer för elbilar.

Kommunen ska kontinuerligt se över gällande parkeringsnormer i syfte att skapa en balans mellan behov och tillgång av parkeringsplatser för bilar, utan att ta allt för mycket markyta i anspråk för bilparkering.

Planeringsinriktning

Markbehov ska beaktas för:

- trafiksäkerhets- och framkomlighetsåtgärder på
 - Arningevägen
 - Lindholmsvägen
 - Kårstavägen
 - Väsbyvägen inklusive trafiksäkerhetsåtgärder vid Väsbyvägens korsningar med Teknikvägen, Tallhammarsvägen och Lindövägen.
- E18 och Norrortsleden inklusive markanspråk som av vägarnas riksintresseklassning
- förlängning av
 - Arningevägen öster om Ormsta
 - Tallhammarsvägen, Lindövägen och Banvägen norrut.
- en struktur av tillgängliga laddstationer för elbilar enligt kommunens förordade platser.

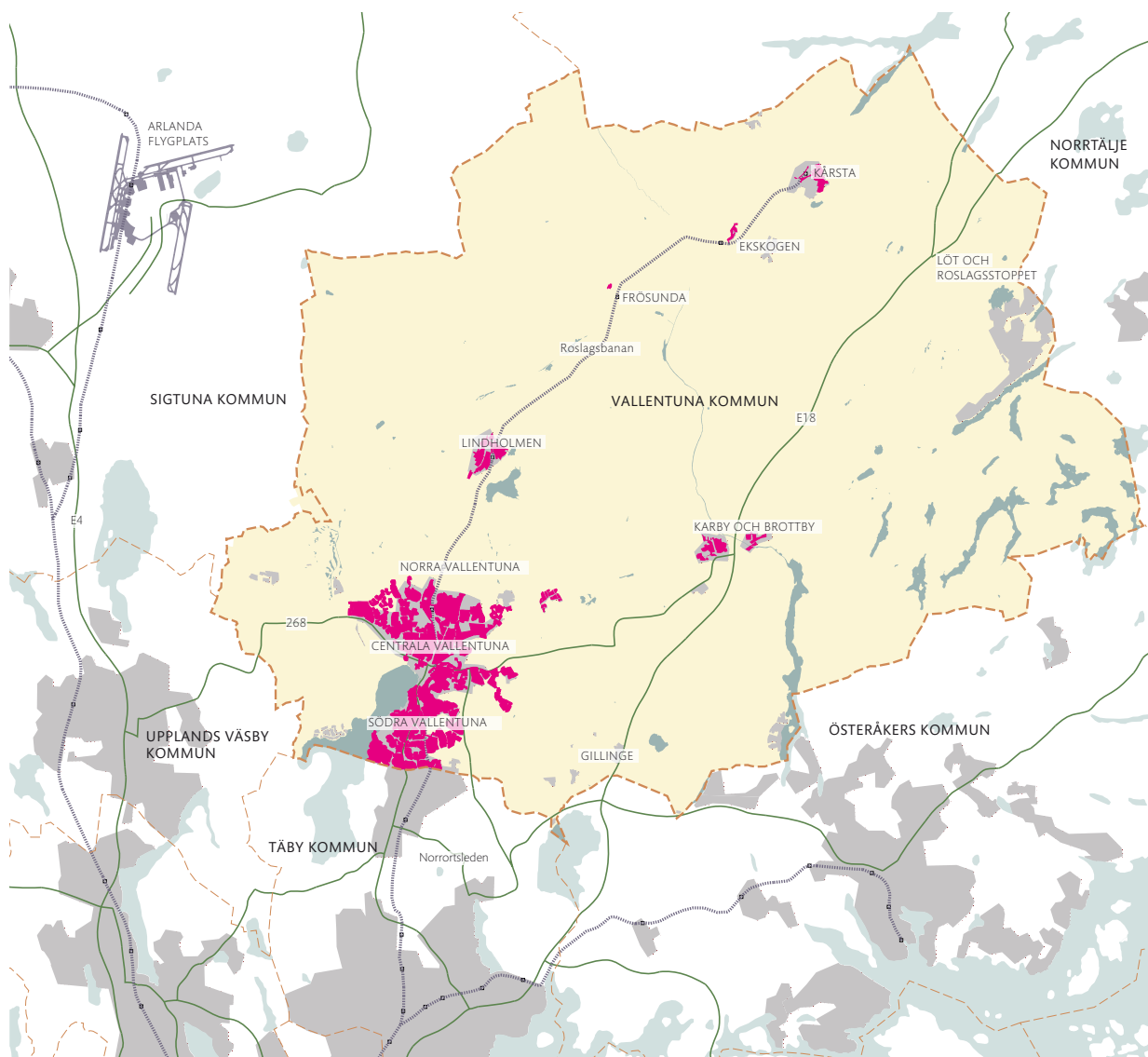
Tekniska försörjningssystem

Fungerande system för vatten, avlopp, el, IT och avfall är grundläggande förutsättningar i ett modernt samhälle.

Vatten och avlopp

Vallentuna ingår i tre regionala VA-organisationer som alla fyller olika funktioner. Kommunen är delägare i Roslagsvatten AB, som svarar för distribution och VA-utbyggnad. Vallentunavatten AB är dotterbolag till Roslagsvatten AB och

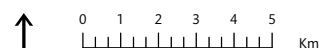
huvudman för de allmänna VA-anläggningarna inom kommunen. Vidare är kommunen medlem i kommunalförbundet Norrvatten, som svarar för produktion och distribution av dricksvatten till medlemskommunerna i ett huvudledningsnät. Dricksvattnet i Vallentuna kommer från Mälaren och vattenverket som behandlar dricksvattnet är Görvälns vattenverk, i Järfälla kommun.

Kommunala verksamhetsområden VA. Skala 1:400 000

Teckenförklaring

- Kommungräns
- Vatten- och spillvatten

Leverans till kommunens distributionssystem sker via ett tiotal leveranspunkter längs Norrvattens huvudledningar. Kommunens distributionssystem är huvudsakligen uppbyggt som cirkulationsnät med redundans i de flesta områden. Undantag är matningen till Lindholmen och vidare till Kårsta som är enkelmatade och därmed sårbara vid driftavbrott.

Kommunen är också medlem i Käppalaförbundet, som svarar för avledning av avloppsvatten från medlemskommunerna och reningen som sker i Käppalaverket på Lidingö.

Utanför det kommunala verksamhetsområdet finns uppskattningsvis cirka 2000 enskilda avlopp.

För att möjliggöra en strategisk långsiktig utveckling behöver vatten och spillvatten hanteras på ett hållbart sätt. En stor utmaning är att förebygga spridning av oönskade ämnen som skräp och kemikalier via avloppsvattnet i både den allmänna anläggningen såväl som enskilda. Det krävs både investeringar i ny teknik och kontinuerliga informationskampanjer.

Utgångspunkter

Vallentunas viljeinriktning och planering för VA ska utgå från kommunens VA-policy respektive VA-plan och gäller både inom och utom verksamhetsområde för VA. VA-planen ska aktualiseras i samband med översiktsplanen i syfte att säkerställa att det allmänna VA-nätet klarar av att möta de behov som uppstår.

VA-plan

Aktuell förnyelsetakt och prioritering mellan områden för utbyggnad ska framgå av kommunens VA-plan. Av VA-planen ska även aktuella villkor för enskilda anläggningar

framgå. VA-planen ska dessutom innehålla åtgärdsplaner för att minska tillförseln av föroreningar till grundvatten, sjöar och vattendrag via dagvatten och smältvatten samt från bräddavlopp och enskilda avlopp.

Uppvärmning

I Vallentuna utgör uppvärmning av små hushåll, tillsammans med transporter, de två största sektorerna för slutanvändning av energi. Effektiva åtgärder för minskning av energiförbrukningen är exempelvis extra isolering, ökad täthet och värmeåtervinningssystem.

För att minska utsläpp från uppvärmning bör vattenburna system, som möjliggör byte av energikälla över tid, alltid installeras vid nybyggnad. Inom tät bebyggelse, framförallt för flerbostadshus, är det fördelaktigt om fjärrvärme kan användas för uppvärmning givet att anslutnings- och driftkostnader är rimliga. För mindre tät bebyggelse, framförallt småhus, är installation av eldrivna bergvärme- och luftvärmepumpar goda alternativ för att minska energiförbrukningen och kostnader. För småhus kan även solvärme, som vintertid kompletteras med till exempel biobränsleddad panna vara ett alternativ för att minska miljöpåverkan.

Utgångspunkter

Energieffektivisering, utbyggnad av fjärrvärme och ökad användning av förnyelsebar energi ska eftersträvas.

Planeringsinriktning:

- Förnyelsebara energilösningar ska möjliggöras.
- Inom tät bebyggelse ska uppvärmning med fjärrvärme möjliggöras.

Energidistribution

Svenska kraftnät sköter stamnätet för elkraft och har systemansvar för den svenska elförsörjningen. Stamnätet omfattar kraftledningar om 400 kV och 220 kV. Vattenfall ansvarar för regionledningarna om 70 kV. Elverket Vallentuna har nätkoncession för distribution av el inom kommunen. Elverket har högspänningsledningar om 20 och 10 kV samt lågspänningsledningar och fördelningsstationer för transformering till 10 kV.

Inom Vallentuna kommun finns inget utpekad riksintresse för energidistribution, exempelvis elledningar för 220 och 400 kV, däremot kan anläggningar av regional karaktär vara av sådan betydelse att de enligt Energimyndigheten ska

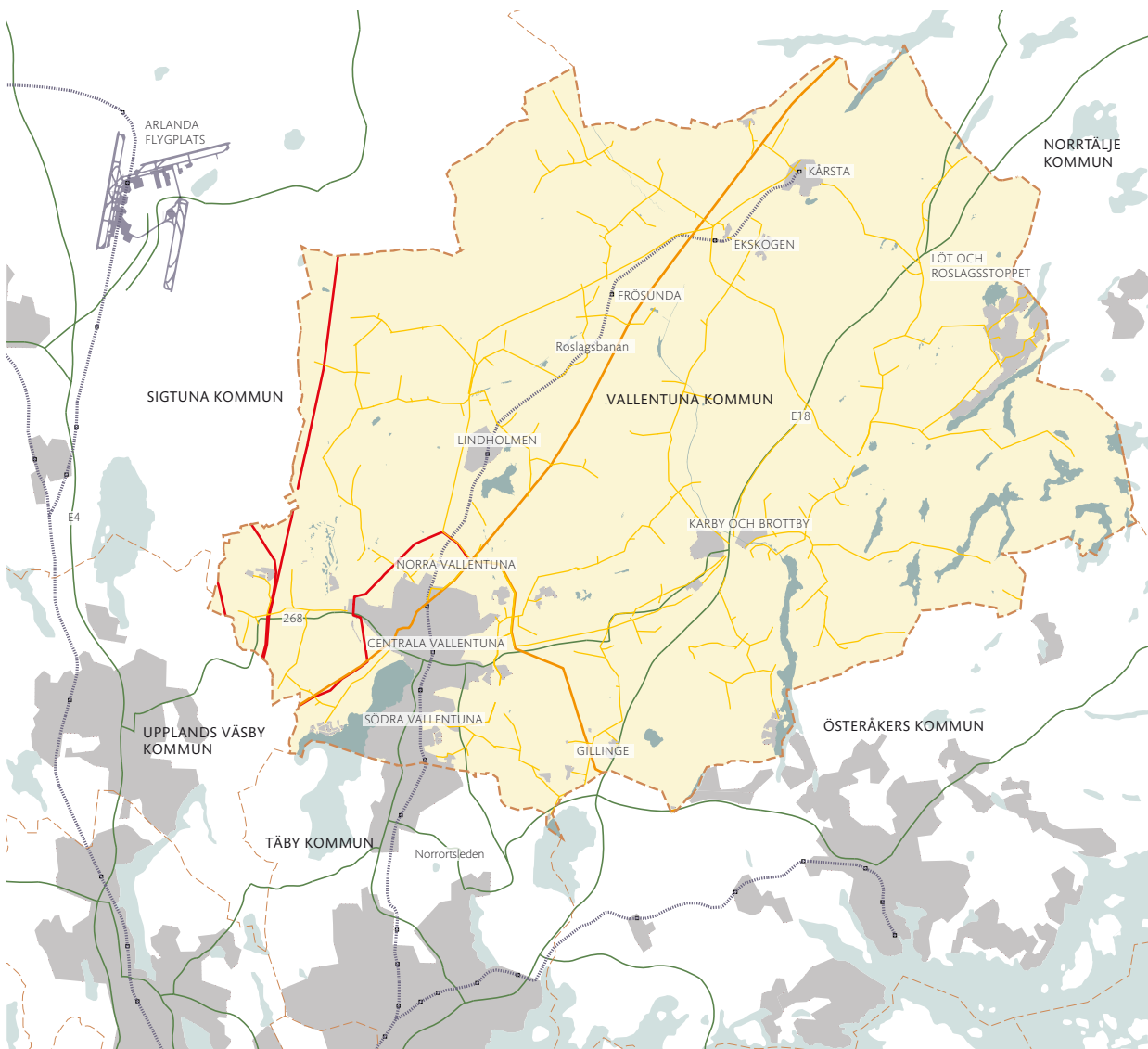
beaktas som nationellt intressant. Detta innebär i praktiken att bestämmelser om riksintressen i sådana fall ska tillämpas.

Utgångspunkter

Vallentuna ska verka för att hela kommunen har en driftsäker eldistribution. Tillkommande kraftledningar ska planeras och utformas med hänsyn till kommande utveckling av kommunen.

Planeringsinriktning

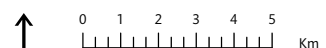
- Markförläggning av nya eller befintliga högspänningsledningar ska eftersträvas när befintliga bostadsområden förnyas och nya bostadsområden byggs under förutsättning att det är tekniskt lämpligt och ekonomiskt rimligt.

Teckenförklaring

- Kommungräns
- Kraftledning stamnät
400 kV och 220 kV
- Kraftledning regionnät
70 kV
- Kraftledning fördelningsnät
10 kV och 20 kV

Befintliga kraftledningar. Skala 1:400 000

IT och bredband

Väl fungerande tele- och datakommunikationer är en förutsättning för att ge goda möjligheter för medborgare och näringsliv att leva och verka i hela kommunen. Infrastrukturen för fibernätet i kommunen ägs, drivs, utvecklas och förvaltas av marknadens aktörer. Vallentuna tätort har god täckning. I många andra delar av kommunen pågår utbyggnad i enlighet med kommunens långsiktiga och övergripande strategi för utvecklingen. Täckning för 3G-nät och 4G-nät är god i hela kommunen.

Utgångspunkter

Vallentuna ska ha en marknadsdriven bredbandsutbyggnad och ska fortsätta arbeta för att bidra till ett neutralt och öppet stadsnät under fri konkurrens. Utbyggnad ska ske i alla delar av kommunen och ge tillgång till ett brett utbud av tjänster till marknadsmässigt pris.

Planeringsinriktning

Utveckling av fiberbaserad infrastruktur ska beaktas och möjliggöras.

Vindkraft

Vindkraft är en hållbar energikälla. Påverkan av vindkraft på närmiljön sker genom bland annat förändrad landskapsbild och buller.

För alla vindkraftverk, utom så kallade miniverk, krävs antingen bygglov enligt plan- och bygglagen eller miljö-tillstånd enligt miljöbalken. Kommunen som beslutar om bygglov har även vetorätt vid prövningar av miljö-tillstånd enligt miljöbalken för vindkraftverk. Vid tillståndsprövning av vindkraftverk krävs remiss till Luftfartsverket med hänsyn till bland annat hinderprövning.

Utgångspunkter

Mindre verk för hushållsbruk kan vara lämpligt inom kommunen. Dessutom kan vissa områden med höglänt skog vara lämpliga för vindkraft under förutsättning att placering sker på ett varsamt sätt för att anpassas övriga intressen. Teknisk utveckling inom området kan öppna för att andra områden i kommunen blir intressanta.

Avståndet mellan vindkraftsparker och samlad bebyggelse får prövas från fall till fall. Områden där vindkraftsetablering generellt inte är lämplig är:

- Bebyggelseutvecklingsområden.
- Områden av riksintresse för friluftsliv, kulturmiljö eller naturvård samt Natura 2000-områden.
- Områden som är naturreservat och biotopskyddsområden, eller viktiga grönområden för rekreation samt områden med mycket höga eller höga kulturhistoriska kvaliteter.
- Större opåverkade bullerfria områden.
- Även transporter av vindkraftverk behöver beaktas vid lokaliseringsprövning.

Avfall

Kommunen är, tillsammans med åtta andra norrortskommuner, delägare i avfallsbolaget SÖRAB. Avfallsbolaget ansvarar för behandlingen av insamlat avfall och har en återvinningscentral i Löt. I Täby kommun finns också en återvinningscentral, Hagby, som används av invånare i Vallentuna. Inom kommunen finns ett antal miljöstationer för hushållens farliga avfall, samt ett antal återvinningsstationer där förpackningar samlas in. Förpackningsinsamlingen ingår i producentansvaret. SÖRAB-kommunerna har upprättat en gemensam plan för avfallshantering i ett hållbart samhälle.

Utgångspunkter

Avfallshanteringen i kommunen ska vara hållbar och utgå från samverkan och planering inom SÖRAB.

Planeringsinriktning

- Vallentunas avfallsplan och avfallsföreskrifter ska följas.
- Markbehov ska beaktas för återvinningsstation.

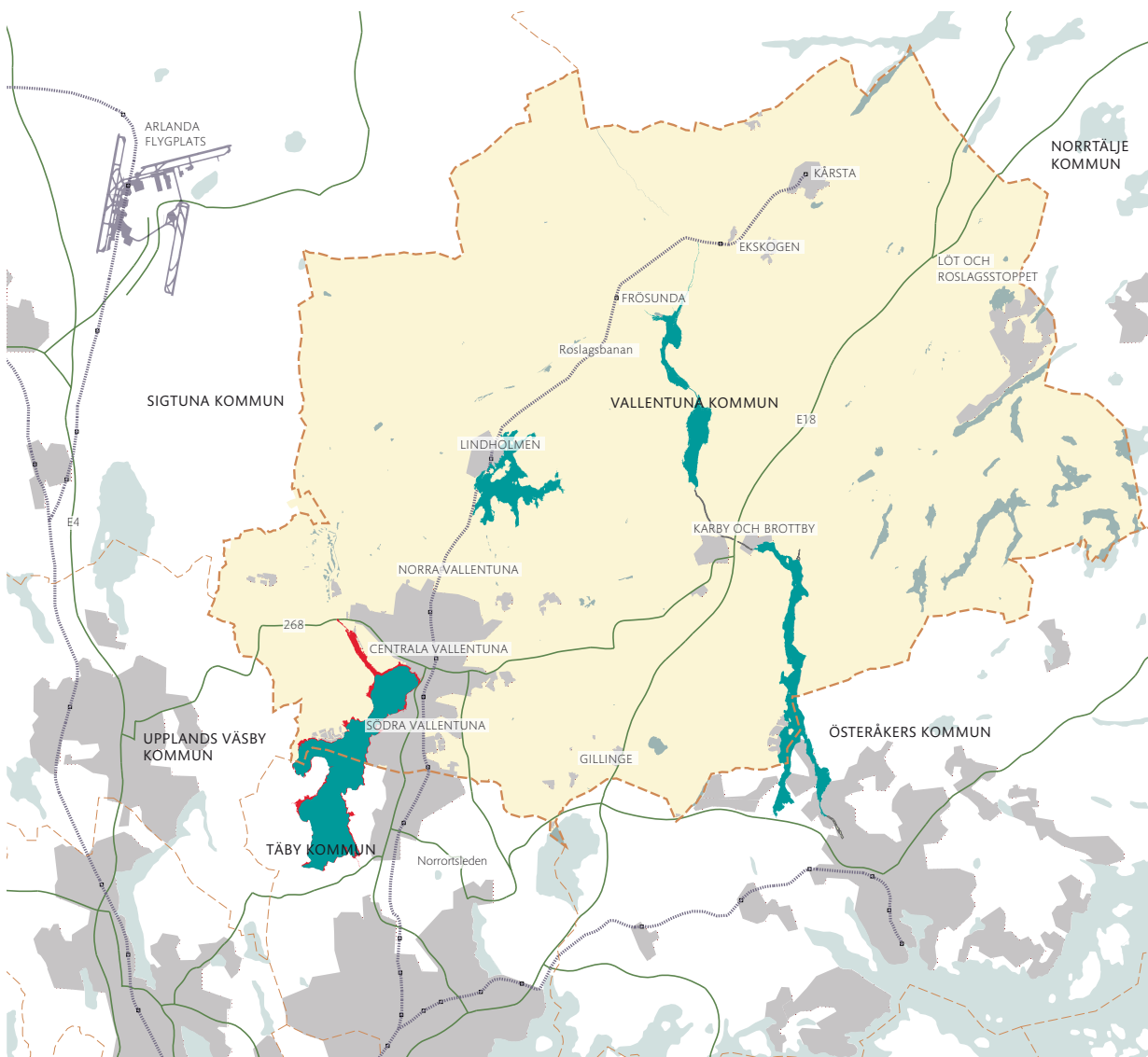

Klimat och vatten

Markanvändningen har stor betydelse för klimatpåverkan och anpassning.

Klimatpåverkan och anpassning

Planering och aktiviteter i Vallentuna påverkar klimatet utanför kommunens gränser. Även det omvända förhållandet gäller, där aktiviteter som kommunen inte har rådighet över får påverkan inom kommunen. Regionala och läns-

Översvämning sjöar. Översiktlig kartering utförd 2013.
Skala 1:400 000

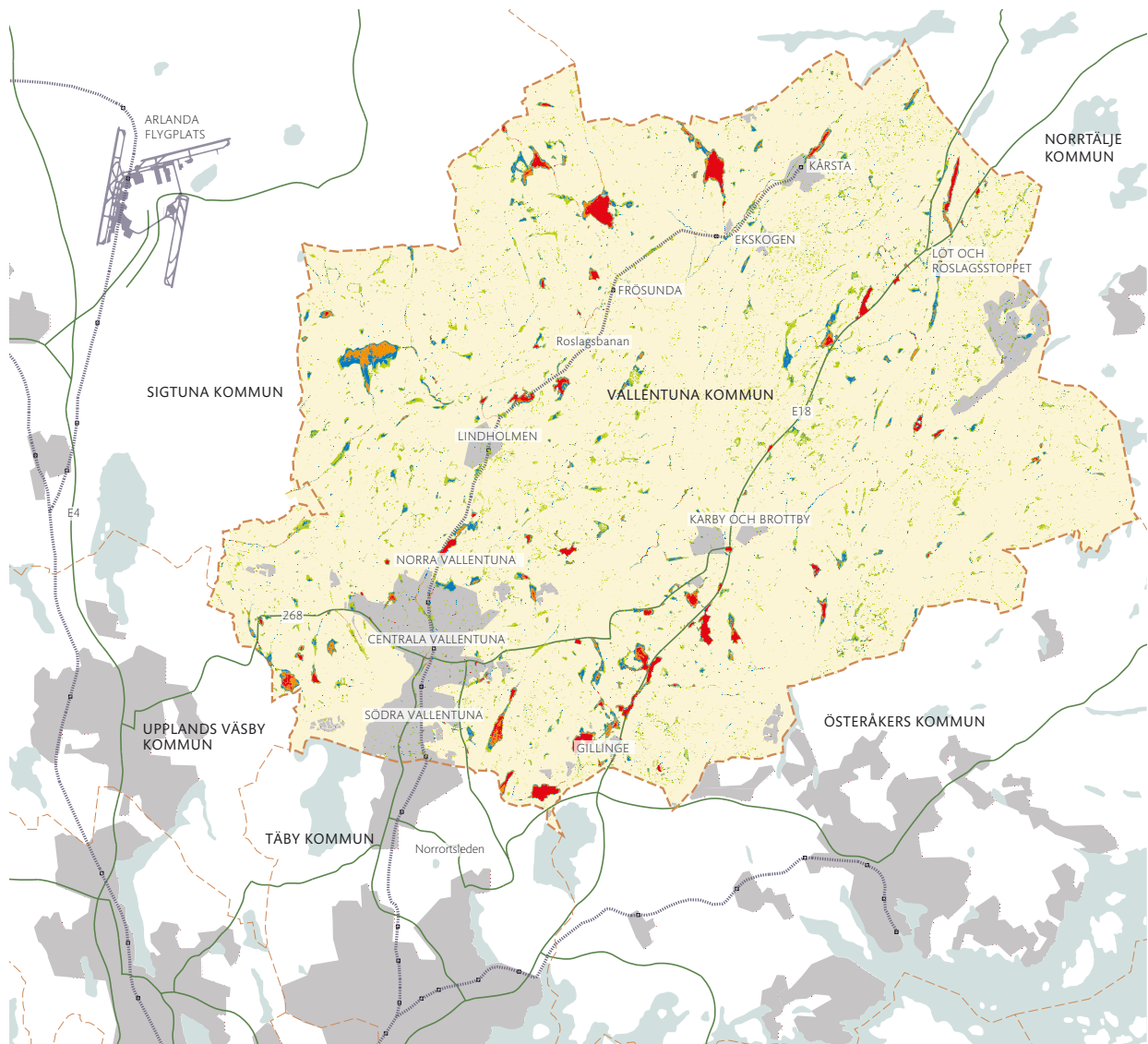
Teckenförklaring

- Kommungräns
- Nivån för ett 100-årsflöde (i dagens klimat)
- Nivån för ett beräknat högsta flöde

övergripande samarbeten är därför viktiga. Det är viktigt att kommande och befintlig infrastruktur, grönstruktur och bebyggelse anpassas för att minska negativa effekter av klimatförändringar. Klimatanpassning innebär också att vidta åtgärder som utnyttjar fördelarna med ett förändrat klimat.

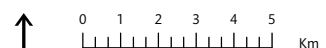
Exempel på klimatförändringar som sker idag är förändrade nederbördsmängder, där det är troligt att det blir fler och mer intensiva skyfall. Längre perioder av torka är också en konsekvens, samt risk för brist på grundvatten och negativ påverkan på jordbruket där vissa marker kan få försämrade kvaliteter och andra områden bli mer attraktiva.

Teckenförklaring

- Kommungräns
- Maximal vattennivå 0,1 - 0,29 m
- Maximal vattennivå 0,3 - 0,69 m
- Maximal vattennivå 0,7 - 0,99 m
- Maximal vattennivå 1,0 m +

Lågpunktskartering. 100-årsregn med 30 minuters varaktighet. Skala 1:400 000

Utgångspunkter

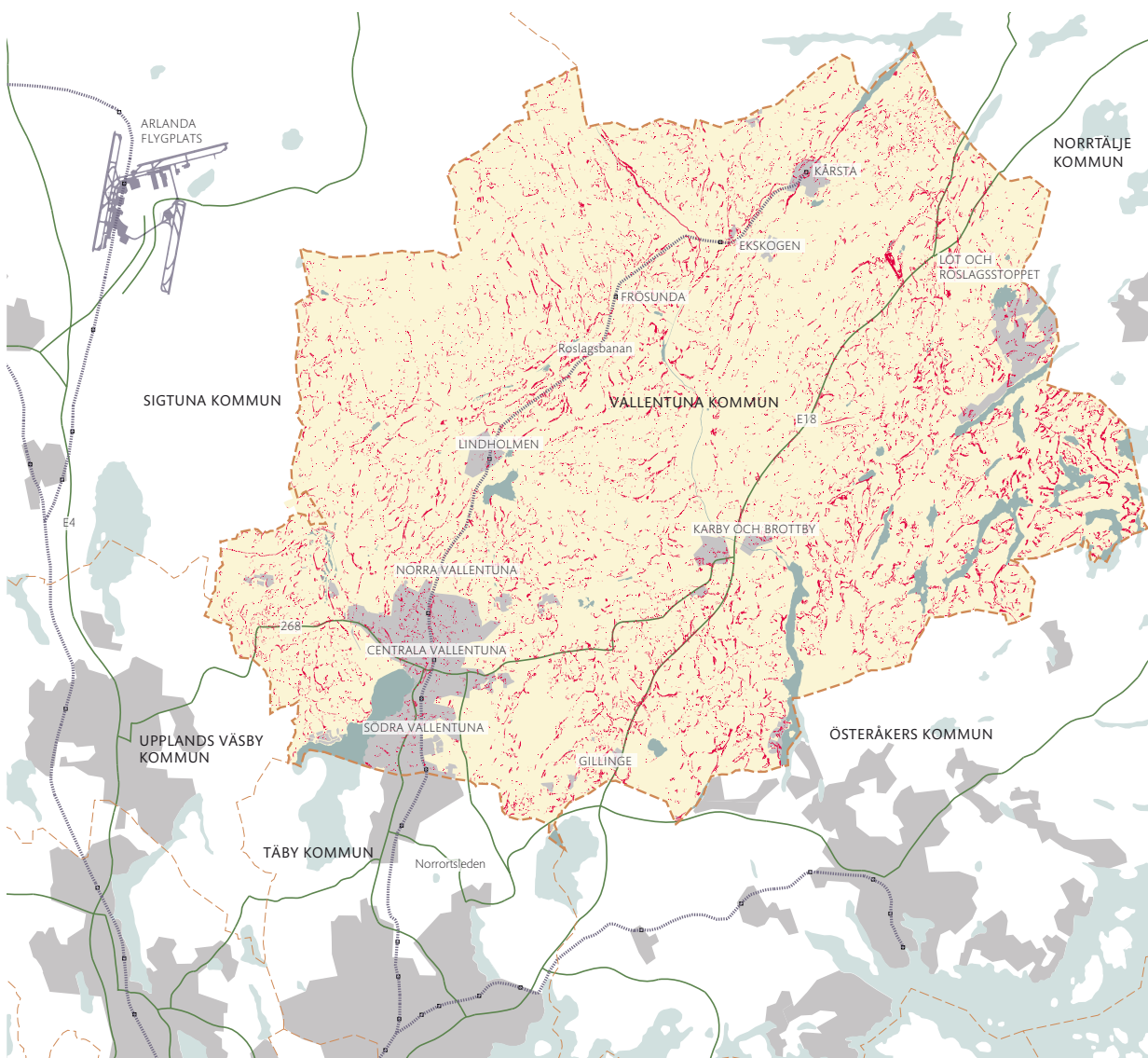
Kommunens åtgärder för att minska klimatpåverkan ska utgå från kommunens Miljöpolicy och Miljöplan.

Skogars och annan växtlighets möjlighet att uppta partiklar, bidra till biologisk mångfald och pollinering samt reglering av klimatet ska så långt som möjligt nyttjas.

Skred-, ras- och översvämningsrisk

För kommunen finns underlag i form av en översiktlig kartering av risk för skred och ras samt översvämning. Karteringen ger en indikation om var inom kommunen det finns områden med förutsättningar för skred, ras och översvämning.

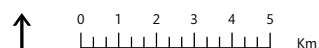
Med hänsyn till att samtliga vattendrag i länet antas visa upp ett förändrat mönster i framtiden har länsstyrelsen rekommendationer för lägsta grundläggningsnivå längs länets vattendrag och sjöar.

Ras och skred. Skala 1:400 000

Teckenförklaring

- Kommungräns
- Förutsättningar finns för initiala, spontana eller provocerade skred och ras.

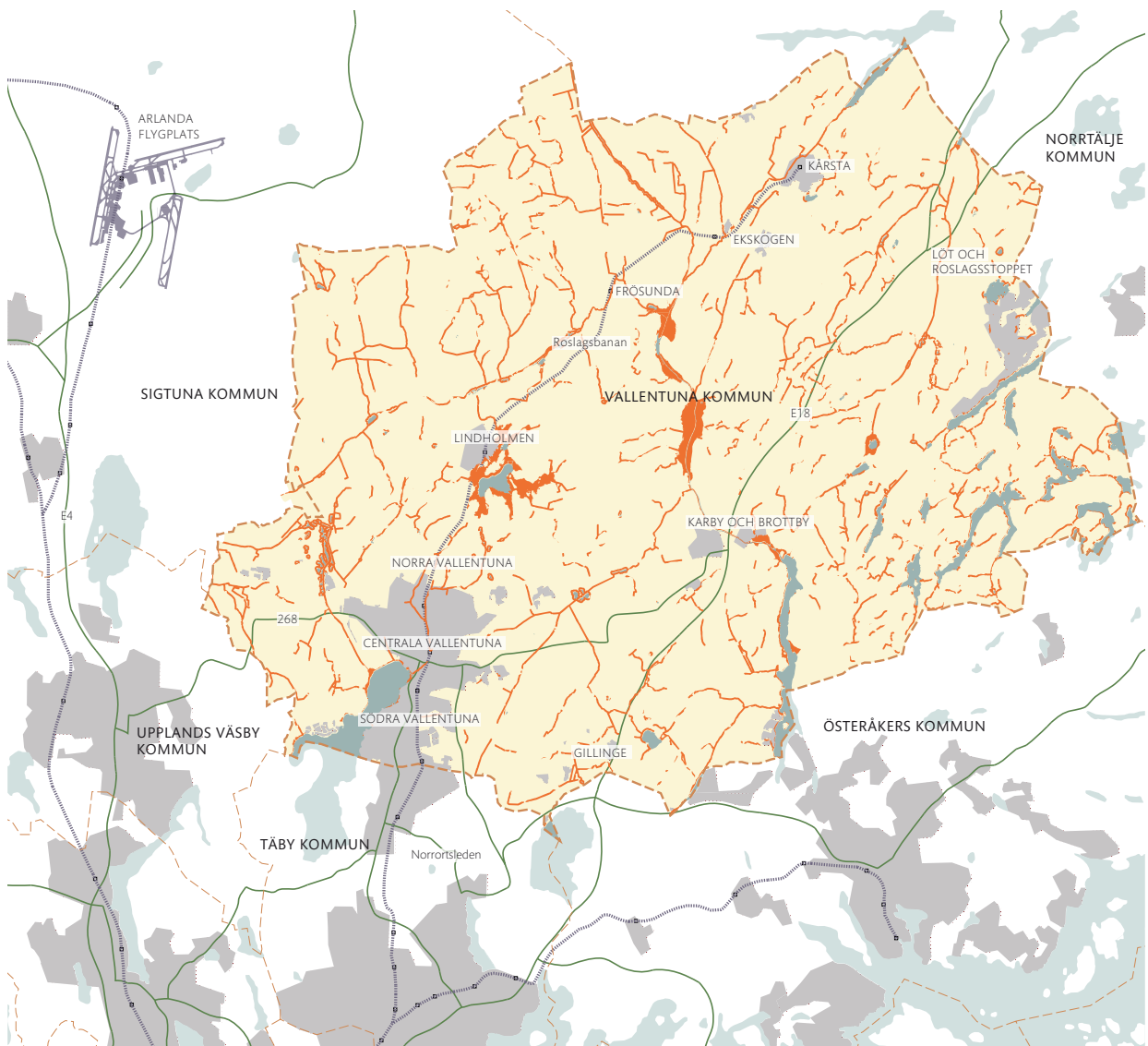

Utgångspunkter:

Områden som utgör naturliga lågpunkter eller våtmarker ska så långt som möjligt bevaras och nyttjas för fördröjning och rening av dagvatten.

Planeringsinriktning:

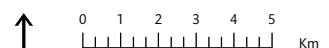
- Inom områden där förutsättningar för skred och ras finns ska vid behov kompletterande utredningar göras för att fastställa risk och erforderliga åtgärder.
- Inom områden med risk för översvämning:
 - Ska utredning genomföras och vid behov åtgärder vidtas vid utveckling.
 - Ska det säkerställas att ny bebyggelse eller anläggningar med eventuella skyddsåtgärder inte förvärrar översvämningens risk, eller påverka möjligheten till att genomföra eventuella skyddsåtgärder för omkringliggande strukturer.
 - Ska om möjligt inte samhällsfunktioner av större vikt lokaliseras. Om det inte är möjligt så ska det säkerställas att funktionen kan upprätthållas under en översvämning.

Ras och skred. Skala 1:400 000

Teckenförklaring

- Kommungräns
- Förutsättningar för initialscred finns. Området kan översvämmas.

Grundvatten

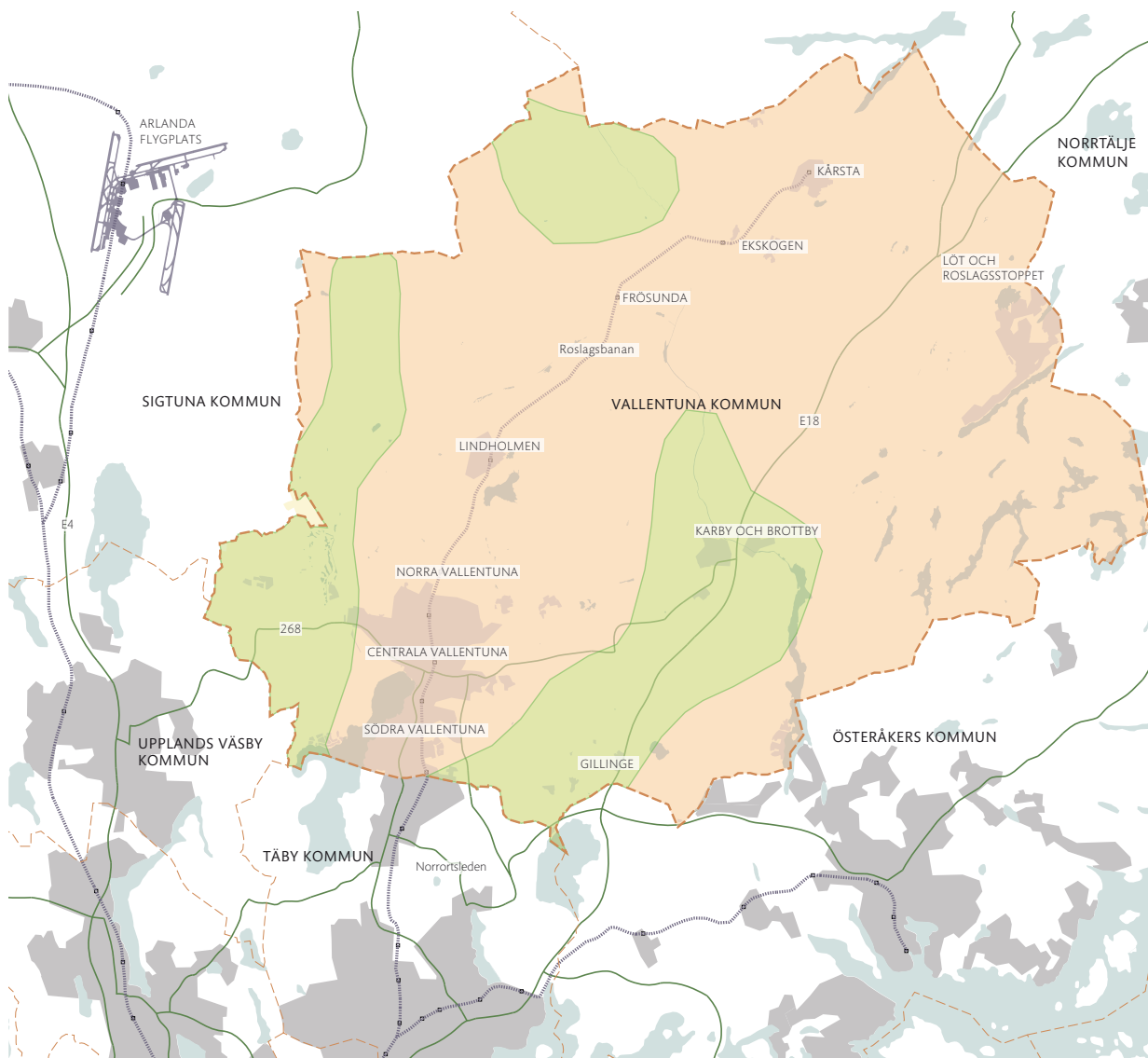
När nederbörd inte avdunstar eller tas upp av växter, utan istället sipprar ned till markens och berggrundens tomrum och sprickor kallas det grundvatten. Grundvattnet rinner så småningom ut till sjöar och andra vattendrag, eller tas upp och används som dricksvatten av människor. Grundvattnet ska ge en säker och hållbar dricksvattenförsörjning samt bidra till en god livsmiljö för växter och djur i sjöar och vattendrag, enligt miljö kvalitetsmålet "Grundvatten av god kvalitet". Tillgång till grundvatten är en fråga som är särskilt viktig på landsbygden där fastigheter ofta har egna brunnar och grundvattennivåerna riskerar att påverkas negativt. Det kan bland annat få konsekvenser för markstabiliteten eller ekosystem som angränsar till området. Inom kommunen finns det tre skyddade grundvattentäkter. Dessa är Västlunda (i anslutning till Vallentuna tätort), Orkesta-Granby (Lindholmen) och Backa (Kårsta).

Utgångspunkter

Vallentuna ska verka för grundvattenförekomster av god kvalitet och kvantitet.

Planeringsinriktning

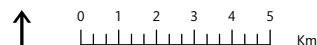
Grundvattenförekomster ska inte påverkas negativt med hänsyn till både kvalitet och kvantitet.

Teckenförklaring

- Kommungräns
- Urberg 0-600 l/h
- Urberg 600-2000 l/h

Grundvatten i berg. Skala 1:400 000

Reservvatten och nödvatten

Under ledning av länsstyrelsen pågår år 2017 framtagande av en vattenförsörjningsplan för regionen. Nödvattenplan finns för alla områden i kommunen med allmän dricksvattenförsörjning. Inom kommunen fungerar de tre skyddade grundvattentäkterna som reservvatten om behov finns. På sikt kan behovet av att identifiera och skydda fler grundvattentäkter uppstå.

Roslagsvatten ansvarar för små och stora händelser som kan omfatta dricksvatten, spillvatten, ledningsnät med mera. Norrvatten ansvarar för reservvattenförsörjningen. Reservvattenförsörjning för Vallentuna tillgodoses genom Norrvattens gemensamma resurser för reservvattenförsörjning. Hur dessa resurser ska göras tillgängliga för brukarna i Vallentuna planeras gemensamt av Roslagsvatten och Norrvatten.

En långvarig och omfattande kris där Norrvatten inte längre kan leverera vatten skulle innebära en kris för hela regionen och att vatten skulle behöva hämtas med tank från andra kommuner.

Utgångspunkter

Befintliga beredskapsvattentäkter ska ha god funktion.

Krisberedskapen ska vara god och utgå från regionala samarbeten.

Planeringsinriktning

Vid utveckling i eller i anslutning till grundvattentäkter ska det säkerställas att negativ påverkan på täkt inte sker.

Dagvatten

Det vatten som tillfälligt rinner på markytan kallas för dagvatten. Det mesta dagvattnet är regn eller smältvatten från snö och is, men det vatten som kommer från exempelvis tvätt av fordon på en gata räknas också som dagvatten. Oftast avses dagvatten när det handlar om vatten från hårdgjorda ytor såsom hustak, vägar, parkeringsplatser eller stenläggningar.

Inom Oxundaåns avrinningsområde finns en dagvattenpolicy som är gemensam för Sigtuna, Sollentuna, Täby, Upplands Väsby, Vallentuna samt del av Järfälla kommun.

Utgångspunkter

Oxundaåns dagvattenpolicy ska tillämpas i hela kommunen.

EU:s vattendirektiv

Det ramdirektiv för vatten (vattendirektivet) som EU tagit fram är utgångspunkt för svensk vattenförvaltning och syftar till att säkerställa att det finns tillräckligt mycket vatten av god kvalitet, både idag och i framtiden. Det är fem länsstyrelser, vattenmyndigheter, som ansvarar för genomförandet av vattenförvaltningen. Vallentuna tillhör Norra Östersjöns vattendistrikt. Sjöar större än en kvadratkilometer och större vattendrag har klassats inom distriktet. Vattenförvaltningen sker i förvaltningscykler om sex år där första steget är att kartlägga vatten utifrån befintlig övervakning. Sedan används underlaget för att bedöma och klassificera vattnets tillstånd och påverkan, fastställa miljö kvalitetsnormer samt nödvändiga åtgärder för att nå god vattenkvalitet.

Miljö kvalitetsnormer för vatten

Nya miljö kvalitetsnormer tas fram under varje förvaltningscykel. För årsperioden 2016 – 2021 finns normer som syftar till att vattenförekomsterna ska uppnå minst god yt- eller grundvattenstatus eller god ekologisk potential till senast år 2021 eller 2027. Normerna är bindande för tillsyns- och tillståndsmyndigheter. En verksamhet eller åtgärd får inte tillåtas om den kan orsaka en försämring av statusen eller äventyra med uppnåendet av god status. De flesta vattendragen och sjöarna i Vallentuna kommun har idag Måttlig eller God ekologisk status, och Ej god kemisk status. Den Ej goda kemiska statusen beror framförallt på förekomst av kvicksilver i antingen vattnet eller i fisk i vattendraget. För de flesta av vattenförekomsterna finns också problem med övergödning och syrefattiga förhållanden, samt förekomst av miljögifter.

Utgångspunkter

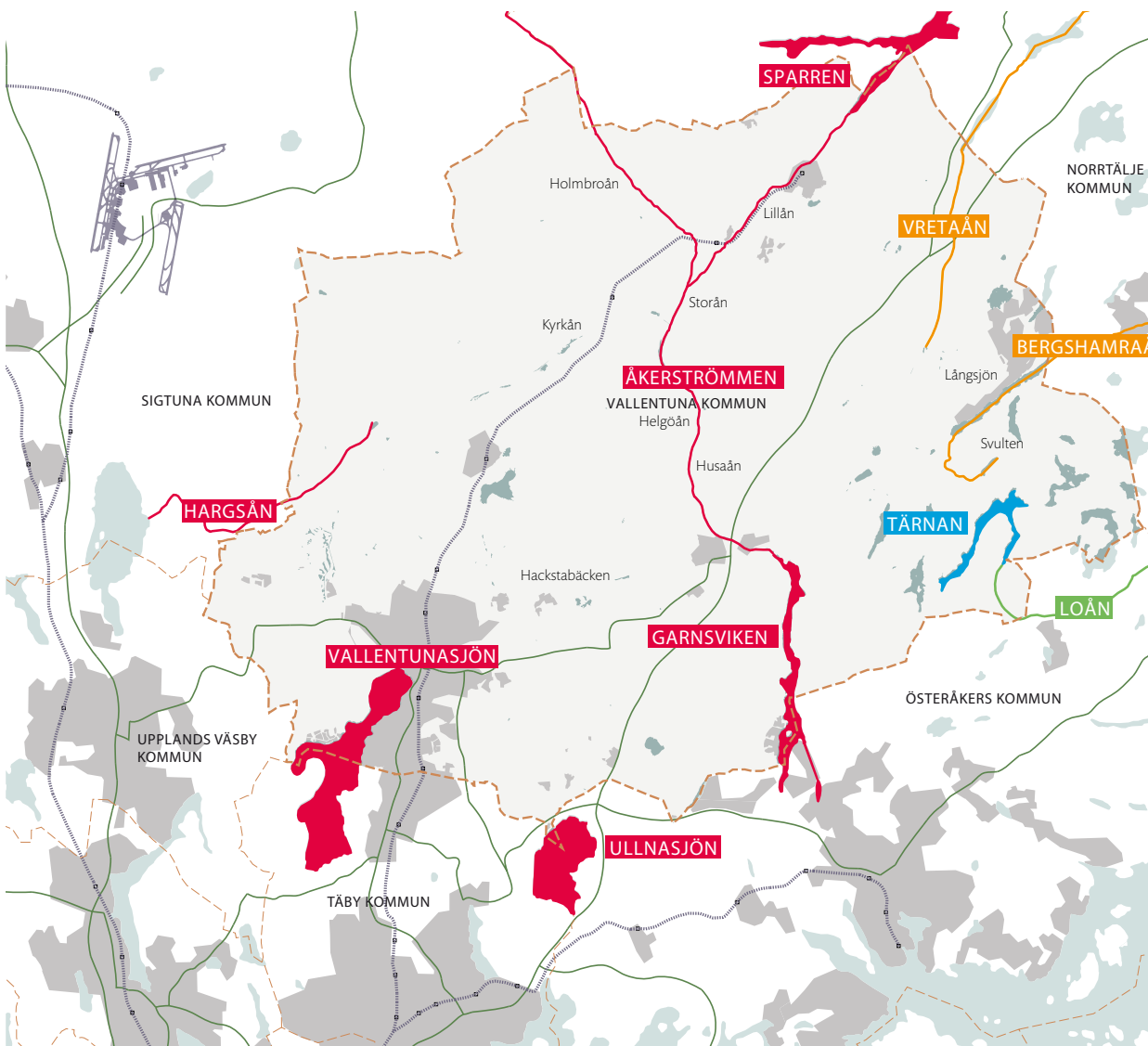
Vallentuna ska verka för att förbättra statusen i vattenförekomsterna, så att miljö kvalitetsnormer för dessa uppfylls. Vallentunas planering ska utgå från en Blåplan som ska säkerställa att kommunen har ett helhetsgrepp kring dessa frågor och underlätta det fortsatta arbetet med att uppnå miljö kvalitetsnormerna. Arbetet ska ske både inom de två vattensamverkansområden som finns i kommunen, Oxundaåns respektive Åkerströmmens vattensamverkan, men också genom särskilda insatser och genom säkerställande av god dagvattenhantering i planeringen.

Sjöar och vattendrag

I Vallentuna finns cirka 50 vattendrag och cirka 30 sjöar. Både sjöar och vattendrag fungerar som fördröjningsmagasin i landskapet då de jämnar ut flöden under året och därmed minskar riskerna för översvämningar och torka. Sjöar och vattendrag är dessutom viktiga för rekreation, friluftsliv och den biologiska mångfalden.

Många av sjöarna i kommunen är små och grunda, vilket gör dem känsliga för yttre påverkan. Vissa sjöar är näringsrika slättsjöar, såsom Vallentunasjön, och andra är näringsfattiga och försurningskänsliga. Sjöarnas karaktär beror på vart i kommunen de ligger.

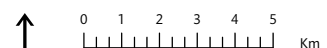
De största vattendragen är Ormstaån, Husaån, Helgöån samt Storån.

Ytvattenförekomster och deras ekologiska status enligt miljö kvalitetsnormer (2016-2021). Skala 1:400 000

Teckenförklaring

- Kommungränns
- Hög ekologisk status
- God ekologisk status
- God ekologisk status 2021
- God ekologisk status 2027

Avrinningsområden

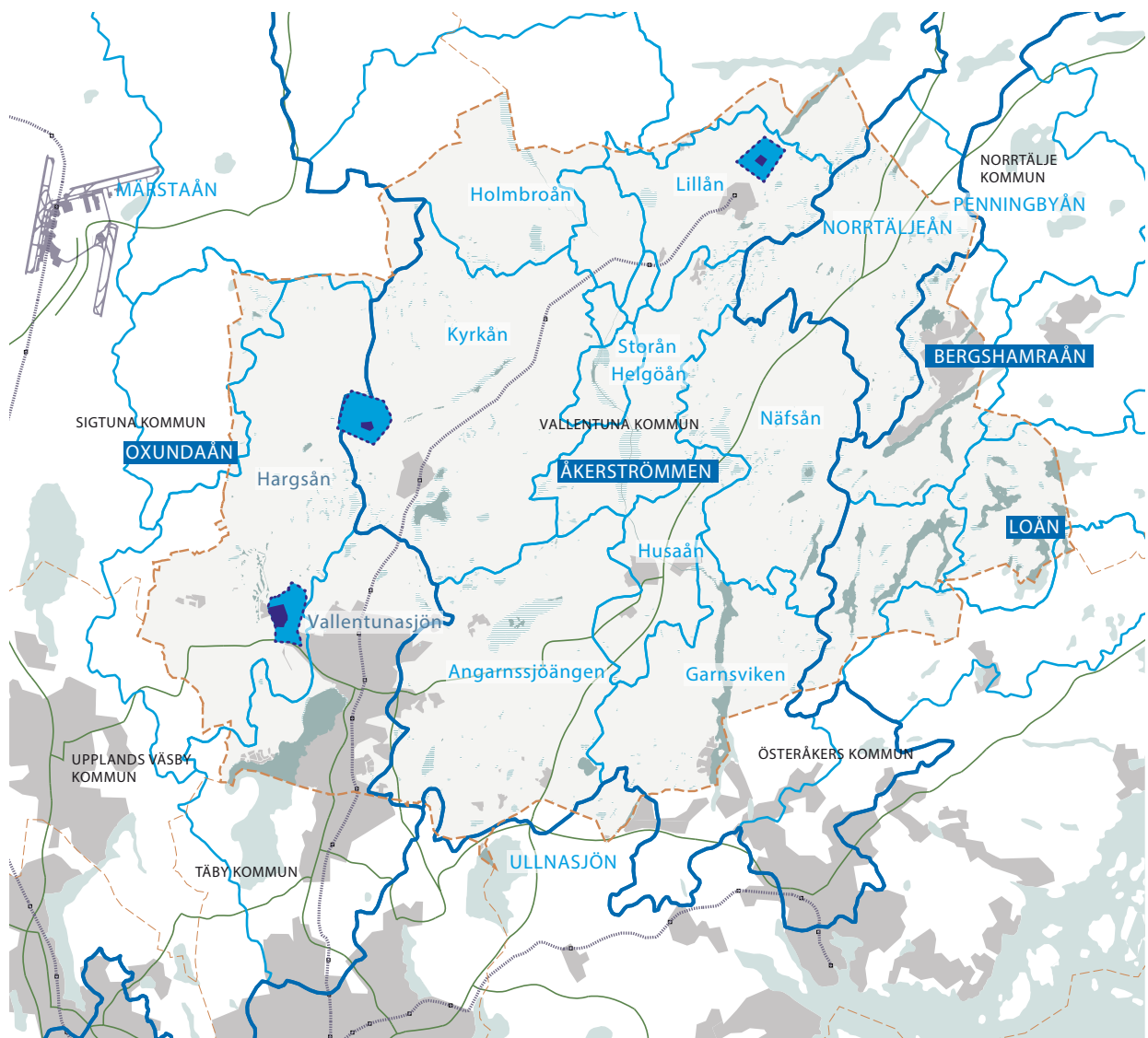
Inom Vallentuna är de två största avrinningsområdena Oxundaåns, som avrinner mot Mälaren och Norrström, respektive Åkerströmmens som avrinner mot Trälhavet och Östersjön. Inom kommunen finns även Bergshamraån och Loån.

Oxundaån

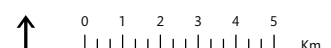
Avrinningsområdet Oxundaån delas med Täby, Sollentuna, Upplands Väsby, Sigtuna och Järfälla kommuner. För avrinningsområdet finns en vattensamverkan kommunerna emellan i syfte att bidra till att Mälaren även i framtiden kan användas för dricksvatten, samt bevara en mångfald av djur-

och växtarter och deras livsmiljöer i sjöarna och vattendragen inom avrinningsområdet.

De flesta sjöarna inom avrinningsområdet är näringsrika, grunda slättsjöar som belastas av närsalter från jordbruk, spillvatten och djurhållning. Vallentuna och Täby kommun har inom avrinningsområdet ett särskilt restaureringsprojekt för Vallentunasjön. Sjön är övergödd och en rad olika åtgärder för att återställa sjön har gjorts och kommer genomföras de närmaste åren.

Avrinningsområden. Skala 1:400 000

Åkerströmmen

Avrinningsområdet delas med Norrtälje, Sigtuna och Österåker kommuner. Det största avrinningsområdet i kommunen och täcker större delen av Vallentuna. Vallentuna och Österåker har tillsammans en vattenvårdsamverkan. Samverkan arbetar aktivt med att förbättra vattenkvaliteten i avrinningsområdet. Näringshalten är hög i nästan hela systemet. Övergödningen beror främst på jordbruk och enskilda avlopp. Nästan samtliga sjöar och vattendrag i systemet hotar att växa igen. Ett särskilt känsligt delavrinningsområde är Angarnsjöängen eftersom dess kvaliteter bygger på en ren vattenmiljö. Också Helgösjön och Helgöån är känsliga.

Bergshamraån

Bergshamraåns avrinningsområde delas med Norrtälje kommun. Inom avrinningsområdet finns Långsjön vid Garns-Ekskogen. Bergshamraåns ekologiska status är Måttlig men ska senast år 2021 uppnå God ekologisk status.

Loån

Avrinningsområdet Loån delas med Österåker och Norrtälje kommuner. Avrinningsområdet har stora naturvärden såväl i vatten som på land. Inom Vallentuna finns sjön Tärnan, som på grund av sin orördhet, sin goda vattenkvalitet samt höga naturvärden är utsedd som en av tre sjöar i länet som långsiktigt miljöövervakas i den nationella miljöövervakningen. Flera andra sjöar och vattendrag inom Loåns avrinningsområde har stora naturvärden. Delar av avrinningsområdet är av Naturvårdsverket, Fiskeriverket och Riksantikvarieämbetet utpekade som ett nationellt särskilt värdefullt vattendrag.

Stränder och vattenrum

Kommunens vattenrum och stränder ger förutsättningar för aktivitet och avkoppling. De är också betydelsefulla, ibland livsavgörande, för djur och växter som lever på och i närheten av stränderna samt i vattnet.

Vid sjöar och vattendrag gäller normalt strandskydd. Syftet med strandskydd är att trygga allmänhetens tillgång till stränder för friluftsliv och rekreation samtidigt som goda livsvillkor för växt- och djurlivet på land och i vatten bevaras. Strandskyddet omfattar vanligen land- och vattenområdet intill 100 meter räknat från strandlinjen vid normalt medelvattenstånd. I Vallentuna gäller utökat strandskydd för en del, eller delar av, vattendrag.

Strandskydd kan upphävas efter särskild prövning och planläggning, om tillgängligheten till stränderna därigenom ökar och den biologiska mångfalden inte hotas.

Utgångspunkter

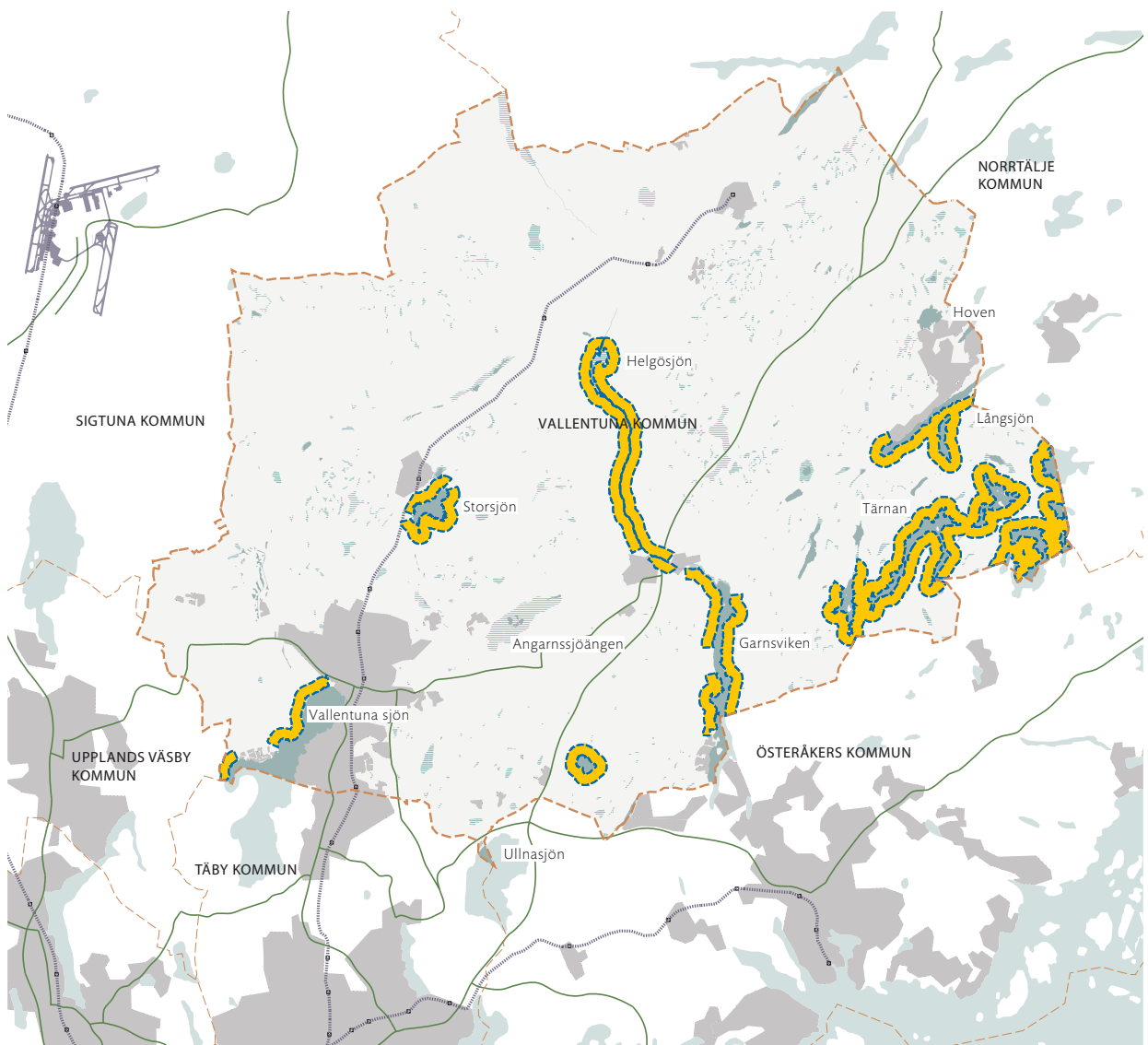
Kommunens vattenrum och stränder ska vara en kvalitet för boende, rekreation och friluftsliv samtidigt som livsvillkoren för växt- och djurlivet på land och vatten ska värnas.

Planeringsinriktning

Ny bebyggelse eller anläggningar i anslutning till vattenrum och stränder ska till placering och utformning:

- Skapa förutsättningar för att vattenrummet och stranden tillgängliggörs för allmänheten.
- Värna livsvillkoren för djur och växter som lever på och i närheten av stränderna samt i vattnet.

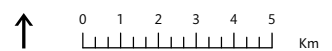

Strandskydd. Skala 1:400 000

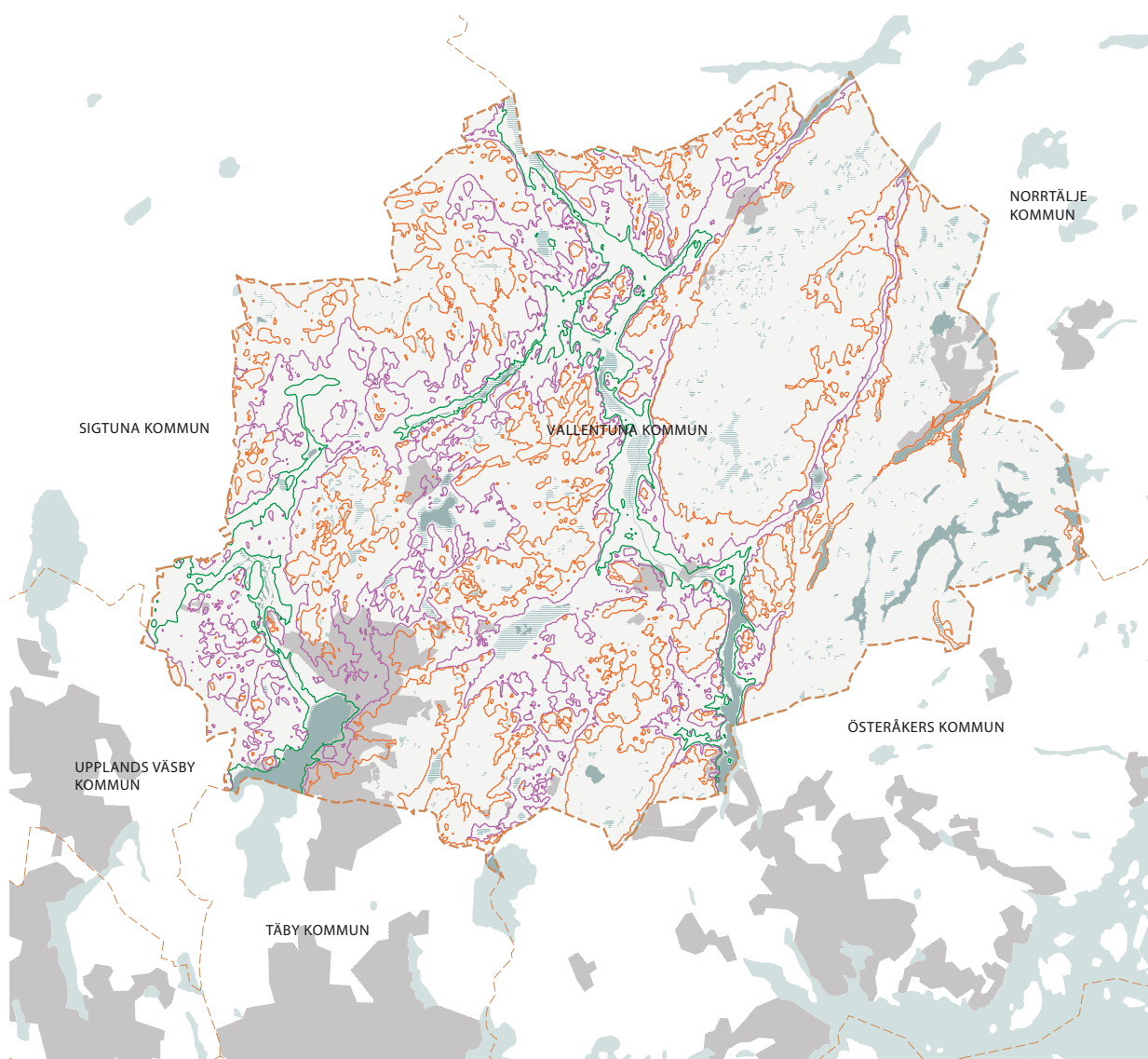
Teckenförklaring

- Kommungräns
- Strandskydd 300 m

Kulturmiljöer och kulturhistoriska värden

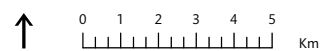
Vallentuna kommun är rik på fornlämningar där de tidigaste är från äldre stenålder. Kulturmiljöerna och spåren i landskapet ger kommunen en karakteristisk identitet.

Landhöjning. Skala 1:400 000

Teckenförklaring

- Kommungräns
- Strandlinje stenålder
- Strandlinje bronsålder
- Strandlinje järnålder

Under bronsåldern var huvudnäringen för befolkningen jordbruk med boskapsskötsel och spannmålsodling. Detta kombinerades med fiske och jakt. Många spår av detta finns till exempel vid Angarnssjöängen.

Under äldre järnålder låg kommunens kärnbygder i Orkesta, norra Frösunda samt norr och nordost om Angarnssjöängen. Största delen av dagens byar ligger på samma plats som de låg under yngre järnålder. Kommunen ligger i Sveriges runstenstätaste område och på stenarna går det att läsa om livet på vikingatiden. Under medeltiden var kommunen en betydelsefull bygd som omfattade nio socknar, var och en med sin egen kyrka. Nu återstår åtta kyrkor och en kyrkoruin. Vattenvägarna var betydelsefulla långt in på medeltiden. Den viktigaste vattenvägen under vikingatiden var Långhundraleden från Trälhavet till Uppsala.

Den nya tiden började 1885 med Roslagsbanans invigning mellan Stockholm och Rimbo. Banan byggdes i syfte att försörja Stockholm med jordbruksprodukter och andra varor. Stationerna blev nya mötesplatser och stationssamhällen växte fram med bebyggelse av villor. I samhällena bildar tidstypiska byggnader, tomtstorlekar, kvartersindelning, parkanläggningar, mötesplatser och vägnät med mera ofta tydliga årsringar som bidrar till att uppfatta olika decenniers planeringsideologier.

På landsbygden bidrar jordbruket till att landskapet hålls öppet och underlättar förståelse och upplevelse av historien.

Utgångspunkter

Vallentunas identitet, rika historia och attraktivitet ska stärkas genom att värdefulla kulturmiljöer och landskapskarakterer förvaltas och används som en resurs vid utveckling.

Planeringsinriktning

- Kulturhistoriska värden ska ses som en resurs vid utveckling.
- Utvecklingen ska utgå från möjligheten att förstå och uppleva kulturhistoriska värden.
- Varje plats har sina specifika värden och förutsättningar – varje plats specifika historia, karaktär och funktion ska vägas in när den fysiska miljön utvecklas. Kulturmiljöprogrammet är ett viktigt underlag när avvägningar ska göras.

Kulturmiljöprogram

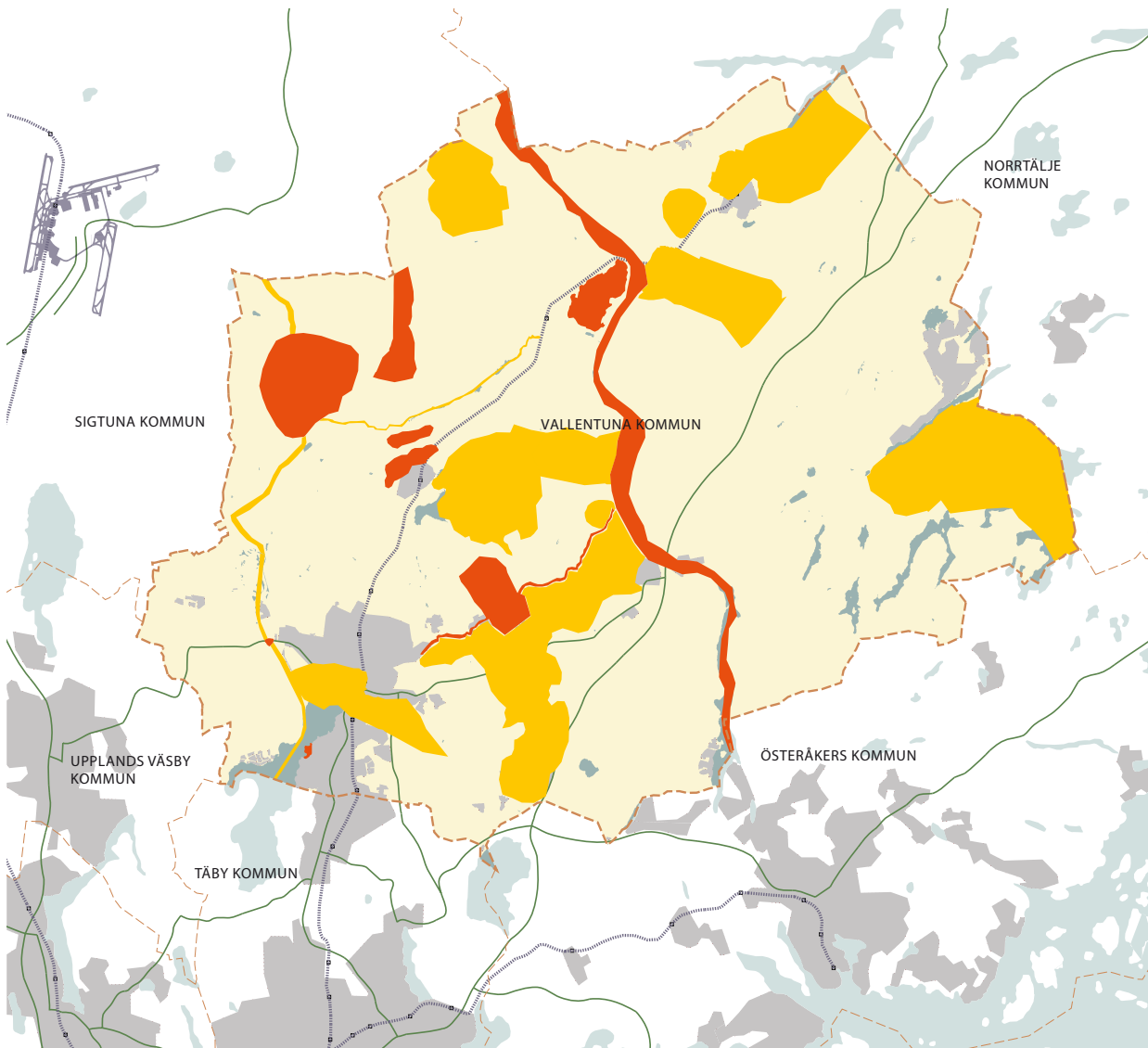
Kommunens kulturmiljöprogram beskriver kulturmiljöerna och kulturhistoriska kvaliteter som en resurs. Programmet är ett underlag för den fysiska planeringen där kulturmiljöns intressen beskrivs. I programmet redovisas bland annat exempelområden:

”Områden med mycket höga kulturhistoriska kvaliteter” som är mycket känsliga för förändringar, till exempel del av Markim, Lingsbergsvägen och Långhundraleden. Förändringar ska hanteras med hänsyn till bland annat pågående markanvändning och bebyggelsemönster.

”Områden med höga kulturhistoriska kvaliteter” där hänsyn bör tas till de kulturhistoriska värdena vid förändringar, till exempel Lindholmen, Tarby och Fastarby. En del av dessa områden omfattar stora arealer och sammanfaller med utveckling av tätorterna, till exempel Angarns-Veda vid Gillinge och Vada vid Karby.

Förordande kring kyrkorna

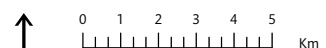
I kommunen finns åtta medeltida kyrkor. Runt kyrkorna gäller förordnande för landskapsbilden. Inom förordnandeområden krävs särskilda tillstånd av länsstyrelsen för till exempel nybyggnad, upplag, trädällning med mera. Vid Vallentuna kyrka har förordnandet upphävts. Nu omfattas kyrkan och närliggande område av Kulturmiljölagen 4 kapitlet gällande kyrkliga kulturminnen och genom bestämmelse i en angränsade detaljplan.

Teckenförklaring

- Kommungräns
- Mycket höga kulturhistoriska kvaliteter
- Höga kulturhistoriska kvaliteter

Kulturhistoriska kvaliteter. Skala 1:400 000

Riksintressen kulturmiljö

Det finns fem riksintressen för kulturmiljö i kommunen. Områdena beskrivs utförligare i kulturmiljöprogrammet.

K 71 I riksintresseområdet Skålhamravägen finns ett av landets få kvarvarande områden med hägnadsrester från äldre järnålder – så kallade stensträngar. De bildar stora sammanhängande system och visar ett äldre mönster av bebyggelse och markanvändning. Här finns också många runstenar. Landskapet rymmer en utpräglad jordbruksbygd med gamla ortsnamn och flera relativt stora byar med välbevarad bebyggelse.

K 74 Landskapet i riksintresseområdet Markim-Orkesta är en levande småskalig och överblickbar odlingsbygd i världsklass med exceptionellt tydlig struktur av ägogränser, bebyggelselägen och olika markslag kring de medeltida kyrkorna. Välbevarade gravfält på olika nivåer i landskapet ökar möjligheten att förstå bygdens förhistoriska bakgrund.

K 75 Frösunda sockencentrum ligger mycket strategiskt. Skyddad av Helgö finns idag en utpräglad dalgångsbygd där de förhistoriska vattenlederna Långhundraleden och Vintervägen möts. Frösunda är ett litet stationssamhälle vid Roslagsbanan med ett välbevarat stationshus omgivet av en levande odlingsbygd.

K 76 Kårsta historiskt sett stora by med kyrka och skolas. Här ligger även stationssamhället vid Roslagsbanans slutstation i övergången mellan dalgång och skogsbygd. Herrgårdarna Backa och Ekskogen uppförda under 1800-talets mitt utmärker sig arkitektoniskt.

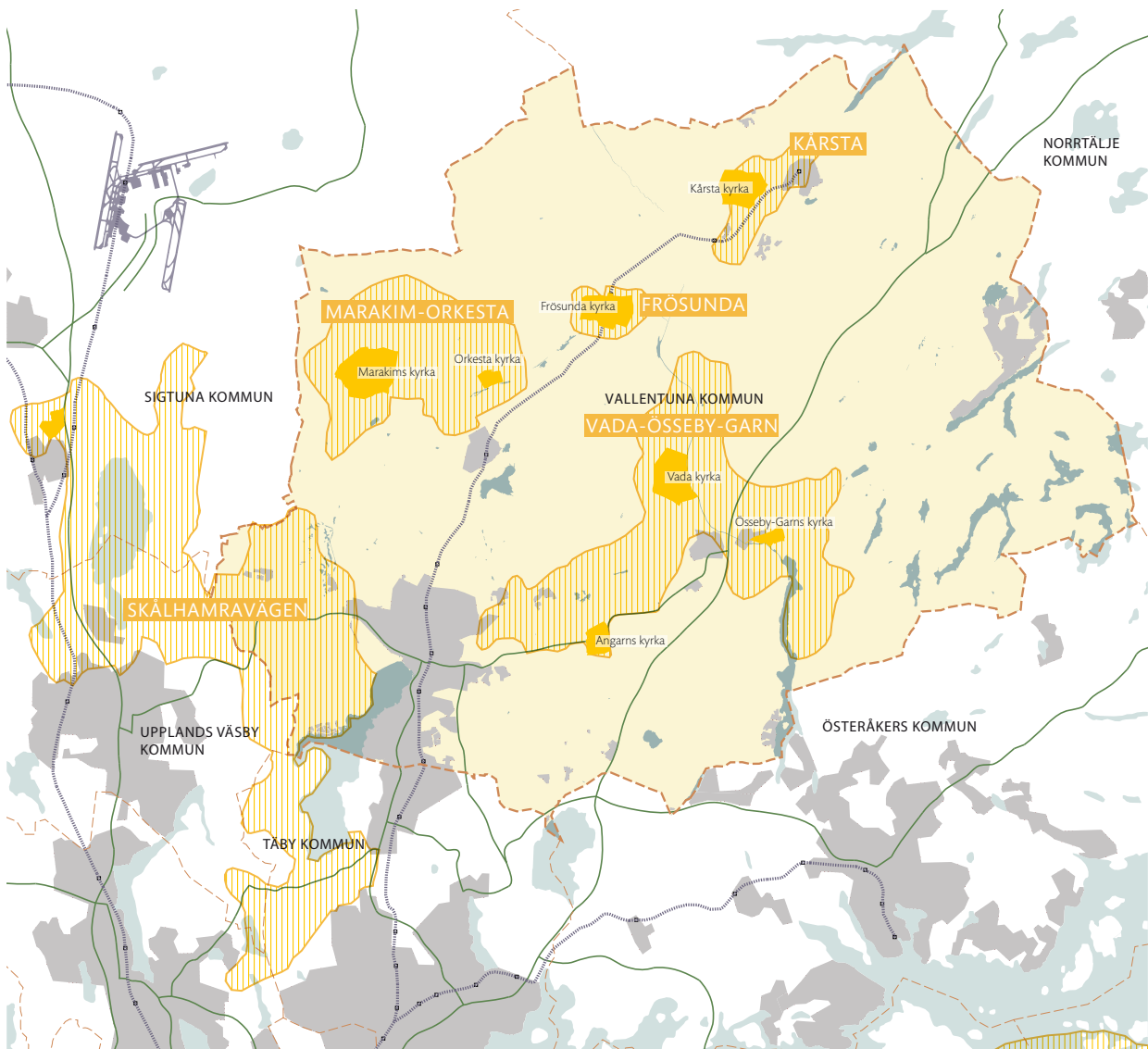
K 77 Området Vada – Össeby-Garn rymmer fyra sockencentra och den centrala delen av den under historisk tid så viktiga vattenvägen Långhundraleden – som förklarar bebyggelsen under brons- och järnålder i området. Vada by, gravarna Vada sjökullar, Vadatorp och herrgården Stora Benhamra med sin bakgrund i det medeltida högfrälset utmärker sig bland flera herrgårdsmiljöer i området.

Beaktande av riksintressen

Varje förändring inom riksintresse ska prövas med hänsyn till kulturmiljövärden. Förändringar i områden av riksintresse för kulturmiljön kräver kunskap om kulturhistoriska värden. Kulturhistoriska utredningar kan vara ett underlag. Platsens specifika karaktär avgör förutsättningarna för eventuella etableringar. Skillnaderna är stora mellan olika platser. För samtliga kulturmiljöer finns brytpunkter som är avgörande.

- Vilka förändringar tål landskapets natur- och kulturvärden utan att förlora karaktär och attraktivitet?
- Vad behöver beaktas för att pusslet ska bli begripligt också i framtiden?
- Vilka värdebärande element finns i landskapet som inte får försvinna?

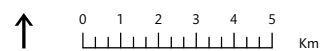

Riksintresse för kulturmiljö och landskapsbildsskydd.
Skala 1:400 000

Teckenförklaring

- Kommungräns
- ▨ Riksintresse för kulturmiljö
- Landskapsbildsskydd

Naturmiljöer och naturvärden

Naturen i kommunen är variationsrik. I Vallentuna finns ett antal gröna värdekärnor med höga naturvärden som har stor betydelse för växter och djur. Grundkravet för naturvårdsavtal, biotopskyddsområde och naturreservat är att området är en värdekärna, helt eller delvis.

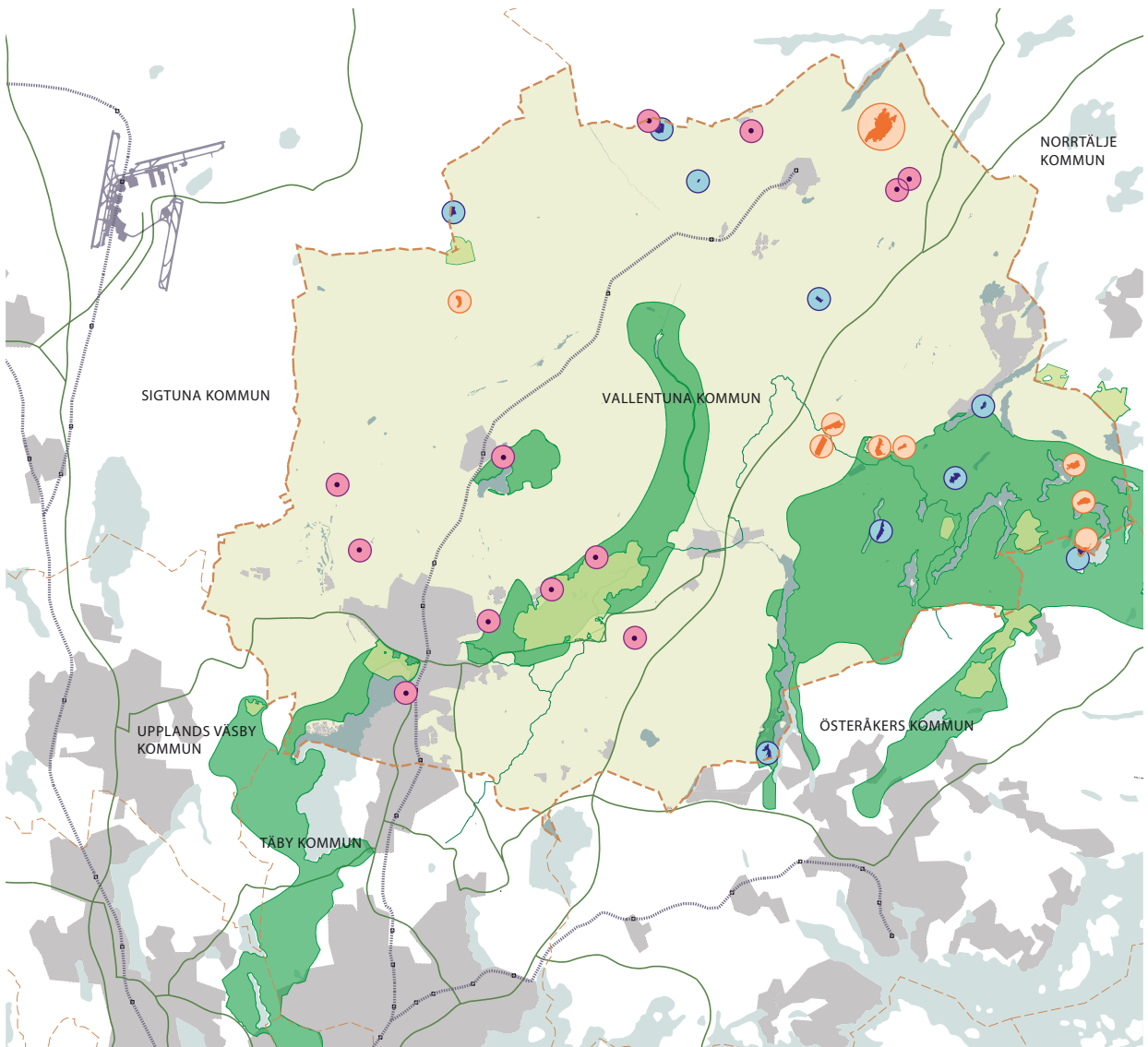
År 2017 finns inom kommunen naturreservaten Björkby-Kyrkviken, Angarnssjöängen, Bromseby, Exerman-Hersby, Åttesta samt en liten del av Trehörningsskogen, som i övrigt ligger i Österåkers kommun. För reservaten finns särskilda föreskrifter. Naturreservat bildas i syfte att bevara biologisk mångfald, vårda och bevara värdefulla naturmiljöer eller tillgodose behov av områden för friluftslivet. Naturreservat kan även innehålla kulturhistoriska värden. Utöver befintliga sex naturreservat är Vasakullen i Lindholmen intressant för att bilda ett statligt naturreservat. Drygt tio träd/trädgrupper är skyddade som naturminnen inom kommunen. I kommunen finns även drygt 120 nyckelbiotoper, inventerade av Skogsstyrelsen. En nyckelbiotop är ett skogsområde som från en samlad bedömning har mycket stor betydelse för skogens växter och djur. Särskilt biotopskydd gäller för sju områden i kommunens norra och östra delar. Generellt biotopskydd gäller för alléer, källor med omgivande våtmark i jordbruksmark, odlingsrösen i jordbruksmark, pilvallar, småvatten och våtmarker i jordbruksmark, stenmurar i jordbruksmark och åkerholmar. Skogsstyrelsen har tecknat ett antal naturvårdsavtal med olika markägare i kommunen. Avtalen är 50-åriga och utgör en del av det långsiktiga skogsskyddet.

Utgångspunkter

I Vallentuna ska en långsiktigt hållbar grön infrastruktur, med ett rikt och livskraftigt växt- och djurliv finnas, och säkras genom såväl skydd, hållbart brukande som nyttjande.

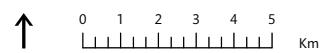
Angarnssjöängen.

Teckenförklaring

- Kommungräns
- Naturreservat
- Grön värdekärna
- (utsnitt ur regional grönstruktur, RUF5 2050 Utställningshandling, Källa: TRF)
- Biotopskydd
- Naturminnen
- Naturvårdsavtal

Natur. Skala 1:400 000

Planeringsinriktning

- Mark- och vattenområden som är särskilt känsliga från ekologisk synpunkt ska så långt som möjligt skyddas liksom särskilt värdefulla våtmarker.
- Områdets naturliga förutsättningar ska så långt som möjligt nyttjas vid planering och exploatering för en god resursanvändning. Det kan ske genom att exempelvis träd och växtlighet sparas och därmed inte behöver ersättas och återskapas i ett senare skede.
- Ekologiska och biologiska spridningssamband bör undersökas där behov finns, med förslag till hur dessa kan stärkas och möjliga barriäreffekter minskas.

Riksintresse natur

Angarnssjöängen/Vadadalen är av riksintresse för naturvården. Området är jordbrukslandskap med gamla anor. Dalgången från Helgösjön i norr, till Angarnssjöängen i söder, hyser länets största periodiskt översvämmade odlade marker. Området är en sänkt slättsjö med stora strandängar och är av stort värde för fåglar. Angarnssjöängen är en av länets värdefullaste fågelsjöar. Våtmarkerna längs Helgöån utgörs delvis av betad sankmark och fuktäng. Fågellivet är även här rikt. Naturbetesmarker finns kring Angarnssjöängen, Hacksta, Skesta hage, Vada sjökullar och Stora Benhamra. Hagmarkerna har en värdefull flora.

Angarnssjöängen är dessutom ett Natura 2000-område och naturreservat.

Beaktande av riksintresset

Ny bebyggelse eller anläggningar får endast uppföras efter lämplighetsprövning med särskild hänsyn till naturvärdena. Skogsstyrelsen kan med stöd av skogsvårdslagen meddela föreskrifter att hänsyn ska tas till naturintressena vid skötsel av skogen.

NATURA 2000

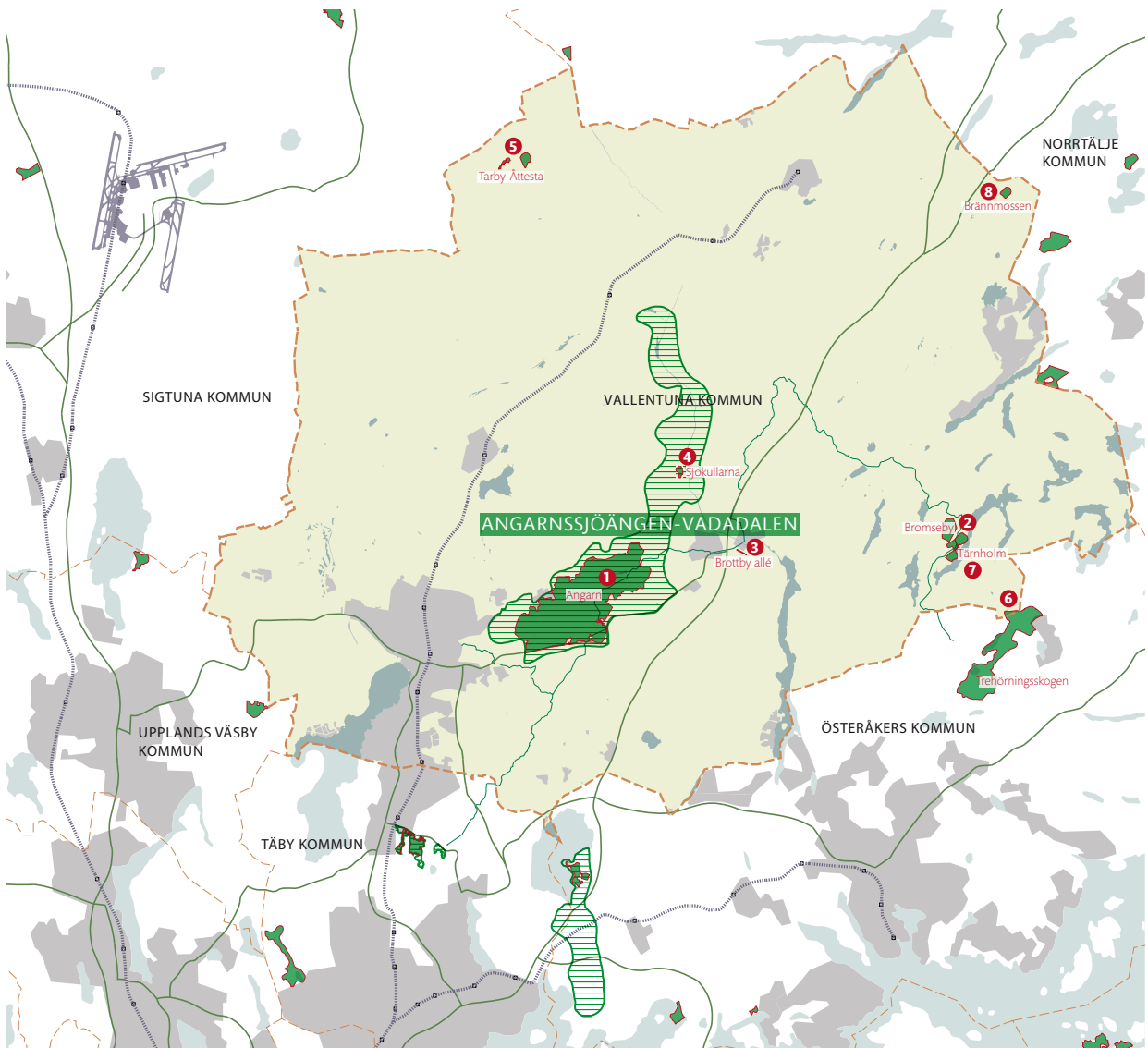
Natura 2000 är ett nätverk upprättat av EU för skydd av arter och deras naturområden. Målsättningen är att säkerställa skydd åt alla biotoper och arter som finns inom EU. Alla Natura 2000-områden klassas som riksintresse för naturvård och har särskilda bevarandeplaner.

För att exploatera ett Natura 2000-område krävs mycket starka skäl och medlemslandet måste kompensera ingreppet genom att utse ett nytt område som ersätter det förlorade. Verksamheter utanför ett Natura 2000-område kan behöva tillstånd om de på ett betydande sätt kan komma att påverka området negativt.

I Vallentuna finns åtta Natura 2000-områden.

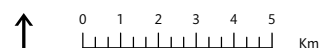
- 1 Angarnssjöängen, se riksintresse natur.
- 2 Bromseby i Tärnanområdet utgörs främst av urskogsartad gammal tallskog med stora inslag av grova tallar och död tallved på höjdryggar. Området är relativt ostört och har behållit sin vildmarksprägel.
- 3 Brottby allé växer främst askar, rika på epifyter (växt som lever på annan växt) och bryofyter (mossa). Några av träden är gamla och grova. Allén omges av uppodlad åkermark.
- 4 Sjökullarna ligger i Vadadalen. Husaån rinner genom dalen och mynnar ut i Garnsviken. Sjökullarna är två kungshögar och en storhög som ligger på ett gravfält invid Långhundraleden.
- 5 Tarby-Åttesta i Frösunda består av två hagmarker i en uppodlad dalgång. Den ena hagen består av en smal björkhage. Den andra hagen är en trädfattig åkerholme.
- 6 Trehörningsskogen i Tärnanområdet ligger till stora delar i Österåkers kommun. Genom norra delen av området passerar Roslagsleden. Området är främst naturskogspräglat.
- 7 Tärnholm ligger naturskönt vid sjön Tärnans sydvästra strand. Området består av olika typer av hagmarker som har använts som bete mycket länge.
- 8 Brännmossen öster om E18 nära gränsen till Norrtälje kommun utgörs till större delen av en högmosse.

Teckenförklaring

- Kommungräns
- Riksintresse för naturvård
- Natura 2000

Riksintresse natur och NATURA 2000-områden.
Skala 1:400 000

Rekreation och fritid

I Vallentuna finns ett varierat fritidsutbud med parker, naturområden och olika sport- och fritidsverksamheter på sjö och land.

Motion och möjlighet att stressa av är viktigt för folkhälsan. Människor söker olika upplevelser i från orördhet naturen till fritids- eller sportmötesplatser med folkliv och social samvaro.

Efterfrågan på parker, naturområden samt sport- och fritidsanläggningar växer i takt med befolkningsutvecklingen. Kommunens tillväxt behöver hantera så att människors möjlighet till rekreation och att utöva sport eller ett rörligt friluftsliv inte försämras.

Utgångspunkter

Kommuninvånarna ska ha god tillgång till olika typer av grönområden och anläggningar för sport- och fritidsverksamheter för ett rikt vardags- och friluftsliv, god folkhälsa och trivsamma miljöer i såväl tätort som på landsbygd.

Lokal gröonstruktur

Den allra närmaste parken eller naturen används mest. Parker och naturområden inom cirka 300 meter från bostad är särskilt välbesökta. Parker som ger rekreation, är attraktiva mötesplatser, erbjuder aktiviteter, välbefinnande och avkoppling för alla åldrar. Natur inom en kilometer från bebyggelse utnyttjas för rekreation som promenader, lek, motion och enklare friluftsliv. Grönområden som ligger längre bort än en kilometer används inte lika ofta. Det är inte bara det geografiska avståndet som påverkar tillgängligheten till ett grönområde. Barriärer och otrygga passager gör att dragningskraften minskar. Stråk och inbjudande entréer ökar istället tillgängligheten. Tillgång till vatten gör ett område attraktivare.

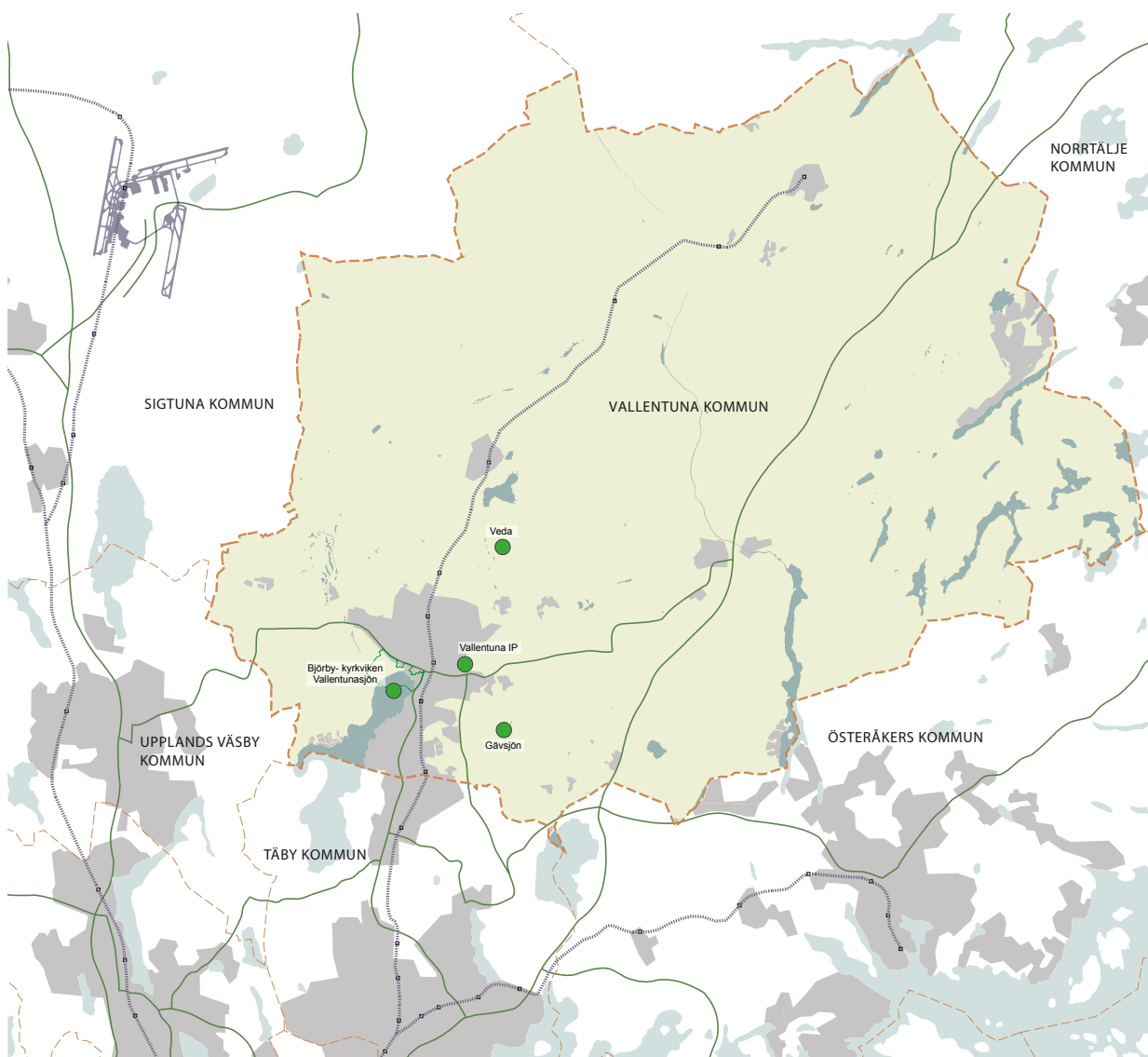
Utveckling av tätortsnära rekreationsområden inklusive gröna entréer för ökad tillgänglighet:

- Gävsjöområdet med Roslagsleden mellan Gävsjöbäck-enet och Lövsättra från Täbygränsen till Angarnsvägen.
- Björkby-Kyrkviken och Vallentunasjöns stränder. I samarbete med Täby kommun ska ett sammanhängande cykelstråk skapas runt Vallentunasjön.
- Vallentuna idrottsplats med motionsspår.
- Veda friluftsområde med naturstigar, ridcenter och golfbana.

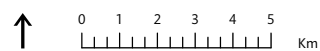

Planeringsinriktning

- Boendes behov och utbud av parker och naturområden ska beaktas för att ge en god livsmiljö.
- Hänsyn ska tas till behov av att sammanbinda olika grönområden genom stråk för en sammanhängande grönstruktur.

Rekreatiomsområden. Skala 1:400 000

Regional grönstruktur

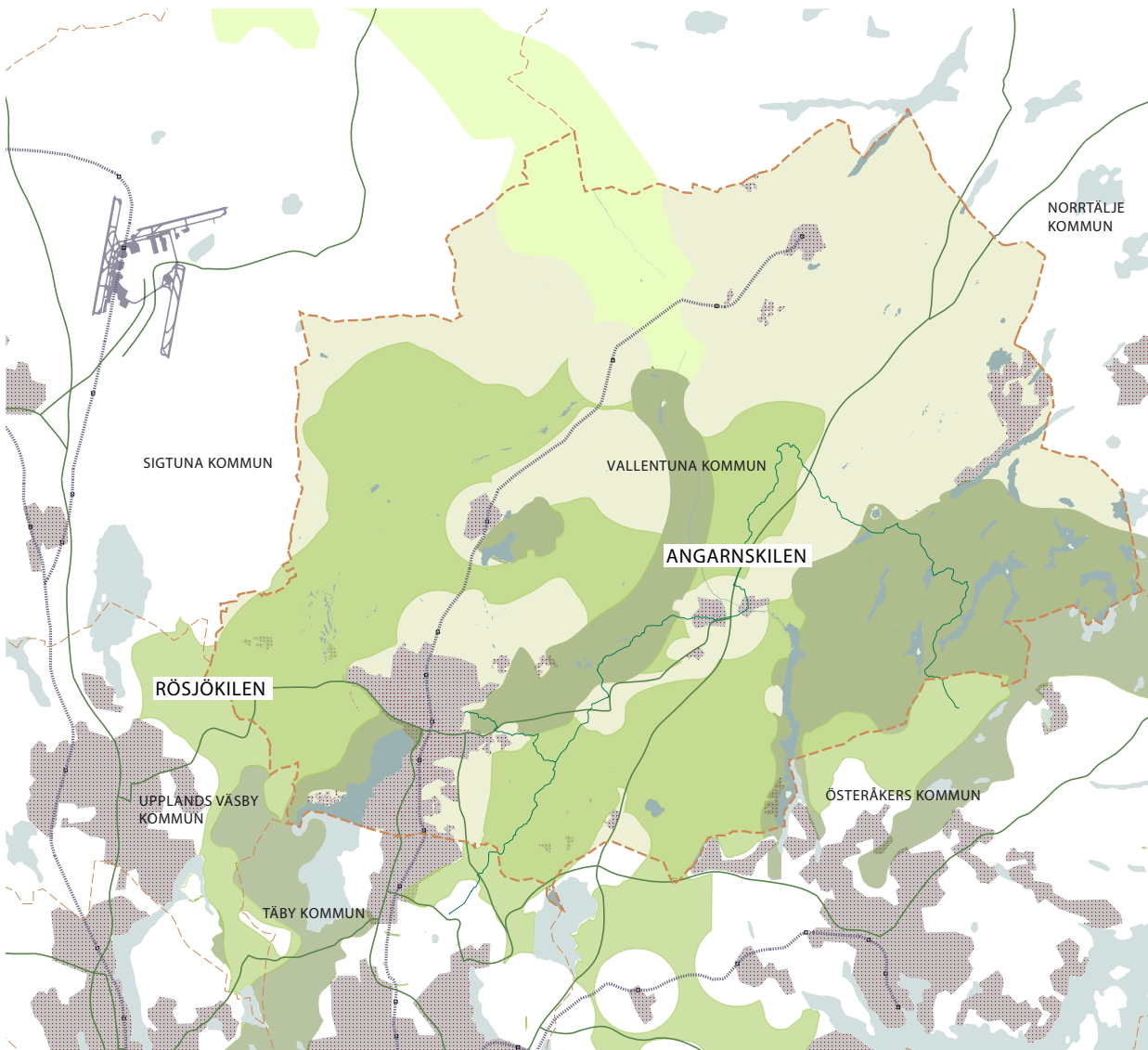
Stockholmsområdets gröna kilar är av stor vikt för såväl friluftslivet som växter och djur. I den regionala utvecklingsplaneringen framhävs en övergripande struktur av grönområden som bör upprätthållas för framtiden. Grönstrukturen består av gröna värdekärnor med stora naturvärden. Dessa binds ihop av gröna kilar som helst är minst 500 meter breda och inkl. buffert helst totalt 1,5 kilometer. I Vallentuna finns delar av Angarnskilen och Rösjöken.

- Angarnskilen går i nordsydlig riktning genom kommunen. Angarnssjöängen och Vadadalen och Tärnanområdet utgör värdekärnor. Ett kilområde löper från Täby genom

Gävsjöområdet till Angarnssjöängen. I kilen går Roslagsleden från Danderyd genom kommunen till Norrtälje. Leden är 124 kilometer lång och är av stort intresse för friluftslivet.

- Rösjöken går i nordsydlig riktning genom kommunens västra del. Kilen omfattar naturreservatet Björkby-Kyrkvi-ken, området vid Skälhamravägen och kulturlandskapet vid Sursta-Lindö-Lätteräng.

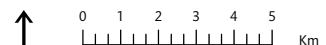
Utöver de gröna kilarna framhäver den regionala utvecklingsplaneringen även samlade rekreations-, natur- och kulturmiljövärden.

Regional grönstruktur. RUF 2050 Utställningshandling.
Källa: TRF. Skala 1:400 000.

Teckenförklaring

- Kommungräns
- Grön värdekärna
- Grön kil
- Stora samlade rekreations-, natur- och kulturvärden

Planeringsinriktning

Samverkan ska ske med grannkommunerna om den regionala grönstrukturen.

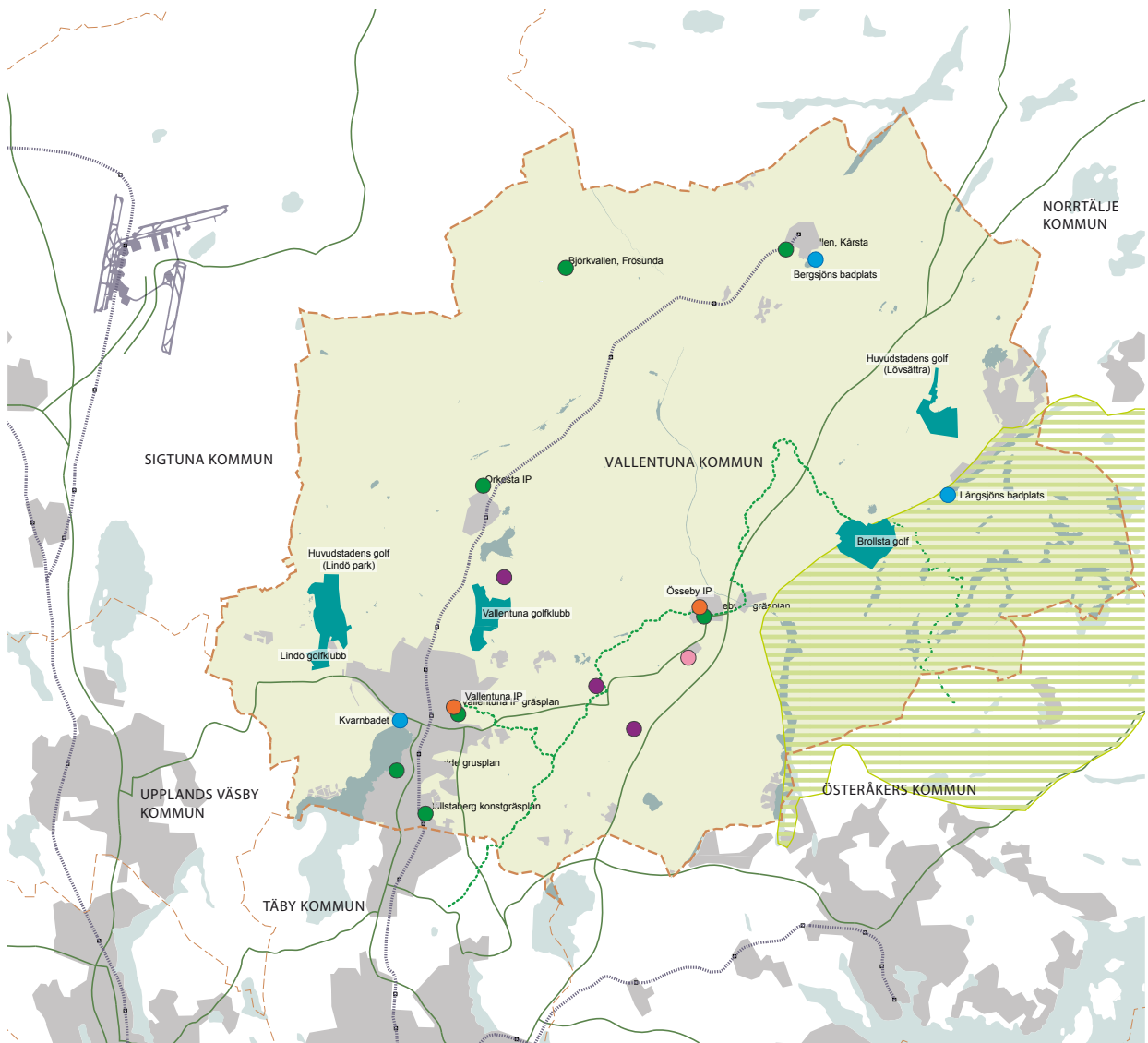
Riksintresse friluftsliv

Tärnanområdet är en del av området Össebygarn-Roslagskulla som utgör riksintresse för friluftslivet. Riksintresseområdet är gemensamt för kommunerna Norrtälje, Österåker och Vallentuna. Området består av ett vidsträckt skogsområde med många sjöar och mindre åkrar och betesmarker. Nivåskillnaderna i området är stora. Djupa skogar, opåverkade sjöar med klart vatten och omväxlande terräng erbjuder rika

möjligheter för ett rörligt friluftsliv. Området lämpar sig för bland annat fiske, kanotpaddling, bär- och svamplockning, skridsko- och skidåkning samt vandring på Roslagsleden och på småvägar och stigar.

Beaktande av riksintresset

Tärnanområdet är ett värdefullt rekreationsområde. Fler anordningar (parkering, stigar, skyltar) för det rörliga friluftslivet behövs. Dessa ska placeras så att naturkänsliga områden inte störs. Ny bebyggelse eller anläggningar ska inte minska tillgängligheten till mark och vatten.

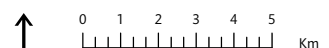

Teckenförklaring

- Kommungränns
- Vandringsled (Roslagsleden)
- Riksintresse friluftsliv
- Golfbana
- Badplats
- Idrottsplats
- Fotbollsplan
- Ridanläggning
- Skjutbana

Sport- och fritid Skala 1:400 000.

* Naturvårdsverket och havs- och vattenmyndigheten har under sommaren 2017 beslutat om ett nytt riksintresseområde för friluftslivet som berör Vallentuna. Området är benämnt Rösjön-Vallentunasjön-Rönninge by. Översiktsplanen avser uppdateras med aktuellt område till utställningsskedet.

Sport- och fritidsanläggningar

Sport- och fritidsanläggningar är viktiga för att få en fysisk aktiv befolkning och som mötesplatser. De bidrar till att skapa ett lokalt engagemang och anknytning till kommunen.

År 2017 finns 26 stycken kommunala lekplatser på allmän platsmark i varierande storlek.

Fyra idrottsplatser finns inom kommunen:

- Vallentuna IP med spårrområde, ishallar och tennishall
- Össeby IP med elljusspår
- Orkesta IP med elljusspår
- Kårevallen

Fotbollsplaner finns vid idrottsplatserna, vid många skolor och fristående på landsbygden. Sporthallar finns vid flertalet skolor och i centrala Vallentuna.

I takt med befolkningsökningen förväntas behov av ytterligare en idrottsplats och nya aktivitetsytor som till exempel fotbollsplaner.

I Vallentuna finns Veda ridcenter och flera privata stall och ridskolor. Golfanläggningar finns vid Lindö, Veda, Lövsättra, Brollsta och del av en anläggning vid Rosenkälla.

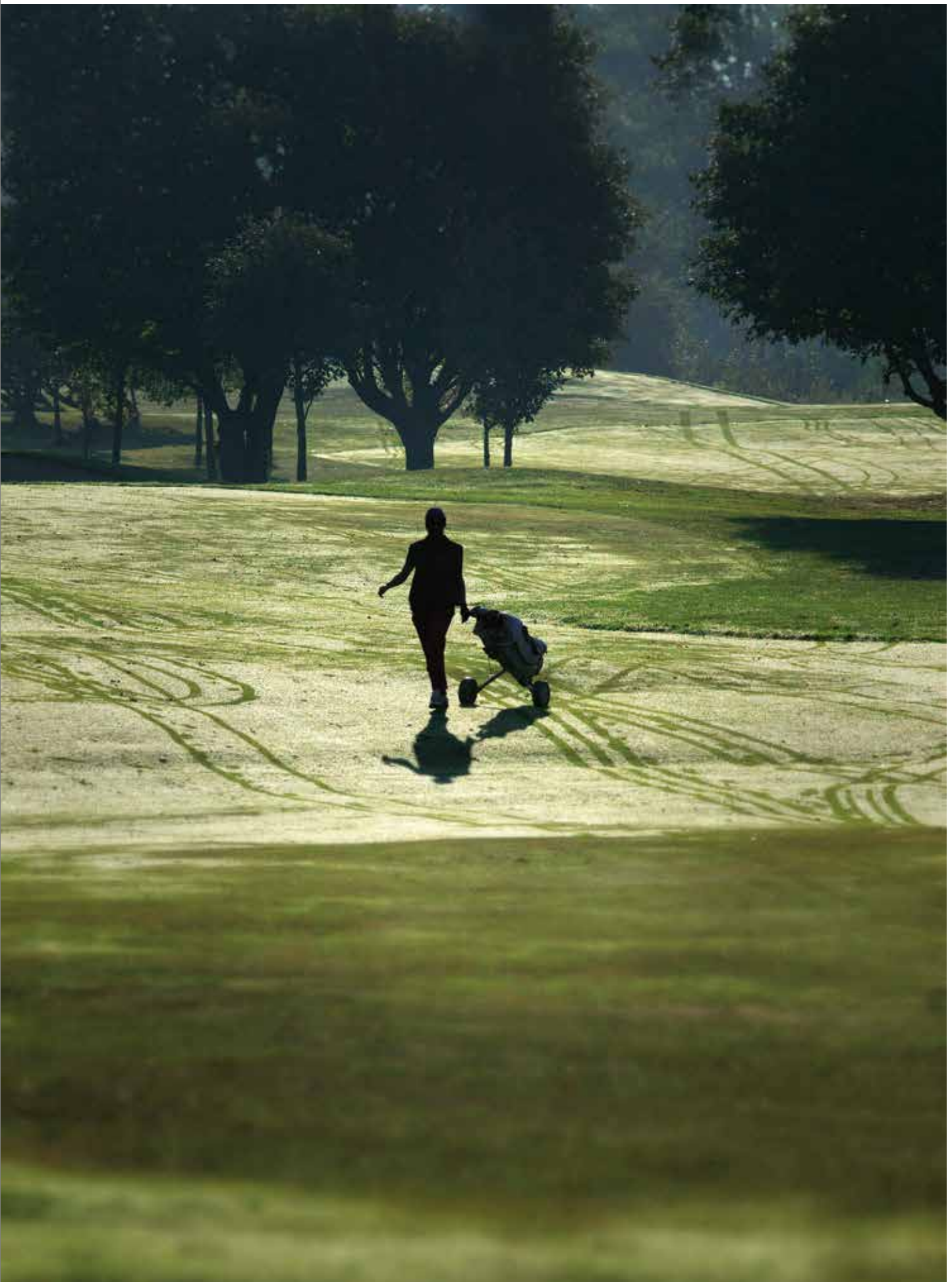
Kommunala bad utgörs av Kvarnbadet med utomhusbassänger i anslutning till Vallentunasjön, Bergsjön i Kårsta samt vid Långsjön vid Garns-Ekskogen. På sikt kan friluftsbad komma att ordnas vid Vallentunasjön, Storsjön och Garnsviken.

I anslutning till Karby arbetsområde finns en skjutbana av regional betydelse.

Planeringsinriktning

- Nya anläggningar ska till placering och utformning stödja anläggningens användning och potential att fungera som mötesplatser.
- Nya kommunala lekplatser ska till placering och utformning följa kommunens lekplatsplan.
- Nya sporthallar ska i första hand samplaneras med skolor.
- Markbehov för nya friluftsbad ska beaktas vid Vallentunasjön, Storsjön och Garnsviken.

Miljö och risk

Möjligheten att kunna erbjuda hälsosamma livsmiljöer är en del av attraktionskraften för Vallentuna.

Trafik- och verksamhetsbuller

Buller är oönskat ljud och ett miljö- och folkhälsoproblem. Barn är särskilt känsliga för buller.

En bullerkartläggning för Vallentuna finns. I kommunen är det framförallt buller från E18, Arningevägen, väg 268, Lindholmsvägen och Roslagsbanan som bidrar till att vissa områden är bullerutsatta. Inom kommunen finns också buller från särskilda verksamheter, exempelvis täktverksamhet och skjutbanor.

Utgångspunkter

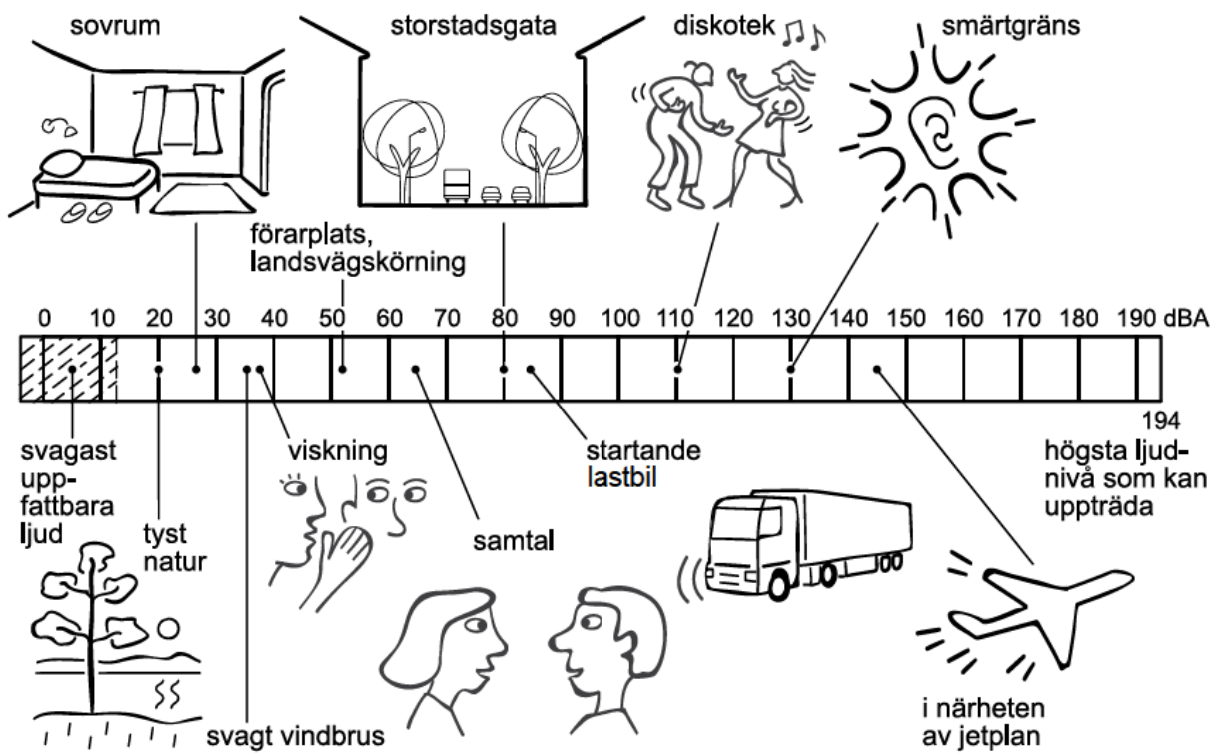
Vallentuna ska verka för en godtagbar ljudmiljö i kommunen.

Planeringsinriktning:

- Bullerförordning för trafikbuller ska alltid eftersträvas vid nybyggnad av bostäder och vid nybyggnad eller väsentlig ombyggnad av trafikinfrastruktur.
- Avsteg från riktvärden för buller utomhus kan i centrala eller kollektivtrafiknära lägen göras.
- Platspecifika bullerutredningar ska vid behov göras. I anslutning till järnväg ska dessutom vibrationer från denna beräknas och minimeras.
- Naturvårdsverkets allmänna råd om buller från skjutbanor ska tillämpas.
- Naturvårdsverkets vägledning om industri- och annat verksamhetsbuller ska tillämpas

Tabell 1. Bullerförordning år 2017. Ekvivalent nivå är medelljudnivå under en given tidpunkt. Maximalnivå: ljudnivån vid en enskild ljudhändelse.

Inomhus	30 dB(A), ekvivalent nivå 45 dB(A), maximalnivå nattetid
Utomhus vid fasad, bostäder upp till 35 kvm	65 dB(A), ekvivalent nivå
Utomhus vid fasad, bostäder större än 35 kvm	60 dB(A), ekvivalent nivå
Utomhus på uteplats	70 dB(A), maximalnivå

Riksintresset Arlanda och dess influensområde

Arlanda flygplats är ett riksintresse. Det innebär att flygplatsen ska skyddas mot åtgärder som påtagligt kan försvåra dess användning. Riksintresset omfattar reservat för en fjärde start- och landningsbana, med alternativa lägen, samt influensområde för flygbuller.

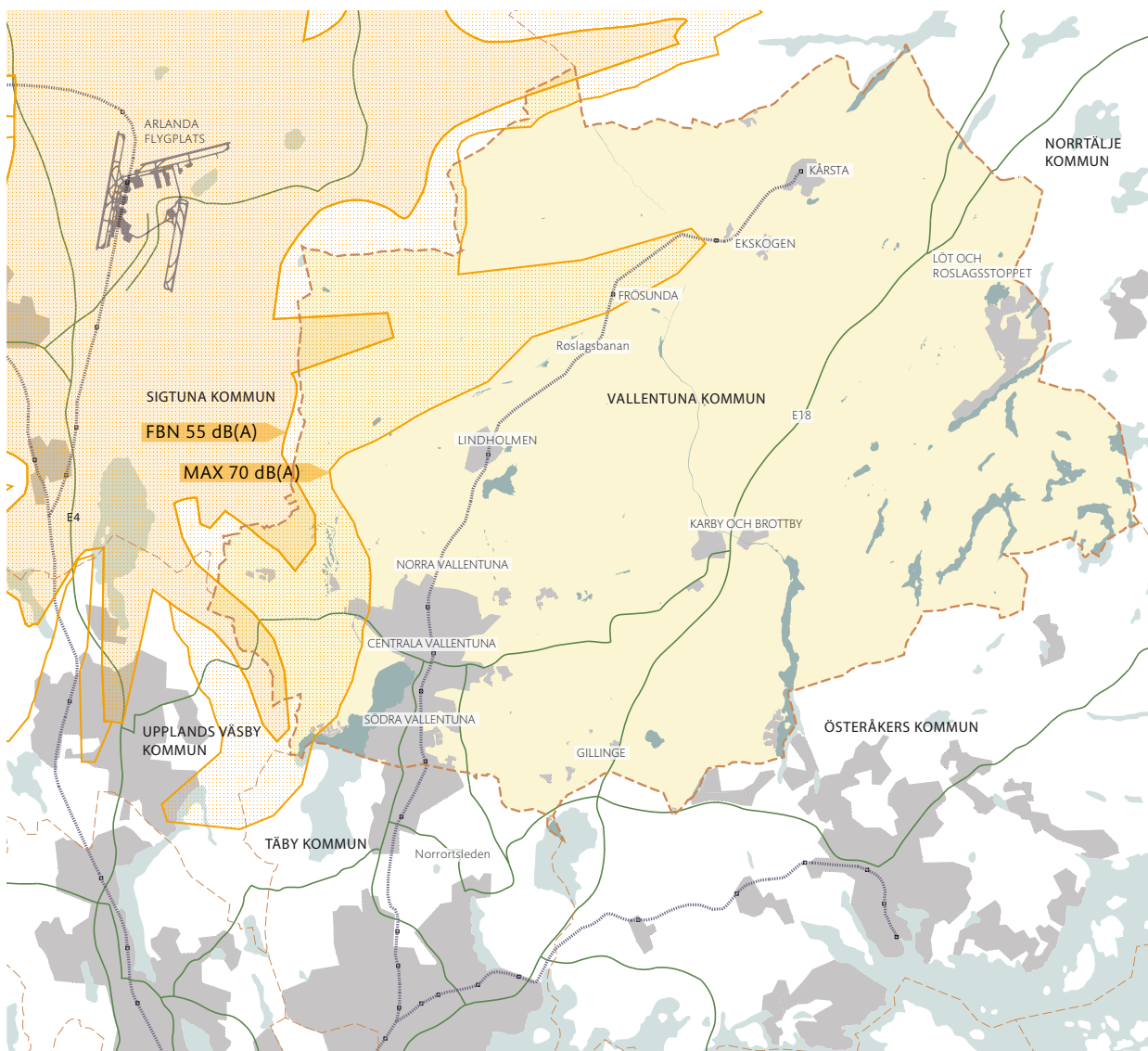
Influensområdet består dels av ett område som berörs eller kan komma att beröras av ekvivalent bullernivå FBN 55 dB (A) eller högre, och dels av ett område utanför detta som berörs eller kan komma att beröras av maxbullernivåer överstigande 70 dB(A) mer än tre gånger per årsmedeldygn. Inom influensområdet finns även hinderbegränsade ytor med höjdstrektioner för byggnader och objekt. Det innebär att byggnader och objekt 20 meter eller högre kräver en särskild flyghinderanalys.

Utgångspunkter

Vallentuna ska verka för en utveckling som leder till ett minskat influensområde inom kommunen för en godtagbar ljudmiljö.

Beaktande av riksintresse

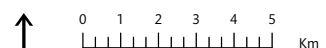
Förutsättningar för ny bostadsbebyggelse ska prövas från fall till fall efter samråd med Swedavia. Eventuella restriktioner kring tillåten höjd på byggnader och objekt hanteras i samråd med Swedavia, Försvarmakten, Trafikverket och Luftfartsverket.

Arlanda influensområde. Skala 1:400 000.

Teckenförklaring

- Kommungräns
- Influensområde flygbuller

Brandförsvaret

Försvarets insatstider, den tid som går åt från larm till dess utryckningsfordon är på plats, är avgörande för vilka krav som ställs på byggnader och avståndet mellan dem för att öka brandsäkerheten. Dessa särskilda krav gäller för områden där insatstiden är mer än 20 minuter. I områden där kommunalt vatten inte finns måste frågan om brandvatten särskilt beaktas vid exploatering.

Planeringsinriktning

Brandförsvaret ska användas som expertorgan.

Transporter av farligt gods

Inom kommunen finns det rekommenderade vägar för transport av farligt gods. Det är länsstyrelsen som beslutar om dessa vägar. I Vallentuna utgör idag E18 primär transportväg för farligt gods. Utöver det är Arningevägen, Väsbyvägen/Angarnvägen, delar av Kårstavägen, delar av Lindholmsvägen och Teknikvägen sekundära transportvägar för farligt gods.

Utgångspunkter

Inom Vallentuna ska primära och sekundära transportleder för farligt gods undvikas inom tätorter om möjligt för att minska risken för människors hälsa och miljön. De utpekade transportledernas nödvändighet och status ska ständigt prövas.

Planeringsinriktning

- Vid åtgärder inom 150 meter från vägar för transporter av farligt gods ska risksituationen bedömas.
- Mellan en transportled för farligt gods och ny bebyggelse ska ett bebyggelsefritt avstånd om 25 meter eftersträvas.

Miljöfarliga verksamheter

All användning av mark, byggnader eller anläggningar som kan ge upphov till utsläpp till mark eller vatten eller medföra andra störningar för människors hälsa eller miljön utgör miljöfarlig verksamhet. Beroende på verksamhetens omfattning och miljöpåverkan delas de in i olika klasser, A-, B- C-, eller så kallade U-anläggningar.

I Vallentuna finns cirka 130 miljöfarliga verksamheter. För flertalet av dessa är Vallentuna kommun tillsynsmyndighet, för ett fåtal verksamheter är Länsstyrelsen tillsynsmyndighet.

I Vallentuna finns en Sevesoanläggning, vilket är en verksamhet med kemikaliehantering som vid en olycka kan orsaka allvarliga skador på människor eller miljön. Verksamheten ligger i den lägre kravnivån i Sevesolagstiftningen. Ansvarig för verksamheten är skyldig att i skäligen omfattning hålla eller bekosta beredskap för att förhindra eller begränsa sådana skador.

Planeringsinriktning

Vid nylokalisering av verksamheter eller anläggningar som kan förorsaka störningar eller utsläpp ska lämplig plats sökas som ger minsta möjliga störningar för människor och miljön.

Förorenad mark

I Vallentuna finns det cirka 230 kända områden som anses vara förorenade. Det är bland annat gamla avfallsdeponier, bensinstationer, verkstäder och schacktmassutrymningar. Vid exploatering av förorenade områden finns det risk för negativa konsekvenser för både människor och miljön.

Planeringsinriktning

Misstänkta förorenade områden ska undersökas och nödvändiga åtgärder vidtas för att undanröja risker för människors hälsa och för miljön. Ansvar för undersökning och eventuell sanering ligger i första hand hos den som förorenat marken, och i andra hand på fastighetsägaren.

Totalförsvaret

Inom Vallentuna finns ett område som är intressant för Försvarsmakten. Området ligger vid Lugnet-Kilen i Vada socken. Det kan också finnas andra områden inom kommunen som är intressanta för totalförsvaret men som inte kan redovisas. Riksintressen för Försvarsmakten är förenat med ett förordnande enligt plan- och bygglagen.

Beaktande av riksintresse

Samråd ska ske med Försvarsmakten alla i ärenden som avser byggnader och andra objekt högre än 20 meter utanför sammanhållen bebyggelse, och högre än 45 meter inom sammanhållen bebyggelse.

Bygglövsansökningar inom området Lugnet-Kilen ska remitteras till Försvarsmakten.

Radon

Berggrunden inom kommunen innebär risk för höga radonhalter. Radonhalten för inomhusluft i befintliga bostäder och lokaler som används för allmänna ändamål bör inte överskrida riktvärdet på 200 Bq/m³, enligt Folkhälsomyndighetens allmänna råd om radon inomhus (FoHMFS 2014:16). Inte heller i nya byggnader ska 200 Bq/m³ överskridas, enligt Boverkets författningssamling (BFS 2011:6) med ändringar till och med BFS 2011:26 (BBR 19). Om radonhalter uppmäts som överskrider dessa rikt- och gränsvärden bör åtgärder vidtas.

Radonhalten i dricksvatten behöver också undersökas om dricksvatten kommer från grundvatten eller ytvattenpåverkat grundvatten. Gränsvärdet för otjänligt dricksvatten vid provtagningspunkt är vid mer än 1000 Bq/l. Gränsen för tjänligt med anmärkning vid provtagningspunkt är vid mer än 100 Bq/l, enligt Livsmedelsverkets föreskrift (LIVSFS 2015:3).

Planeringsinriktning

Vid ny bebyggelse ska det säkerställas att byggnader uppförs med radonskyddande konstruktion där behov finns.

Elektromagnetiska fält

Magnetfält finns överallt i omgivningen. Starkast är magnetfälten närmast källan, exempelvis kraftledningar eller apparater som drivs av elektrisk ström. Ju starkare ström som används, desto starkare är magnetfältet. Styrkan på magnetfältet avtar snabbt med avståndet, men går obehindrat genom väggar och tak.

Fastställda gräns- eller riktvärden för magnetfält som visar vad som kan anses vara acceptabelt i samband med fysisk planering saknas.

Utgångspunkter

Försiktighetsprincipen ska tillämpas i förhållande till elektromagnetiska fält.

Planeringsinriktning:

- Nära placering av kraftledningar vid bebyggelse bör undvikas. Om kraftledningar måste placeras i närhet till bebyggelse ska nödvändiga åtgärder vidtas för att minimera styrkan på magnetfälten.
- Vid kraftledningar på 220 kV ska nödvändigt avstånd utredas för att säkerställa människors säkerhet.

Miljö kvalitetsnormer för luft

För att uppfylla krav från EU och för att säkerställa människors hälsa och miljön har regeringen utfärdat en förordning med miljö kvalitetsnormer för utomhusluft, luftkvalitetsförordningen (2010:477). Det finns miljö kvalitetsnormer för kvävedioxid/kväveoxider, partiklar (PM₁₀/PM_{2,5}), marknära ozon, bensen, kolmonoxid, arsenik, kadmium, nickel och bens(a)pyren.

Genom att planera för ett ökat resande med kollektivtrafik samt genom att skapa förutsättningar för uppvärmning med klimatsmarta lösningar kan den negativa påverkan minska.

Utgångspunkter

Miljö kvalitetsnormerna i kommunen ska inte överskridas.

Planeringsinriktning

De flesta av normerna utgörs av gränsvärdesnormer, vilka ska följas. Några normer är målsättningsnormer, vilka ska eftersträvas.

Hästallergen

Det blir allt vanligare med hästar i tätortsnära miljöer. I och med det ökar risken för olägenhet för människors hälsa som orsakas av lukt, flugor och allergen.

Spridningen av så kallade hästallergener varierar beroende på storleken på hästanläggningen, rådande topografi, växtzoner och meteorologi.

Utgångspunkter

Försiktighetsprincipen tillämpas i förhållande hästhållning.

Planeringsinriktning

Lämpligt avstånd mellan ny bostadsbebyggelse och hästverksamhet ska prövas utifrån varje enskilt fall med utgångspunkt från att:

- I tätortsnära områden ska ett avstånd om 200 meter till hästhållning eftersträvas.
- På landsbygd ska ett avstånd om 50 meter till hästhållning eftersträvas.

Miljömål kommunal verksamhet

Kommunens miljöplan innehåller en grundläggande plan för lokala miljömål och miljöarbetet i kommunen. Målen är satta för att aktivt bidra till uppfyllande av de nationella och regionala miljömål som finns. Vallentuna kommun har fem fokusområden:

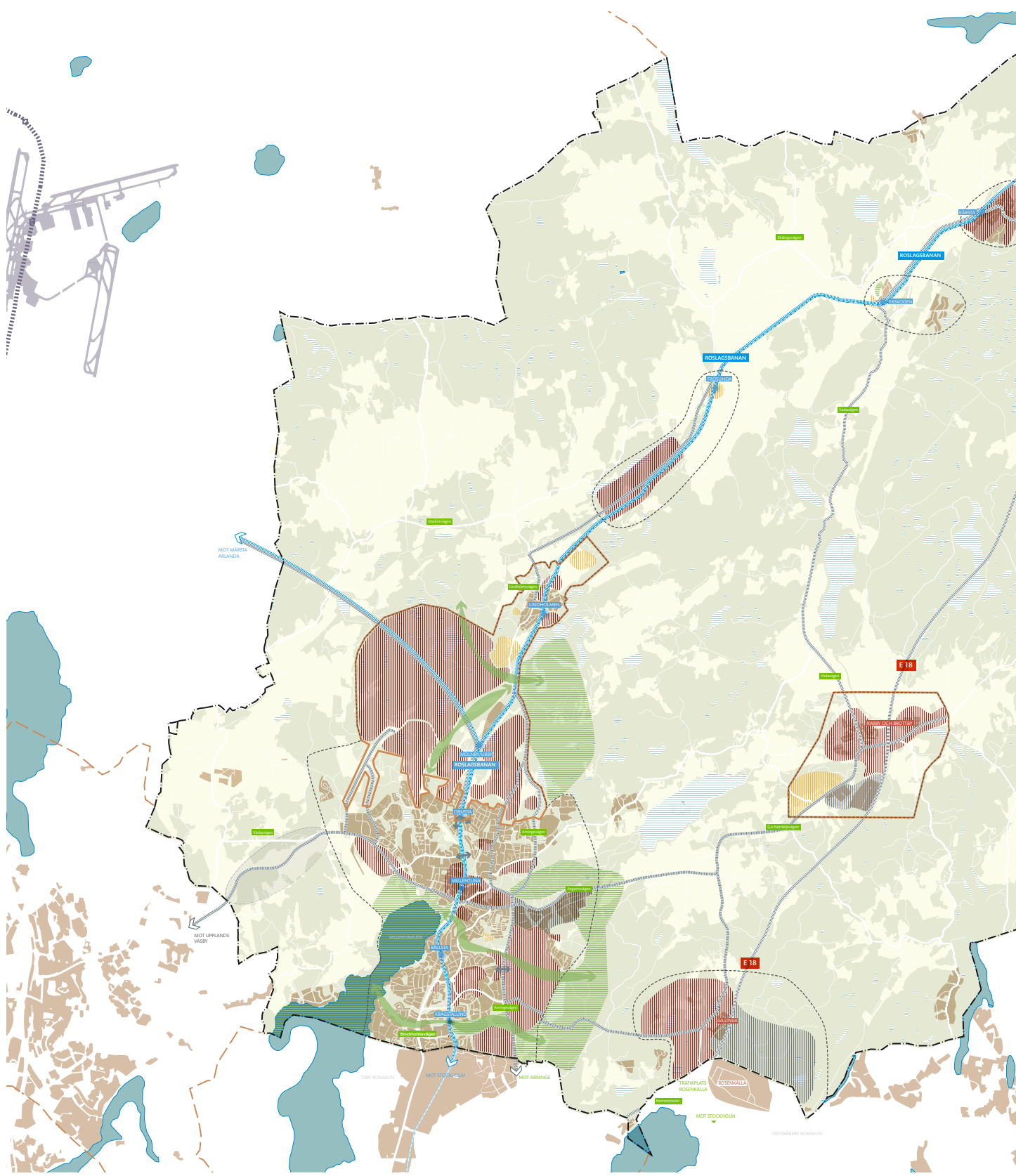
- Utsläpp av växthusgaser
- Energianvändning
- Kemikalieanvändning och farliga ämnen
- Källsorterat avfall och insamling av matavfall
- Miljöanpassade inköp

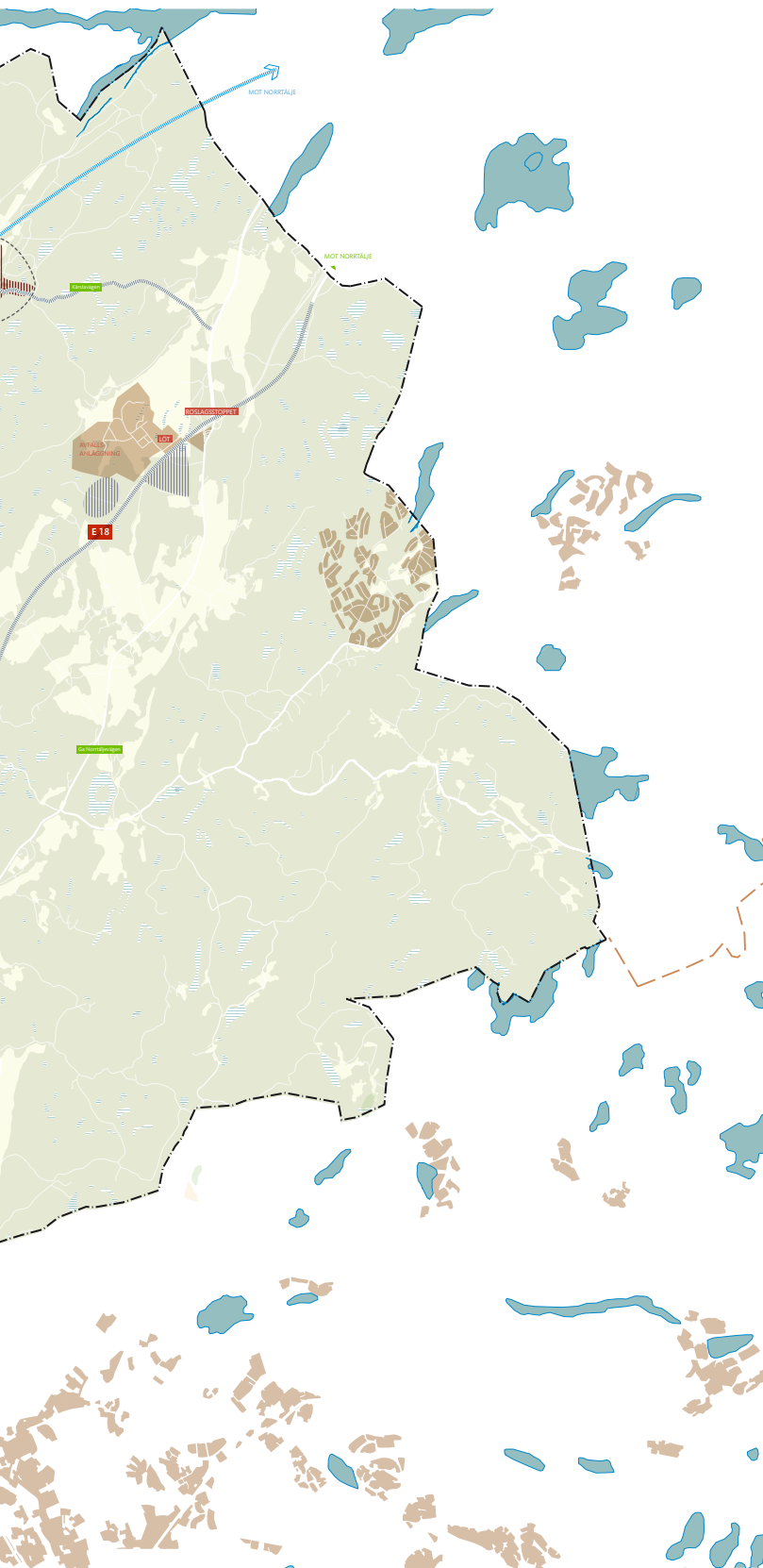
Till fokusområdena finns övergripande inriktningsmål för miljöarbetet inom kommunen. Målen är följande:

- Klimatpåverkan ska minska
- Miljöanpassade inköp ska öka
- Osorterat avfall och farliga kemikalier ska minska

Markanvändningskarta

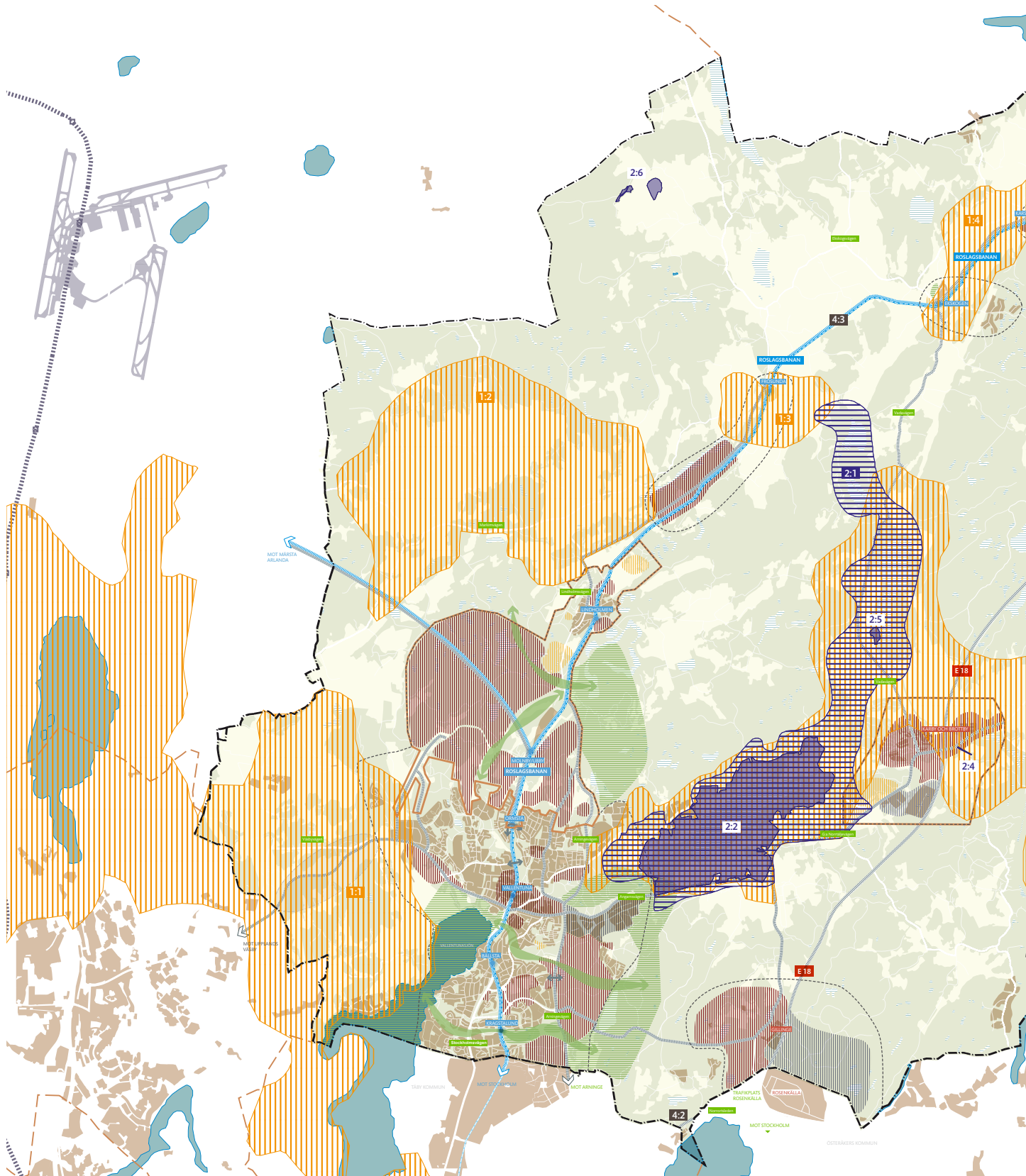

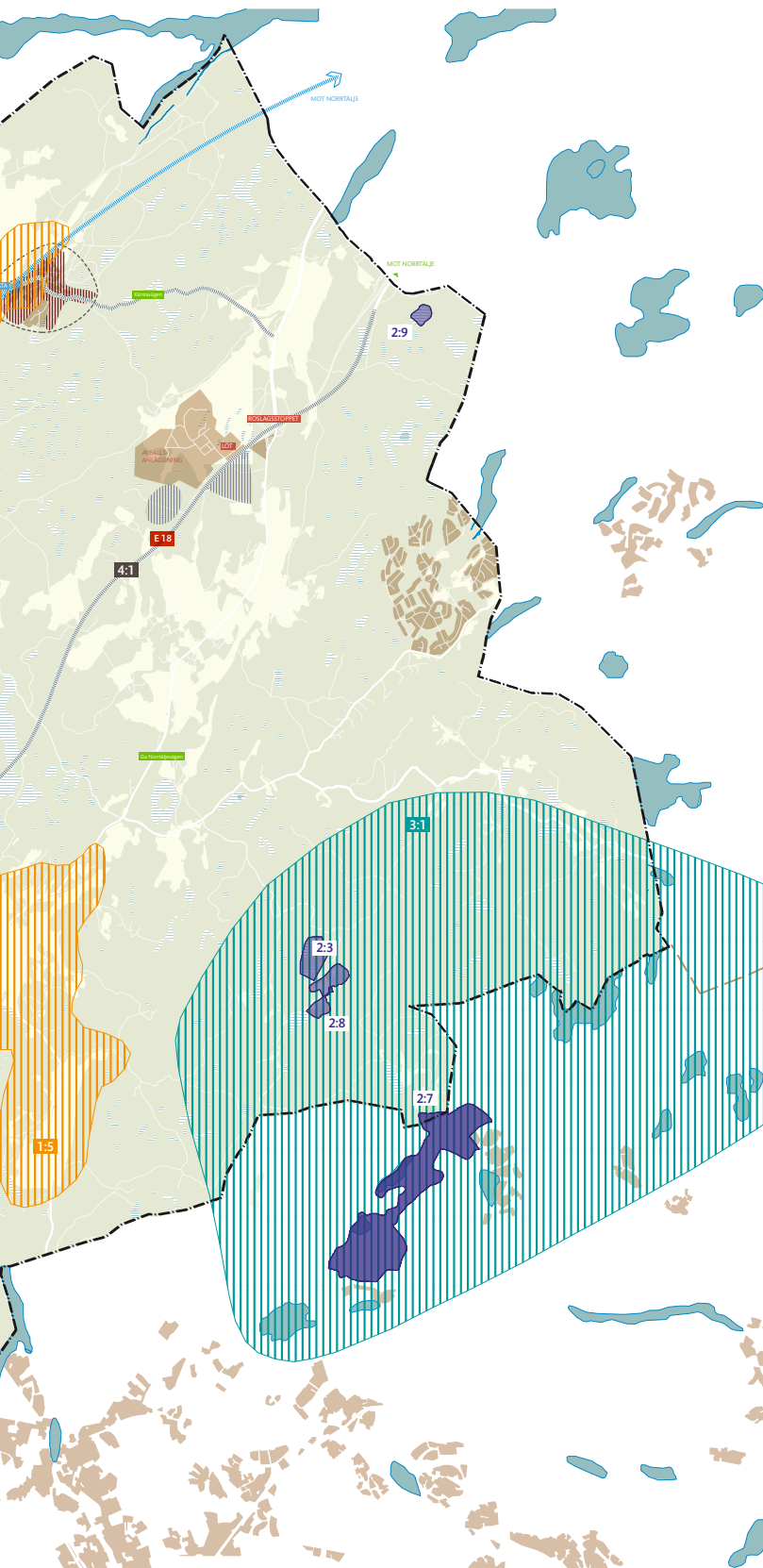
Teckenförklaring

- Kommungräns
 - Pågående fördjupad översiktsplan
 - Tätortsområde
- Utveckling inom ramen för befintlig markanvändning där komplettering av funktioner som tillhör en tätort provas mot översiktsplanens strategier och utifrån behov och befintlig karaktär.
- Reservat spårutbyggnad
 - Reservat väg och/eller cykelutbyggnad
 - Utveckling av blandad bebyggelse
- Tex. bostäder, verksamheter, service eller andra funktioner som tillhör en tätort. Utveckling av gröna kvaliteter som parker eller närgenområden och att säkerställa kommunal försörjning (t.ex. skolor, förskolor, äldreboende, kulturverksamhet och fritidsanläggningar) är en viktig del av utvecklingen.
- Utveckling bostäder
 - Utveckling verksamheter
 - Utredningsområde verksamheter
 - Tätortsnära natur
- Områden som upprätthålls och utvecklas för ekologiska- och rekreativa värden.
- Gröna samband
- Stråk mellan grönområden upprätthålls och utvecklas för en sammanhängande grönstruktur.
- Barriärbrytande länk

Riksintressekarta

74

Teckenförklaring

1 Riksintresse för kulturmiljö

- 1:1 Skålhamravägen
- 1:2 Markim-Orkesta
- 1:3 Frösunda sockencentrum
- 1:4 Kårsta by
- 1:5 Vada-Össeby-Garn

2 Riksintresse för naturvård

- 2:1 Angarnssjöängen/Vadadalen
- 2:2 Angarnssjöängen (Natura 2000)
- 2:3 Bromseby (Natura 2000)
- 2:4 Brottbys allé (Natura 2000)
- 2:5 Sjöskullarna (Natura 2000)
- 2:6 Tarby-Åttesta (Natura 2000)
- 2:7 Trehörningskogen (Natura 2000)
- 2:8 Tärnholm (Natura 2000)
- 2:9 Brännmossen (Natura 2000)

3 Riksintresse för friluftslivet

- 3:1 Tärnanområdet

4 Vägar

- 4:1 E18
- 4:2 Norrortsleden
- 4:3 Roslagsbanan

Sammanfattning miljökonsekvensbeskrivning

En miljökonsekvensbeskrivning ingår i den miljöbedömning som genomförs för Vallentuna kommuns översiktsplan 2040. Syftet med miljökonsekvensbeskrivningen är att beskriva nuläget samt göra en konsekvensbedömning av de miljöaspekter som har bedömts vara särskilt relevanta för översiktsplanen. Eftersom översiktsplanen är en uppdatering av översiktsplan 2010-2030 har avgränsningen huvudsakligen utgått ifrån tidigare avgränsning av miljökonsekvensbeskrivning. Miljökonsekvenserna av en fullt utbyggd översiktsplan beskrivs för planförslaget, samt för ett nollalternativ. Konsekvenserna beskrivs med år 2040 som tidshorisont samt i förhållande till nuläget.

Studerade alternativ

Eftersom översiktsplan 2040 ses som en uppdatering av översiktsplan 2010-2030 har inte alternativa utformningar av översiktsplanen presenterats. Ett nollalternativ har dock formulerats i miljökonsekvensbeskrivningen och jämförs där med översiktsplan 2040. Nollalternativet ska beskriva miljöförhållandena och miljöns sannolika utveckling om den föreslagna uppdateringen av översiktsplanen inte genomförs (6 kap. 12 § miljöbalken). Nollalternativet har definierats som ett genomförande av översiktsplan 2010-2030, med tilläggen i fördjupad översiktsplan för både Norra Vallentuna och Lindholmen samt Karby-Brottby (som väntas antas även utan att översiktsplan 2040 antas). Markanvändningen i nollalternativet innebär något färre utbyggnadsområden och en mindre omfattning av dessa (till exempel ingen utbyggnad söder om nuvarande Frösunda och mindre omfattning vad gäller utveckling i Gillinge och Vallentuna tätort). Nollalternativet har otydligare planeringsinriktningar än översiktsplan 2040 och bedöms kunna medföra risk för ökad utspridd bebyggelse över hela kommunen.

Miljöaspekter och metod

Avgränsningen av vilka miljöaspekter som analyseras i miljökonsekvensbeskrivningen har utgått ifrån vilka som kan riskera att medföra en betydande miljöpåverkan:

- Kulturmiljö och landskapsbild – Påverkan på värdefulla kulturmiljöer, riksintressen, mönster och strukturer i landskapet, påverkan på det historiska landskapets läsbarhet och samband.
- Naturmiljö – Påverkan på värdefulla naturmiljöer, ekologiska spridningssamband, habitatnätverk, riksintressen, Natura 2000, naturreservat och den regionala grönsstrukturen.
- Livsmiljö – Påverkan på befolkningens möjlighet till försörjning/livsuppehälle och säkerhet/trygghet samt påverkan på rekreationsområden och tillgänglighet till bostadsnära grönsstruktur.
- Människors hälsa, trafik och verksamheter – Påverkan från trafik och verksamheter med avseende på buller och luftkvalitet.
- Risk och säkerhet – Risker förknippade med farligt gods transporter och farlig verksamhet, översvämningsrisk samt risk för ras och skred.
- Vatten och mark – Påverkan på ytvatten och grundvatten samt koppling till miljökvalitetsnormer för vatten samt förorenad mark.
- Resursutnyttjande – Påverkan på reglerande och försörjande ekosystemtjänster som vattenrening, jordbruksmark, skogsmark.
- Klimatpåverkan – Påverkan på möjligheter till effektiv energianvändning, teknisk försörjning samt hållbara transporter.

Följande skala har använts för bedömning av positiva och negativa konsekvenser av planförslaget samt av nollalternativet.

POSITIVA KONSEKVENSER					NEGATIVA KONSEKVENSER					
Stora	Märkbara-Stora	Märkbara	Små-Märkbara	Små	Ej betydande /oförändrade	Små	Små-Märkbara	Märkbara	Märkbara-Stora	Stora

Skala för bedömning av positiva och negativa konsekvenser.

Miljökonsekvenser och samlad bedömning

Planen lyfter fram möjligheter för att utveckla kommunen med fokus på tätortsutveckling i kollektivtrafikförsörjda stråk, längs Roslagsbanan och E18. Detta förhållningssätt ger ett effektivt nyttjande av kommunens resurser och är positivt bland annat från klimatsynpunkt. Trafiken kommer generellt att öka, vilket samtidigt ger risk för negativa konsekvenser för klimatet och medför buller och olycksrisker samt innebär behov av att planera för en effektiv dagvattenhantering. Lanspråktagandet av mark för bebyggelse samt ny eller utbyggd infrastruktur, medför risker för negativ miljöpåverkan på bland annat kulturmiljö, biologisk mångfald och närrecreation.

De två miljöaspekter där de största negativa konsekvenserna väntas av planförslaget är "naturmiljö" samt "kulturmiljö och landskapsbild". Bedömningen är att dessa aspekter riskerar att få märkbara-stora negativa konsekvenser vilket baseras på att planförslaget möjliggör stora intrång i områden med höga värden. För "kulturmiljö och landskapsbild" är det riksintresseområden som riskerar att påverkas negativt, samt områden som enligt kulturmiljöprogrammet har klassats som regionalt värdefulla eller mycket värdefulla områden. Vallentuna är en kommun med en rik kulturhistoria och exploateringen riskerar att ge negativa konsekvenser för helheten samt för specifika objekt. För aspekten "naturmiljö" innebär planförslaget att naturmark tas i anspråk, landskapet fragmenteras, barriärer skapas och spridningssamband försvagas. Det strategiska området för tätortsutveckling inom den fördjupade översiktsplanen för Norra Vallentuna tätort och Lindholmen gör ett intrång i Rösjökilen med höga värden.

Miljöaspekten "resursutnyttjande" bedöms ge risk för märkbara negativa konsekvenser eftersom en utbyggnad i enlighet med översiktsplanens intention, riskerar att göra intrång i mark med höga värden för jord- och skogsbruk. Flera områden med bördig jordbruksmark samt ängs- och betesmarker tas i anspråk för bebyggelse och infrastruktur, vilket precis som för aspekterna natur- och kulturmiljö ökar fragmenteringen samt skapar barriärer i landskapet. Ett genomförande av översiktsplanen kan därför riskera att försvåra en rationell jordbruksdrift och möjligheten att upprätthålla ett öppet odlingslandskap.

Både miljöaspekterna "risk och säkerhet" samt "klimatpåverkan" har bedömts ge risk för små negativa konsekvenser. Detta motiveras med att översiktsplanen möjliggör blandad bebyggelse och verksamheter intill primära och sekundära leder för transport av farligt gods men att samtidigt detaljplanering i dessa områden bedöms kunna säkerställa att tillräckliga avstånd hålls. Det finns dock risk för negativa konsekvenser om detta inte säkerställs. Risker kopplade till tillkommande farliga verksamheter samt risk

för skred, översvämning och skyfall har bedömts som små. Konsekvenserna för miljöaspekterna "klimatpåverkan" och "människors hälsa - trafik och verksamheter" beror på att vägtrafiken förväntas öka. Den ökade trafiken samt nya vägreservat medför negativa konsekvenser på dessa aspekter. För "klimatpåverkan" finns planeringsinriktningar angivna i översiktsplanen med potential för något mildrade negativa konsekvenser. För "människors hälsa - trafik och verksamheter" samt "vatten och mark" bedöms planförslaget ge risk för små-märkbart negativa konsekvenser. Miljöaspekten "vatten och mark" påverkas till stor del av att bebyggelse möjliggörs i tätorterna och att ökad andel hårdgjorda ytor riskerar att påverka status i sjöar och vattendrag negativt.

För miljöaspekten "livsmiljö" bedöms planförslaget sammantaget ge positiva konsekvenser, där bland annat en hög ambition finns i översiktsplanen vad gäller åtgärder för rekreation. Med anpassningar av bebyggelsens utbredning och struktur, bedöms negativa konsekvenser på värdefulla områden i de flesta fall kunna begränsas. Negativa konsekvenser på den regionala grönstrukturen, regionala ekologiska spridningssamband och jordbruksmark bedöms dock vara svårt att undvika helt med ett genomförande av översiktsplanen. I flera fall är kommunens rådighet i frågorna oklar, vilket gör att det är svårt att uppskatta hur sannolikt det är att delar av översiktsplanen faktiskt genomförs, t.ex. förslagen om nya regionala spårförbindelser mot Arlanda och Rimbo.

Tabellen nedan visar planförslagets samlade konsekvensbedömning inkluderande både positiva och negativa konsekvenser. De angivna färgfälten visar på den samlade bedömningen. Pilen i tabellen visar en potential till mildrade negativa konsekvenser samt möjlighet till positiva konsekvenser genom tydligare planeringsinriktningar. För flera av de miljöaspekter där negativa konsekvenser har bedömts uppkomma, har en potential till positiva konsekvenser identifierats.

Risk för betydande miljöpåverkan

Riksintresse för kulturmiljön riskerar att påverkas negativt av verksamhetsutredningsområdet i sydväst längs Väsbyvägen samt troligen även av den föreslagna spårförbindelsen till Arlanda. Utbyggnaden av det strategiska tätortsutvecklingsområdet inom den fördjupade översiktsplanen för Norra Vallentuna tätort och Lindholmen riskerar att göra intrång i Stockholms regionala grönstråk och i områden med höga kulturhistoriska värden. Även utvecklingsområdet Karby och Brottbys riskerar att påverka riksintressen negativt. I dessa fall kan betydande miljöpåverkan inte uteslutas. Den biologiska

mångfalden kan riskera att utsättas för betydande miljöpåverkan främst i samband med ingrepp i den regionala grönstrukturen och regionalt värdefulla spridningssamband. Vattenmiljön kan påverkas negativt av föroreningar från dagvatten och utsläpp från verksamheter, vilket i så fall bedöms ge en betydande påverkan. Värden för rekreation riskerar också att påverkas på ett betydande sätt om ingreppen i den regionala grönstrukturen skulle visa sig bli av i sådan omfattning att de regionala funktionerna skadas. Tätortsutvecklingen innebär att fler människor kommer att utsättas för större störningar från buller och större risker från trafikolyckor, farliga verksamheter och farligt gods. Utformningen av såväl trafiklösningar, verksamhetsområden och bebyggelse avgör om denna påverkan kan antas bli betydande.

PLANFÖRSLAG	POSITIVA KONSEKVENSER					Ej betydande /oförändrade	NEGATIVA KONSEKVENSER				
	Stora	Märkbara-Stora	Märkbara	Små-Märkbara	Små		Små	Små-Märkbara	Märkbara	Märkbara-Stora	Stora
Miljökonsekvenser											
Kulturmiljö och Landskapsbild							←				
Naturmiljö								←			
Livsmiljö			←								
Människors hälsa						←					
Risk och säkerhet					←						
Vatten och mark				←							
Resursutnyttjande							←				
Klimatpåverkan					←						

Förteckning underlagsmaterial

Underlagsmaterial utöver redovisat och framtaget som en del av arbetet med handling:

- Översiktsplan 2010-2030, 2010 Vallentuna kommun
- Miljökonsekvensbeskrivning Översiktsplan 2010-2030, 2010 Ekologigruppen AB
- Kulturmiljöwebben, www.vallentuna.se/sv/kulturmiljo-webben
- Naturkatalog för Vallentuna kommun sammanställning av befintliga naturinventeringar, 2006, Vallentuna kommun
- Rikshänsyn vid ny bebyggelse invid väg för transporter av farligt gods samt bensinstationer rapport 2001:1 2001, Länsstyrelsen Stockholms län
- Detaljplaner, gällande och pågående inom Vallentuna kommun
- Buller i planeringen allmänna råd 2008:1, 2008, Boverket
- Trafikprognos Vallentuna, 2013, WSP Analys & Strategi
- Regional cykelplan för Stockholms län, Trafikverket, Stockholms läns landsting, Länsstyrelsen i Stockholms län, 2014
- Grönt ljus för stombuss, 2016, Trafikverket och Stockholms läns landsting
- Skogens pärlor, Skogsstyrelsen, april 2017
- Grönstrukturen i Stockholmsregionen, Stockholms läns landsting 1996
- Sammanställning av statliga och mellankommunala intressen, Länsstyrelsen i Stockholms län feb 2017
- Länsstyrelsens sammanfattande redogörelse för Vallentuna kommun, 2016, Länsstyrelsen i Stockholms län
- Förordning (2015:216) om trafikbuller vid bostadsbyggnader
- Nfs 2015:15 - Allmänna råd, 2005, Naturvårdsverket
- Vägledning om industri - och annat verksamhetsbuller rapport 6538, 2015, Naturvårdsverket

SAMHÄLLSBYGGNADSFÖRVALTNINGEN
TUNA TORG 1 · 186 86 VALLENTUNA
TFN 08-587 850 00
SBF@VALLENTUNA.SE
WWW.VALLENTUNA.SE

**Vallentuna
kommun**